

Pohjola

Pohjola Pankki Oyj | Vuosikatsaus 2009

Taloudelliset julkaisut

Tämä julkaisu yhdessä Pohjola Pankki Oyj:n Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös 2009 -julkaisun kanssa muodostaa Pohjola Pankki Oyj:n vuosikertomuksen vuodelta 2009. Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös 2009 löytyy internet-osoitteesta pohjola.fi > Media. Samasta osoitteesta voi myös tilata vuosikatsauksia. Vuosikertomus julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Koko OP-Pohjola-ryhmän vuosikatsaus löytyy internet-osoitteesta op.fi > OP-Pohjola-ryhmä > Media.

Kaikki vuosikertomuksen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.

Osavuosikatsaukset 2010

Pohjola Pankki Oyj julkaisee vuonna 2010 kolme osavuosikatsausta:
tammi–maaliskuulta 5.5.2010,
tammi–kesäkuulta 4.8.2010 ja
tammi–syyskuulta 3.11.2010.

Katsaukset julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Ne ovat saatavissa internet-osoitteesta pohjola.fi. Paperikopioita voi tilata puhelimitse (puh. 010 252 7167) tai sähköpostitse (viestinta@op.fi).

SISÄLTÖ

KONSERNI

Pohjola lyhyesti	2
Katsaus osakkeenomistajille	4
Vuosi 2009	6
Strategia	12
Toimintaympäristö	16
Vakavaraisuus ja riskiasema	20
Vastuullisuus	22

LIIKETOIMINNOT

Pankkitoiminta	30
Vahinkovakuutustoiminta	35
Varainhoito	40
Konsernitoiminnot	43

HALLINNOINTI JA JOHTO

Osa OP-Pohjola-ryhmää	48
Hallintoperiaatteet (Corporate Governance Statement)	50
Hallitus	56
Johtoryhmä	58

SIJOITTAJATIETOA

Osakkeet ja osakkeenomistajat	60
Velkasijoittajat	64
Yhteystiedot	66

POHJOLA LYHYESTI

Pohjola on suomalainen finanssipalvelukonserni, jonka perustehtävä on edistää asiakkaidensa taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Pohjola tarjoaa yritys- ja yhteisöasiakkaille monipuoliset pankki-, vahinkovakuutus- ja varainhoitopalvelut. Yksityishenkilöille Pohjola tarjoaa kattavat vahinkovakuutus- ja private banking -palvelut. Pohjola kasvaa kannattavasti tuottaakseen kilpailukykyisen kokonaistuoton osakkeenomistajilleen.

Markkina-asema yrityspankkina	2.
Markkina-asema vahinkovakuuttajana	1.
Markkina-asema instituutiovarainhoitajana	1.
Osakkeenomistajia	37 000
Henkilöstö	noin 3 000

Pohjola painottaa toiminnassaan kannattavuutta ja yhtiön arvon kasvattamista ja on sitoutunut vahvaan pääomitukseen sekä omistajaystävälliseen osinkopolitiikkaan.

Konsernin liiketoiminta jakautuu kolmeen liiketoimintasegmenttiin: Pankkitoimintaan, Vahinkovakuutustoimintaan ja Varainhoitoon. Liiketoimintamalli on osoittanut toimivuutensa myös haastavassa toimintaympäristössä, ja markkinaosuudet kasvoivat kaikilla liiketoiminta-alueilla vuonna 2009.

Pankkitoiminnassa Pohjola toimii yrityspankkina suurille ja keskisuurille yrityksille. Yhtiön markkinaosuus Suomen yritysluotoituksessa oli vuoden 2009 lopussa 19,7 % eli Pohjola on Suomen toiseksi suurin yritysluotottaja. Pohjola tarjoaa kotimaisille asiakkaille monipuoliset rahoitus-, sijoitus- ja maksuliikeratkaisut myös kansainvälisesti. Ulkomaisille asiakkaille Pohjola tarjoaa pankkipalvelut sekä Suomen että lähialueiden liiketoiminnan tarpeisiin.

Pohjolan tavoitteena on markkinajohtajuus suurten asiakkaiden pankkina ja yhdessä osuuspankkien kanssa myös pienten ja keskisuurten yritysten pankkina.

Vahinkovakuutustoiminnassa Pohjola tarjoaa henkilö- ja yritys- ja yhteisöasiakkailleen monipuolisen vakuutusturvan. Pohjola on Suomen johtava yritysten ja julkisyhteisöjen vakuuttaja. Myös vakuutusmaksutulolla mitattuna Pohjola on Suomen suurin vakuutusyhtiö. Tavoitteena on edelleen vahvistaa markkinaosuutta muun muassa kokonaisasiakkuuksien ja tiiviin osuuspankkiyhteistyön avulla.

Varainhoito toimii instituutio- ja henkilöasiakkaiden varainhoitajana. Lisäksi Pohjolan Varainhoito vastaa pääosin OP-rahastojen salkunhoidosta. Pohjola on johtava institutionaalinen varainhoitaja Suomessa. Sillä oli asiakasvaroja hoidossa yhteensä 33,1 miljardia euroa vuoden 2009 lopussa.

Osa Suomen suurinta ja menestyksekkäintä finanssiryhmää

Pohjola on osa OP-Pohjola-ryhmää, joka on johtava finanssiryhmä Suomessa. OP-Pohjola-ryhmä on markkinajohtaja niin luotoissa, talletuksissa, vahinkovakuutuksissa kuin henkivakuutuksissakin.

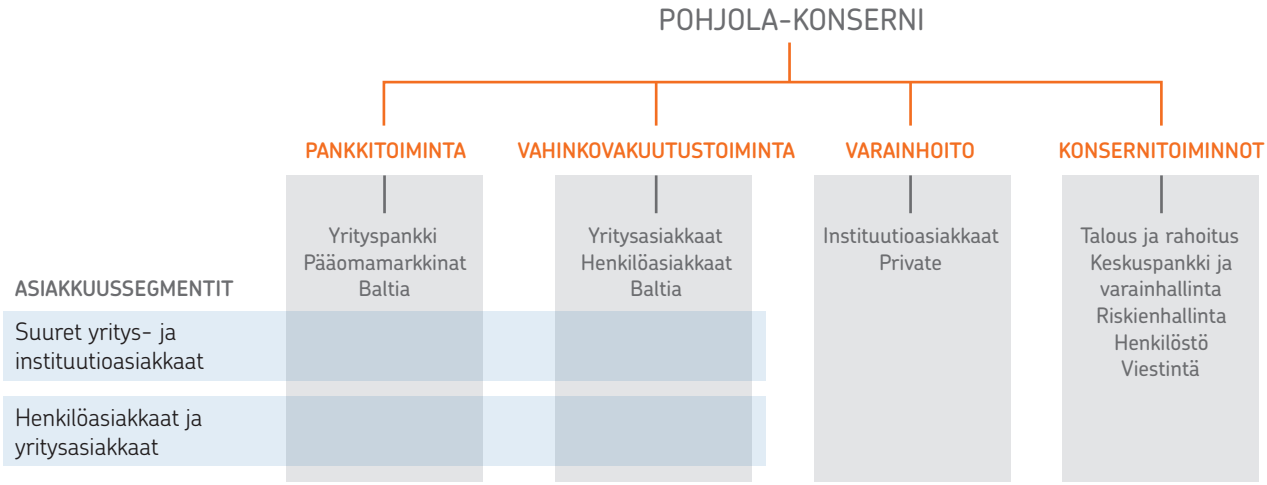
OP-Pohjola-ryhmään kuuluminen tuo Pohjolalle ainutlaatuisia kilpailuetuja. Yhteinen liikemerkki on Suomen tunnetuimpia. Pohjolalla on käytettävissään Suomen laajin konttoriverkosto ja merkittävä kasvu- ja ristiinmyyntipotentiaali. OP-Pohjola-ryhmällä on yli neljä miljoonaa asiakasta, joista pankki- ja vahinkovakuutustoiminnan yhteisiä asiakkaita on noin miljoona.

Pohjola toimii OP-Pohjola-ryhmän keskuspankkina ja vastaa ryhmän maksuvalmiudesta sekä hoitaa ryhmän kansainvälisen liiketoiminnan. OP-Pohjola-ryhmän luottolaitokset vastaavat toinen toistensa veloista ja sitoumuksista. Tämä vahvistaa Pohjolan luottokelpoisuutta.

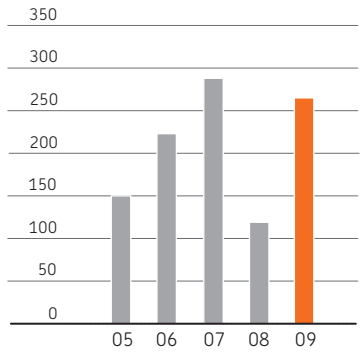
Pohjolan päämäärä ja arvot

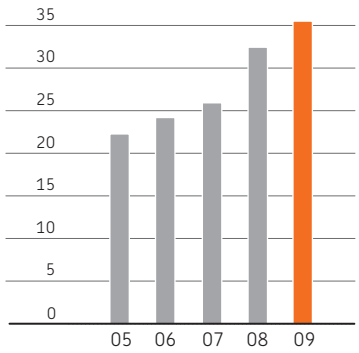
Pohjolan liiketoimintarakenne

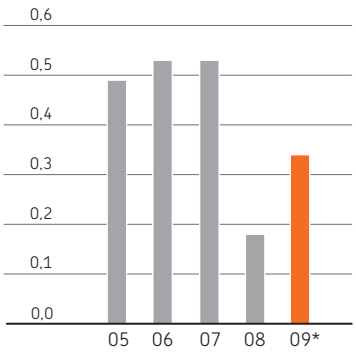
Tulos ennen veroja, milj. €

Taseen loppusumma, mrd. €

Osinko/A-osake, €

* Hallituksen ehdotus

Pohjola Pankki Oyj:n luottoluokitukset 31.12.2009

Luokituslaitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta
Standard & Poor's	A-1+	AA-
Moody's	P-1	Aa2
Fitch	F1+	AA-

.

” Strategiassamme korostuu entistäkin vahvemmin pankki- ja vahinkovakuutustoiminnan integraatio sekä Pohjolan ja osuuspankkien välinen yhteistyö. Niistä ammennamme kasvua pitkälle tulevaisuuteen.

KATSAUS OSAKKEENOMISTAJILLE

Hyvät osakkeenomistajat,

Takana on poikkeuksellinen vuosi 2009. Maailmantalous ajautui syvimpään kriisiin vuosikymmeniin ja tunnelmat etenkin vuoden alussa olivat erittäin epävarmat. Pohjola kulki asiakkaidensa rinnalla vakaasti tuiverruksen läpi ja suoriutui vahvan vakavaraisuuden ja laadukkaan riskienhallinnan ansiosta vuodesta hyvin.

Kriisi opetti sitoutumisesta

Suomessa talouskriisistä kärsivät niin yritykset kuin kotitaloudetkin. Vienti supistui vuonna 2009 noin neljänneksellä ja yritysten tuotannolliset investoinnit romahtivat. Tulevaisuutta varjostavat lisääntyvä työttömyys ja julkisen talouden vajeet.

Kriisi myös punnitsi finanssiyritysten asiakkuusstrategiat. Arvojensa mukaisesti Pohjola kantoi talouden pudotuksessa vastuuta asiakkaistaan. Sitouduimme alusta alkaen vahvasti asiakasyrityksemme rahoittamiseen samalla, kun moni ulkomaisista rahoituslaitoksista vetäytyi Suomen markkinoilta. Uskomme, että kumppanuuden osoittaminen myös vaikeina aikoina luo perustan asiakkuuksien syventämiselle, kun ajat ovat hyviä. Filosofiamme johdonmukainen noudattaminen edellyttää, että pidämme oman yrityksemme vakavaraisena ja toimintakykyisenä kaikissa suhdannetilanteissa. Tässä Pohjola on onnistunut.

Pohjolalla menestyksekäs vuosi

Pohjola pärjäsi haastavissa olosuhteissa hyvin. Tulos ennen veroja yli kaksinkertaistui vuodesta 2008 ja suotuisan sijoitusvuoden ansiosta tuloksemme käyvin arvoin muodostui kaikkien aikojen parhaaksi. Konsernin tulosta rasittivat odotetusti luottojen arvonalennukset, mutta niitä kompensoivat vahva tulos pääomamarkkinoilla, vahinkovakuutuksen erittäin hyvä kannattavuus ja ripeästi kasvanut korkokate.

Tärkeä sijansa viime vuoden menestyksessä oli keväällä onnistuneesti toteutetulla osakeannilla. Osakkeenomistajamme luottivat laajasti Pohjolaan. Osakeannin ja hyvän tuloksen vahvistama taseemme mahdollistaa osinkopolitiikkamme johdonmukaisen noudattamisen. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osakekohtaisesta tuloksesta verojen jälkeen jaetaan 51 % osinkoina osakkeenomistajille.

Osingoilla on perinteisesti ollut merkittävä osuus Pohjolan osakkeen kokonaistuotosta. Pohjolan tavoitteena on, että yhtiön osakkeenomistajan saama kokonaistuotto ylittää pohjoismaisen verrokkiryhmän osakkeiden mediaanituoton.

Yhteistyö tuo kasvua ja vakautta

Olemme taantuman aikana rakentaneet uutta. Ajantasaistimme viime vuonna strategiamme: kirkastimme kilpailuetumme ja sidosryhmälupauksemme, määritimme tavoitteemme sekä viitoitimme suunnan tuleville vuosille.

Strategiassamme korostuu entistäkin vahvemmin pankki- ja vahinkovakuutustoiminnan integraatio sekä Pohjolan ja osuuspankkien välinen yhteistyö. Niistä ammennamme kasvua pitkälle tulevaisuuteen. Yhteistyössä vuosi 2009 jää historiaan käännevuotena, jolloin osuuspankit nousivat Pohjolan tärkeimmäksi vahinkovakuutusten myyntikanavaksi henkilöasiakkaille.

Strategiatyön tuloksena päätimme toteuttaa neljä hanketta, joiden kautta parannamme palvelu- ja kilpailukykyämme. Hankkeet ovat yritys- ja yhteisöliiketoiminnan uudistaminen, integraation syventäminen, kansainvälisen palvelukyvyn parantaminen sekä osaamispääoman kehittäminen. Hankkeita kuvataan lähemmin vuosikatsauksen Strategia-osassa.

Hyvistä asemista eteenpäin

Maailmantalouden kriisin syvin vaihe ohitettiin vuoden 2009 aikana. Vaikka kuluvaan vuoteen liittyykin monia epävarmuustekijöitä, katsomme luottavaisesti eteenpäin. Asemamme suomalaisten finanssipalvelujen tarjoajana on entistä vahvempi ja toteuttamalla uudistettua strategiaamme määrätietoisesti rakennamme tulevaa menestystämme.

Kiitämme lämpimästi osakkeenomistajiamme, asiakkaitamme sekä osuuspankkeja ja muita kumppaneitamme luottamuksesta ja hyvästä yhteistyöstä. Pohjolan henkilökuntaa kiitämme vaativan vuoden tuloksekkaista ponnistuksista!

Helsingissä 11. päivänä helmikuuta 2010

Reijo Karhinen
hallituksen puheenjohtaja

Mikael Silvennoinen
toimitusjohtaja

VUOSI 2009

Vuoden 2009 tulos oli yli kaksinkertainen vuoden 2008 tulokseen verrattuna. Vahva tuloskehitys perustui pääomamarkkinoiden erinomaiseen tulokseen, vakuutusteknisen katteen vahvaan kehitykseen ja konsernitoimintojen korkokatteen kasvuun.

	2009	2008
Tulos ennen veroja, milj. €	265	119
Tulos ennen veroja käyvin arvoin, milj. €	508	–133
Oman pääoman tuotto, %	19,2	–5,6
Tulos per osake, €	0,66	0,36
Osinkoehdotus (A-osake), €	0,34	0,19
Osinkoehdotus (K-osake), €	0,31	0,16

Pohjola-konsernin tulos yli kaksinkertaistui edellisestä vuodesta

Tulos ennen veroja oli 265 miljoonaa euroa (119) eli 146 miljoonaa euroa edellisvuotta parempi. Tulos ennen veroja käyvin arvoin oli 508 miljoonaa euroa (-133). Osakekohtainen tulos oli 0,66 euroa (0,36).

Konsernin nettotuotot kasvoivat 30 % 766 miljoonaan euroon. Nettotuotot ennen saamisten arvonalentumisia kasvoivat 45 % ja olivat 895 miljoonaa euroa. Korkokate kasvoi 38 % edellisvuodesta. Saamisten arvonalentumiset kasvoivat 101 miljoonalla eurolla 129 miljoonaan euroon (28) ja ne olivat 0,94 % luotto- ja takauskannasta (0,20). Kulut kasvoivat 6 % ja ne olivat 501 miljoonaa euroa. Konserniin työsuhteessa olevien henkilöiden määrä kasvoi vuodenvaihteesta 62 henkilöllä, lisäksi tulospalkkiojaksotusten määrä kasvoi edellisvuodesta. Vahinkovakuutuksen asiamies- ja myyntipalkkiot kasvoivat 15 miljoonaa euroa. Niiden kasvu oli seurausta sekä myynnin kasvusta että aiemmin Pohjolan vakuutustoiminnan kenttäorganisaatiossa työskennelleiden henkilöiden siirtymisestä osuuspankkien palvelukseen lokakuussa 2008.

Pankkitoiminnan tulos parani arvonalentumisten kasvusta huolimatta

Pankkitoiminnan korkokate kasvoi 5 % 165 miljoonaan euroon. Talouden taantuma vaimensi yritysten luottokysyntää, minkä seurauksena luotto- ja takauskanta aleni 6 %. Uusien ja uusittujen luottojen marginaaleja nostettiin kohonneiden rahoituskustannusten kattamiseksi, mikä näkyi yritysluottokannan keskimarginaalin nousuna 1,33 %:iin edellisvuoden lopun 0,94 %:sta.

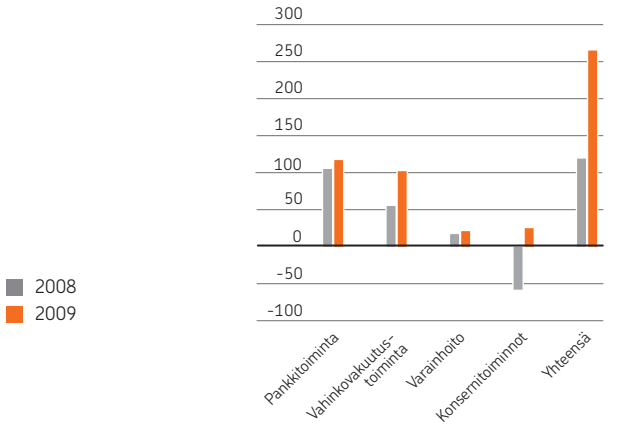
Arvonalennuskirjausten määrä nousi merkittävästi edellisvuodesta. Vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä niiden kasvu kuitenkin tasaantui. Talouden taantuma heikensi joidenkin yritysten luottokelpoisuutta, mikä lisäsi arvonalennusten määrää.

Palkkiotuotot olivat kolmanneksen suuremmat kuin edellisenä vuonna. Luotonannon ja takausten palkkiot kasvoivat merkittävästi.

Pääomamarkkinatoiminnan tuloskehitys oli erityisen vahvaa. Nettotuotot kasvoivat joukkovelkakirjalaina- sekä johdannaiskaupankäynnissä.

Pankkitoiminnan tulos ennen veroja kasvoi 117 miljoonaan euroon edellisvuoden 105 miljoonasta eurosta. Tulos ennen saamisten arvonalentumisia lähes kaksinkertaistui 234 miljoonaan euroon edellisvuoden 123 miljoonasta eurosta.

Tulos ennen veroja liiketoiminnoittain, milj. €

Vahinkovakuutuksella vahva vuosi

Vahinkovakuutuksen vakuutustekninen kannattavuus oli erinomainen. Operatiivinen vakuutustekninen kate oli Pohjolan historian paras. Yhdistetty kulusuhde oli 87,7 %, kun se vuotta aikaisemmin oli 91,5 %.

Vakuutusmaksutuottojen kasvu jatkui henkilöasiakkaissa vahvana osuuspankkien tehokkaan vakuutusmyynnin ansiosta. Yritysasiakkaissa sekä vakuutusmaksutuotot että korvausmenot pienenivät taantuman seurauksena.

Vahinkovakuutuksen sijoitusten tuotot käyvin arvoin kehittyivät hyvin. Tuotot käyvin arvoin olivat 10,7 % (-7,0).

Vahinkovakuutustoiminnan integraatio etenee suunnitellusti. Pohjolaan vakuutuksensa keskittäneiden etuasiakastalouksien tuottosynergia on saavuttanut 16 miljoonan euron tason, tavoitteena on saavuttaa 17 miljoonan euron taso vuonna 2010.

Vahinkovakuutuksen tulos ennen veroja lähes kaksinkertaistui 102 miljoonaan euroon edellisvuoden 55 miljoonasta eurosta. Tulos ennen veroja käyvin arvoin nousi 290 miljoonaan euroon. Vuonna 2008 käyvin arvoin laskettu tulos oli 171 miljoonaa euroa negatiivinen.

Varainhoidon hallinnoitavat asiakasvarat ylsivät uuteen ennätykseen

Varainhoidon hallinnoitavat asiakasvarat kasvoivat yli 33 miljardin euron hyvän nettomyynnin ja markkinoiden positiivisen kehityksen seurauksena.

Tulos ennen veroja kasvoi 21 miljoonaan euroon edellisvuoden 17 miljoonasta eurosta.

Konsernitoiminnot onnistui likviditeettireservisalkun hoidossa

Tulos ennen veroja oli 25 miljoonaa euroa, kun se edellisvuonna oli 58 miljoonaa euroa negatiivinen.

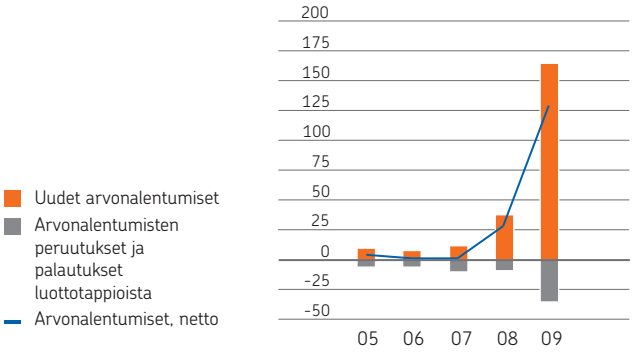
Konsernitoimintojen hyvään tuloskehitykseen vaikutti ennen kaikkea likviditeettireservisalkun onnistunut sijoitustoiminta. Likviditeettireservisalkkua kasvatettiin vuoden 2009 aikana hankkimalla valtioiden takaamia saamistodistuksia yhteensä 2,4 miljardia euroa, josta korkokatteeseen kertyneet tuotot olivat yhteensä 22 miljoonaa euroa. Uudelleenluokitelluista saamistodistuksista kirjattiin korkokatteeseen positiivista hintaeroa 20 miljoonaa euroa. Lisäksi korkotason lasku alensi varainhankintakustannuksia.

Vuoden 2010 näkymät

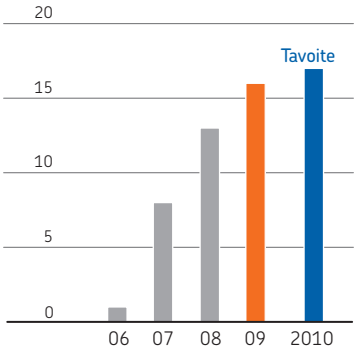
Konsernin tuloksen ennen veroja odotetaan vuonna 2010 olevan samaa tasoa kuin vuonna 2009. Vuoden 2010 näkymien osalta suurin epävarmuus liittyy arvonalentumisten ja suurvahinkojen sekä sijoitusmarkkinoiden kehitykseen.

Näkymät kokonaisuudessaan on esitetty vuoden 2009 toimintakertomuksessa.

Arvonalentumiset, milj. €

Tuottosynergiat, milj. €

Pohjola-konsernin tulos, milj. €	2009	2008
Korkokate	241	174
Saamisten arvonalentumiset	129	28
Korkokate arvonalentumisten jälkeen	112	146
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	402	353
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	143	122
Kaupankäynnin nettotuotot	71	-81
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-13	6
Liiketoiminnan muut tuotot	50	42
Tuotot yhteensä	766	589
Kulut yhteensä	501	470
Tulos ennen veroja	265	**119**
Käyvän arvon rahaston muutos	243	-252
Tulos ennen veroja käyvin arvoin	508	**-133**

Pohjola-konsernin avainlukuja	2009	2008	2007	2006	2005
Tulos ennen veroja, milj. €	265	119	288	223	150
Tilikauden voitto, milj. €	194	89	212	180	271
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin, %	19,2	-5,6	9,3	9,5	22,3
Taseen loppusumma, mrd. €	35,5	32,4	25,9	24,2	22,3
Luottokanta, mrd. €	10,7	11,6	9,4	7,9	6,8
Varainhoidon hallinnoitavat asiakasvarat, mrd. €	33,1	25,3	31,3	31,3	27,5
Vahinkovakuutuksen maksutuotot, milj. €	943	923	850	788	138
Vakavaraisuussuhde, %	13,5	11,3	11,2*	12,9*	12,8*
Ensisijaisten omien varojen vakavaraisuussuhde (Tier 1), %	11,8	9,4	10,7*	8,2*	9,6*
RAVA-lain mukainen vakavaraisuussuhde	1,73	1,26	1,38*	1,13*	-
Tulos/osake (EPS), € **					
A-osake	0,66	0,36	0,85	0,73	1,60
K-osake	0,63	0,33	0,84	0,72	1,59
Oma pääoma/osake, € **	7,09	6,58	7,51	7,34	7,15
Osinko/osake, € **					
A-osake	0,34***	0,19	0,53	0,53	0,49
K-osake	0,31***	0,16	0,50	0,52	0,48
Osinko/osakekohtainen tulos, (osinkosuhde), % **	51***	51	62	72	30
Efektiivinen osinkotuotto, % (Pohjola A) **	4,5***	2,4	5,0	5,1	5,1
Hinta/voitto -suhde (P/E), (Pohjola A) **	11,5	22,4	12,5	14,2	6,1
Osakekannan markkina-arvo (Pohjola A ja K), mrd. €	2,41	1,98	2,66	2,58	2,39
Osakkeiden vaihto (Pohjola A), milj. kpl	175	119	147	104	79
% osakekannasta (Pohjola A)	75	74	92	66	75
Osakkeiden lukumäärä (Pohjola A ja K) tilikauden lopussa, milj. kpl	320	203	203	203	201
Osakkeiden lukumäärä (Pohjola A ja K) tilikauden lopussa, milj. kpl **	320	249	249	249	246
Henkilöstö keskimäärin	2 966	3 085	3 006	3 030	1 668

* Laskentaperusteet muuttuneet vuonna 2008. Vertailutiedot vuodelta 2007 on muutettu vertailukelpoiseksi Basel II -säännöksen mukaisesti, eikä niitä ole erikseen tilintarkastettu. Vuosilta 2005 ja 2006 ilmoitetut luvut on laskettu aiempien laskentaperusteiden mukaan.
** Osakekohtaiset tunnusluvut on oikaistu takautuvasti vuosien 2005-2008 osalta osakeantikertoimella johtuen Pohjola Pankki Oyj:n osakeannista ja 4.5.2009 kaupparekisteriin merkityistä uusista osakkeista.
*** Hallituksen ehdotuksen mukaan

KESKEISIÄ TAPAHTUMIA 2009

Tammikuu

DI Petri Viertiö nimitettiin Pohjola-konsernin riskienhallintajohtajaksi ja konsernin johtoryhmän jäseneksi 2.3. alkaen.

Helmikuu

Pohjola ilmoitti valmistelevansa yhtiön nykyisille osakkeenomistajille tarjottavaa noin 300 miljoonan euron määräistä osakeantia.

Maaliskuu

KTM Eva Valkama nimitettiin Pohjola-konsernin henkilöstöjohtajaksi ja konsernin johtoryhmän jäseneksi 1.4. alkaen.

Pohjola Pankin Taidesäätiö päätti luovuttaa omistamansa Antonio Stradivari -viulun Meta4-kvartetin johtajan ja perustajan Antti Tikkasen käyttöön.

Suunniteltuun osakeantiin liittyen Pohjola julkisti tarkistaneensa taloudellisia tavoitteitaan. Vakavaraisuuden tavoitetasoa nostettiin ja oman pääoman tuottotavoitetta laskettiin.

Pohjolan varsinainen yhtiökokous vahvisti vuoden 2008 tilinpäätöksen, myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden ja päätti osingonjaosta. Lisäksi yhtiökokous hyväksyi hallituksen täsmennetyn ehdotuksen yhtiön hallituksen valtuuttamisesta päättämään osakeannista.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeannin ehdot ja listalleottoesite julkistettiin.

Huhtikuu

Osakeannin merkintäaika alkoi 7.4. Se päättyi 24.4.

Osakeannin tulokset julkistettiin. Merkintöjen yhteismäärä oli noin 127,4 % kaikista tarjotuista A-sarjan osakkeista ja noin 110,6 % kaikista tarjotuista K-sarjan osakkeista.

Toukokuu

Pohjolan uudet osakkeet merkittiin kaupparekisteriin.

Pohjola laski EMTN-ohjelmansa alla liikkeeseen 750 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan kansainvälisille pääomamarkkinoille. Laina-aika on 5 vuotta.

Heinäkuu

Luottoluokittaja Fitch Ratings vahvisti Pohjola Pankki Oyj:n luottoluokitukset. Luottoluokitukset säilyivät ennallaan, mutta pitkäaikaisen varainhankinnan luottoluokituksen näkymät Fitch muutti vakaista negatiivisiksi.

Elokuu

Pohjola laski EMTN-ohjelmansa alla liikkeeseen 750 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan kansainvälisille pääomamarkkinoille. Laina-aika on 3 vuotta.

Syyskuu

Luottoluokittaja Moody's Investors Service alensi Pohjolan pitkien luottojen luokituksen tasolta Aa1 tasolle Aa2 ja taloudellista vahvuutta kuvaavan BFSR-luokituksen tasolta C+ tasolle C-. Samaan aikaan Moody's vahvisti lyhyiden luottojen luokituksen edelleen tasolle Prime-1. Luottoluokitusten näkymät Moody's piti negatiivisina.

Pohjola vahvisti strategiansa. Strategian painopiste on integraation syventämisessä ja liiketoimintojen uudistamisessa.

Marraskuu

Pohjola allekirjoitti kumppanuussopimuksen arvopaperivälittäjä MF Globalin kanssa arvopaperikauppojen selvittelystä ja toteutuksesta.

Pohjolan hallitus päätti vahvistaa konsernin asiakkuusorganisaatioita ja ottaa vuoden 2010 alussa käyttöön pankki- ja vahinkovakuutustoiminnan yhteisen asiakkuusorganisaation.

Joulukuu

Pohjola Varainhoito Oy ja OP-Rahastoyhtiö Oy allekirjoittivat YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet sekä kansainvälisen sijoittajayhteisön Carbon Disclosure Project -asiakirjan.

Vuoden 2010 alun tapahtumia

Tammikuu

Luottoluokittaja Standard & Poor's vahvisti Pohjolan luottoluokitukset ja säilytti näkymät vakaina.

Lähellä asiakasta

Pohjola tekee päätökset paikallisesti ja aidosti lähellä asiakasta. Palvelu ja päätöksenteko on nopeaa, johdonmukaista ja selkeää. Pohjolan käytettävissä on maan laajin palveluverkosto. Kansainväliset palvelut tuotetaan yhteistyössä laadukkaiden kumppaneiden kanssa.

STRATEGIA

Pohjola tarjoaa yritys- ja yhteisöasiakkaille monipuoliset pankki-, vahinkovakuutus- ja varainhoitopalvelut. Yksityishenkilöille Pohjola tarjoaa kattavat vakuutus- ja private banking -palvelut. Pohjolan keskeiset tavoitteet ovat kannattava kasvu ja yhtiön arvon kasvattaminen. Tavoitteisiin pääsyä tukevat kolme keskeistä kilpailuetua: olemme lähellä asiakasta, tarjoamme kokonaisvaltaiset finanssipalvelut ja toimimme osana vahvaa OP-Pohjola-ryhmää.

Vuonna 2009 päivitetyssä strategiassa "Arvoa integraatiosta" painopiste on integraation syventämisessä, liiketoimintojen uudistamisessa ja palvelukyvyn parantamisessa.

Strategian tiivistelmä

Suomi ja sen lähialueet ovat Pohjolan keskeinen markkina-alue. Pohjola tuntee asiakkaansa hyvin ja toimii heidän kanssaan tiiviissä vuorovaikutuksessa. Yhtiö rakentaa asiakassuhteita pitkäjänteisesti tavoitteenaan monipuoliset kokonaisasiakkuudet. Pohjola palvelee ripeästi, joustavasti ja johdonmukaisesti. Palveluverkkoa kehitetään Suomessa ja Suomen lähialueilla. Muilla markkina-alueilla Pohjolan palvelukyky perustuu yhteistyöhön laadukkaiden paikallisten tai kansainvälisten kumppaneiden kanssa.

Pohjola erottuu kilpailussa osaamisellaan ja korkeatasoisilla ratkaisuilla. Kilpailuedut perustuvat asiakaskeskeiseen, joustavaan ja nopeaan toimintaan, kokonaisvaltaiseen finanssitarjoomaan sekä vakaaseen omistuspohjaan. Osana OP-Pohjola-ryhmää Pohjolalla on toimialan laajin ja monipuolisin palveluverkko sekä suurin asiakaskunta Suomessa.

Pohjola kasvaa kannattavasti tuottaakseen kilpailukykyisen kokonaistuoton osakkeenomistajilleen. Yhtiö varmistaa toimintansa jatkuvuuden ylläpitämällä vahvaa vakavaraisuutta. Yhteisvastuu OP-Keskuksen ja ryhmään kuuluvien osuuspankkien kanssa vahvistaa Pohjolan luottokelpoisuutta.

Perustehtävä ja keskeiset tavoitteet

Pohjolan perustehtävä on edistää asiakkaidensa taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Keskeisinä tavoitteina ovat kannattava kasvu ja yhtiön arvon kasvattaminen. Pohjola haluaa olla asiakkailleen ensisijainen finanssipalvelukumppani. Halutuimman kumppanin asema rakentuu asiakkaiden odotusten ylittämiseen ja luotettavuuteen.

Strategian kiteytys

PERUSTEHTÄVÄ	Edistämme asiakkaidemme taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia
PÄÄMÄÄRÄ	Olemme halutuin finanssipalvelukumppani
KESKEISET TAVOITTEET	Yhtiön arvon kasvattaminen, kannattava kasvu
ARVOT	Ihmisläheisyys, vastuullisuus, yhdessä menestyminen

Arvot

Pohjolan menestyksen takana ovat kestävät arvot: ihmisläheisyys, vastuullisuus ja yhdessä menestyminen.

IHMISLÄHEISYYS

- Meitä on helppo lähestyä.
- Toimimme ystävällisesti, omaaloitteisesti ja nopeasti.
- Arvostamme asiakkaitamme, yhteistyökumppaneitamme ja työtovereitamme.

VASTUULLISUUS

- Pidämme lupauksemme ja toimimme johdonmukaisesti.
- Asiakassuhteemme ovat pitkäjänteisiä ja keskinäiseen luottamukseen perustuvia.
- Huolehdimme osaamisestamme ja hyvästä työilmapiiristä.
- Varmistamme, että liiketoimintamme on osakkeenomistajien edun mukaista ja eettisesti korkeatasoista.

YHDESSÄ MENESTYMINEN

- Menestymme yhdessä asiakkaidemme kanssa.
- Verkostoidumme kattavasti Suomessa ja kansainvälisesti.

Taloudelliset tavoitteet yli suhdannesyklin

			Tavoite	Toteutunut 2009	Toteutunut 2008
TALOUDELLISET TAVOITTEET	Konserni	Oman pääoman tuotto käyvin arvoin, %	13	19,2	-5,6
		Tier 1 -vakavaraisuus, %	> 9,5	11,8	9,4
	Pankkitoiminta	Operatiivinen kulut/tuotot -suhde, %	< 40	35	46
	Vahinkovakuutus	Operatiivinen yhdistetty kulusuhde, %	92	87,7	91,5
		Operatiivinen liikekulusuhde, %	< 20	22,2	21,9
		Vastuunkantokyky (solvenssisuhde), %	70	88	66
	Varainhoito	Operatiivinen kulut/tuotot -suhde, %	< 50	53	57
LUOTTOLUOKITUS-TAVOITE	Vähintään kahdelta luottoluokittajalta AA-tasoinen luokitus		2	3	3
OSINKOPOLITIIKKA	Tavoitteena on jakaa osinkona vähintään puolet tilikauden tuloksesta edellyttäen, että vakavaraisuus (Tier 1) on vähintään 9,5 %		≥ 50	51	51

Lupaukset sidosryhmille

OMISTAJAT	Tarjoamme kilpailukykyisen kokonaistuoton
ASIAKKAAT	Tarjoamme parhaat ratkaisut ja toimimme pitkäjänteisesti
HENKILÖSTÖ	Edistämme kannustavaa työilmapiiriä ja luomme erinomaiset mahdollisuudet kehittymiseen
YHTEISKUNTA	Edistämme toimintaympäristömme kestävää kehitystä ja hyvinvointia

Pohjolan tavoitteena on, että yhtiön osakkeen kokonaistuotto ylittää verrokkiryhmän keskimääräisen osaketuoton. Yhtiö kasvaa ja vahvistaa markkina-asemaansa kannattavasti. Vahvan pääomituksen avulla yhtiö varmistaa toiminnan vakaan jatkuvuuden.

Pohjola toimii pitkäjänteisesti ja tarjoaa asiakkailleen parhaat ratkaisut. Yhtiö erottautuu osaamisellaan, aktiivisuudellaan ja palvelun laadulla. Asiakkaiden tarpeet pyritään ennakoimaan ja kehittämään aktiivisesti uusia palvelukokonaisuuksia.

Pohjola edistää kannustavaa työilmapiiriä ja luo henkilöstölle erinomaiset mahdollisuudet kehittyä. Tavoitteena on olla finanssialan vetovoimaisin työnantaja. Pohjola panostaa esimiestyöhön ja johtamisen kehittämiseen.

Pohjola toimii vastuullisesti ja tukee toimintaympäristönsä kestävää kehitystä ja hyvinvointia. Kannattava toiminta luo edellytykset liiketoiminnan jatkuvuudelle, henkilöstön työllisyydelle sekä yhteiskunnallisista velvotteista huolehtimiselle.

Kilpailuedut

Pohjola lupasi vahinkovakuutuskaupan jälkeen vuonna 2006 laaditussa strategiassaan toimintojen voimakasta integraatiota ja markkina-aseman vahvistumista. Integraatio on onnistunut, se on tuonut konsernille kasvua kaikilla liiketoiminta-alueilla ja Pohjolan markkina-asema on vahvistunut.

Pohjola hyödyntää toiminnassaan kolmea kilpailuetuaan:
Olemme **lähellä asiakasta,** tarjoamme **kokonaisvaltaiset finanssipalvelut** ja toimimme **osana vahvaa OP-Pohjola-ryhmää.**

Lähellä asiakasta

Teemme päätökset paikallisesti, aidosti lähellä asiakasta. Palvelu ja päätöksenteko on asiakkaalle nopeaa, johdonmukaista, ennakoitavaa ja selkeää. Olemme suomalaisena pitkäjänteisesti sitoutuneet kotimarkkinoihimme.

Tunnemme asiakkaamme ja heidän tarpeensa ja palvelemme heitä niin hyvinä kuin huonoina aikoina.

Pohjolan käytettävissä on maan laajin palveluverkosto, joka palvelee kaikkialla Suomessa. Kansainväliset palvelut tuotetaan yhteistyössä laadukkaiden kumppaneiden kanssa.

Paikallinen päätöksenteko
Nopeus
Joustavuus
Johdonmukaisuus

Tunnemme asiakkaamme
Tarpeet
Ratkaisut
Riskit

Laajin palveluverkko
Konttoriverkosto
Sähköiset palvelut
Yhteistyökumppanit

Kokonaisvaltainen finanssitarjooma

Asiakkaillamme on käytettävissään Suomen suurin pankkitoiminnan, vahinkovakuutuksen ja varainhoidon ammattilaisten joukko, joka tarjoaa asiakkaille sopivimmat ratkaisut ja parhaan palvelun.

Kokonaisvaltaisen finanssipalvelun kautta luomme kokonaisasiakkuuksia. Asiakassuhteita hoidetaan pitkäjänteisesti.

Yhdessä osuuspankkien kanssa lupaamme henkilöasiakkaille parhaat keskittämisedut, keskeisimpinä OP-bonukset. Näin varmistamme asiakassuhteidemme pysyvyyden, joka puolestaan parantaa kannattavuutta.

- **Osaavin henkilöstö**
  - Paras asiantuntemus
  - Paras palvelu
  - Yhtenäinen tapa toimia
- **Kokonaisasiakkuudet**
  - Pitkäjänteisyys
  - Kattavat finanssipalvelut
  - Asiakaskannattavuus
- **Parhaat keskittämisedut henkilösasiakkaille**
  - OP-bonukset
  - Kumppaniedut
  - Asiakaspysyvyys

Osa OP-Pohjola-ryhmää

OP-Pohjola-ryhmä ja sen keskuspankki Pohjola ovat toimineet yli sadan vuoden ajan. Finanssiryhmän vakavaraisuus ja luottokelpoisuus ovat toimialan vahvimpia, ja OP-Pohjola-ryhmään kuuluminen vahvistaa Pohjolan luottokelpoisuutta.

OP-Pohjola-ryhmällä on yli neljä miljoonaa asiakasta, joista pankki- ja vahinkovakuutustoiminnan yhteisiä asiakkaita on yli miljoona. Ryhmään kuuluminen tarjoaa Pohjolalle merkittävän kasvupotentiaalin ja ristiinmyyntimahdollisuuden niin vakuutus- kuin pankkipalveluissa sekä luo kustannustehokkuutta ja tuo käyttöön valtavan määrän tietoa hyödynnettäväksi muun muassa palveluiden kohdentamiseen ja hinnoitteluun.

Pohjolan ja ryhmän yhteinen liikemerkki on Suomen tunnetuimpia, ja yrityskuva on luotettava, vetovoimainen ja arvostettu.

- **Yhteisvastuu**
  - Vahva luottokelpoisuus
  - Vakaus
  - Jatkuvuus
- **Laajin asiakaskunta**
  - Kasvupotentiaali
  - Informaatioetu
  - Kustannustehokkuus
- **Vahva yrityskuva**
  - Brändi
  - Pääpaino Suomen markkinoilla
  - Työnantajakuva

Strategiset hankkeet

Pohjola uudistaa ja kehittää toimintaansa strategisten hankkeiden kautta. Strategiset hankkeet ovat:

1. **Yritys- ja yhteisöliiketoiminnan uudistaminen**
2. **Integraation syventäminen**
3. **Kansainvälisen palvelukyvyn parantaminen**
4. **Konsernin osaamispääoman kehittäminen**

Yritys- ja yhteisöliiketoiminnan uudistamisessa tavoitteena on vahvistaa Pohjolan ja samalla koko ryhmän markkina-asemaa erityisesti keskisuurten yritysten kumppanina. Keskeistä hankkeessa on selkeä työnjako Pohjolan ja osuuspankkien välillä.

Vuoden 2010 alussa Pohjolassa otettiin käyttöön pankki- ja vahinkovakuutustoiminnan yhteinen asiakkuusorganisaatio, jolla haetaan entistä asiakaslähtöisempää toimintatapaa. Uudessa mallissa liiketoiminnot vastaavat edelleen oman alueensa tuotteiden ja palveluiden tuottamisesta, myynnistä ja kehittämisestä, mutta ne saavat toimintansa tueksi aiempaa vahvemman asiakkuusorganisaation. Muutoksella tuetaan OP-Pohjola-ryhmän strategista tavoitetta olla johtava finanssiryhmä yritysasiakasliiketoiminnassa Suomessa.

Integraation syventämisessä on kyse toimenpiteistä, joilla Pohjola tehostaa yhteisen asiakaspotentiaalin hyödyntämistä. Pohjola hyödyntää asiakastietoja niin asiakaspotentiaalin tunnistamisessa, toimenpiteiden kohdentamisessa, asiakasvalinnassa kuin hinnoittelussakin. Pohjola on jo noussut osuuspankkien asiakkaiden tärkeimmäksi vakuutusyhtiöksi, ja yli puolet Pohjolan vahinkovakuutusasiakkaista on myös osuuspankkien asiakkaita.

Kolmas hanke, jolla Pohjola uudistaa liiketoimintaansa, on **kansainvälisen palvelukyvyn parantaminen**. Konserni laajentaa kansainvälistä kumppanuusverkostoaan tarjotakseen kilpailukykyiset palvelut asiakkailleen ympäri maailmaa. Pohjola on asiakkailleen täyden palvelun finanssipalveluyritys myös ulkomailla.

Neljäntenä hankkeena on **konsernin osaamispääoman kehittäminen**. Pohjola panostaa kykyynsä uudistua ja kehittyä voidakseen tarjota asiakkailleen toimialan parhaat ratkaisut ja palvelut. Yhtiö kasvattaa osaamistaan pitkäjänteisesti tulevaisuuden tarpeet huomioon ottaen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Maailmantalous ajautui vuonna 2009 syvimpään talouskriisiin vuosikymmeniin. Finanssikriisin kärjistyminen vuoden 2008 lopulla syöksi maailman eri talousalueet ennennäkemättömän yhtäaikaiseen pudotukseen. Kriisi levisi ympäri maailman rahoitusmarkkinoiden epäluottamuksen ja kansainvälisen kaupan välityksellä. Keskuspankit ja eri maiden hallitukset reagoivat kriisiin kuitenkin nopeasti.

Keskuspankit laskivat ohjauskorot nopeasti lähelle nollaa ja turvasivat rahamarkkinoiden likviditeetin erityisjärjestelyillä. Pankkien varainhankinnan helpottamiseksi useat hallitukset päättivät valtion takauksista pankkien luotonotolle. Suomessa pankit eivät ole turvautuneet valtiontakauksiin.

Finanssipolitiikka on ollut yleisesti poikkeuksellisen elvyttävää. Talouden aktiviteetin hiipuessa valtioiden verotulot ovat romahtaneet ja menot työttömyyden nousun myötä kasvaneet. Talouskehityksestä aiheutuvan budjettitasapainon heikkenemisen lisäksi mittavat finanssipoliittiset elvytyspaketit ovat painaneet teollisuusmaiden julkiset vajeet ennätyssuuriksi.

Ripeät viranomaistoimet edesauttoivat luottamuksen palautumista rahoitusmarkkinoilla. Maailmantalous osoitti vakautumisen merkkejä jo vuoden 2009 toisella vuosineljänneksellä ja vuoden jälkipuoliskolla teollisuusmaissa tuotanto kääntyi syvän pudotuksen jälkeen varovaiseen kasvuun. Maailmantalouden kriisin syvin vaihe ohitettiin vuoden 2009 aikana. BKT:n kasvuodotukset vuodelle 2010 ovat kuitenkin pysyneet maltillisina valtioiden nopean velkaantumisen, yritysten alhaisten investointien ja kuluttajien varovaisuuden takia.

VUODEN 2010 KESKEISET HAASTEET MAAILMANTALOUDESSA

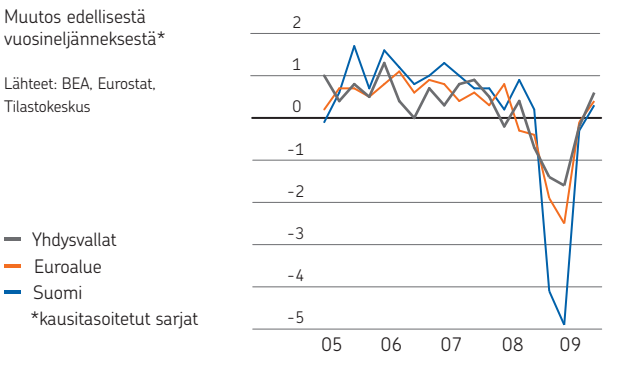
- poikkeuksellisen suuri epävarmuus tulevasta talouskehityksestä
- julkisten talouksien nopea velkaantuminen rajoittaa hallitusten finanssipoliittista liikkumavaraa ja talouskasvua tukevat vaikutukset vaimenevat
- elvytystoimien hallittu purkaminen
- epävarmuus yksityisen sektorin kyvystä ottaa talouden vetovastuu
- teollisuusmaiden ennätyskorkea työttömyys rajoittaa kotitalouksien kulutusmahdollisuuksia
- yritysten investointitarpeita hillitsee runsas vapaa tuotantokapasiteetti ja kulutuskysynnän heikkous

Suomen talouden odotetaan elpyvän

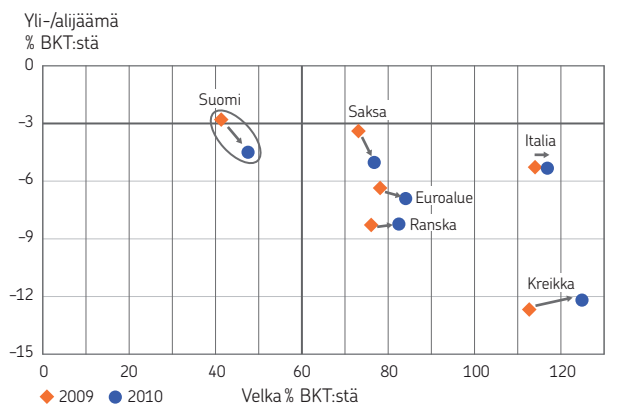
Kansainvälisen kaupan romahdus iski Suomen talouteen voimalla. Suomen vienti jäi vuonna 2009 noin neljänneksen edellisvuotta pienemmäksi. Myös yritysten tuotannolliset investoinnit supistuivat voimakkaasti ja asuntorakentaminen jatkoi laskuaan. Työllisyyden heikkeneminen varjosti kotitalouksien näkymiä, ja yksityiset kulutusmenot kääntyivät laskuun.

Vuosi 2009 oli kokonaistuotannon kasvun suhteen yksi kaikkien aikojen huonoimmista. Suomen talouden pudotus tasaantui muiden teollisuusmaiden tavoin vuoden 2009 toisen ja kolmannen vuosineljänneksen aikana. Vaikka bruttokansantuote laski voimakkaasti, talouden perustekijät pysyivät yhä vahvoina. Suomen julkisen talouden alijäämä ja julkinen velka ovat selvästi sekä euroalueen että EU-maiden keskitason alapuolella. Tämä näkyy esimerkiksi Suomen valtion lainakorkojen alhaisina riskilisinä useimpiin muihin Euroopan valtioihin verrattuna. Suomessa myös yritysten ja kotitalouksien velkaantuneisuus on matala suhteessa useisiin muihin maihin, mikä osaltaan vaimentaa taantuman vaikutuksia yritysten ja kotitalouksien velanhoitokykyyn.

BKT:n kehitys, %

Julkisen talouden tasapaino

Lähde: Euroopan komissio, syysennuste 2009

Vuoden 2010 odotetaan olevan Suomessa elpymisen aikaa. Sekä yritysten että kotitalouksien luottamus talouteen on vahvistunut. Vientimarkkinoiden piristyminen alkaa vähitellen nostaa vientiä, ja työttömyysuhan väheneminen työmarkkinoiden vakautuessa luo edellytyksiä kulutuskysynnän voimistumiselle.

Yritysten investointien nousukäänne siirtynee seuraavan vuoden puolelle. Rakennuslupien ja asuntoaloitusten määrän kehitys ja asuntomarkkinoiden piristyminen ennakoivat asuntorakentamisen elpyvän vähitellen vuoden 2010 aikana. Talouskasvun odotetaan kääntyvän jälleen positiiviseksi vuonna 2010.

Inflaatio hidastui vuonna 2009 nollaan. Eniten kuluttajahintojen nousua hidastivat korkojen nopea aleneminen ja polttonesteiden hintojen voimakas lasku jo edellisen vuoden lopulla. Vuonna 2010 inflaatio nopeutuu hieman, mutta pysyy edelleen maltillisena.

Korot maltilliseen nousuun vuonna 2010

Euribor-korot laskivat vuoden 2009 kuluessa ennätysmatalalle tasolle Euroopan keskuspankin (EKP) ohjauskoron mukana. Keskuspankkien rahapolitiikka oli poikkeuksellisen elvyttävää ja pankkijärjestelmän toimivuutta keskuspankit varmistivat runsaalla likviditeetin tarjonnalla. Euribor-korkojen laskuun vaikutti myös rahamarkkinoiden luottamuksen palautuminen, joka supisti riskilisät finanssikriisiä edeltäneille tasoille. Vuoden 2009 lopussa EKP:n ohjauskorko oli 1,0 %, 3 kuukauden euribor 0,70 % ja 12 kuukauden euribor 1,25 %.

EKP:n ohjauskoron nostojen odotetaan ajoittuvan aikaisintaan vuoden 2010 lopulle. Lyhyiden markkinakorkojen odotetaan kääntyvän hitaaseen nousuun jo vuoden 2010 alkupuolella, kun rahamarkkinoiden likviditeettiä aletaan rajoittaa. Koko vuosi on lyhyiden korkojen osalta edelleen keskimääräistä matalampien korkojen aikaa.

Pitkien vähäriskisten markkinakorkojen lasku pysähtyi jo vuoden 2009 alussa ja niiden tasoon vaikuttavat jatkossa odotukset inflaatiosta ja keskuspankin rahapolitiikasta sekä talouden kasvunäkymät pitkällä aikavälillä. Finanssikriisin seurauksena liikkeeseenlaskijariski korostuu joukkolainakoroissa totuttua enemmän ja esimerkiksi eri eurovaltioiden joukkolainojen tuottovaatimukset markkinoilla voivat poiketa toisistaan merkittävästi.

Pääomamarkkinoilla käänne keväällä 2009

Osakemarkkinoilla käänne parempaan tapahtui maaliskuun alussa 2009, mikä heijastui myös muiden omaisuusluokkien tuottoihin. Riskisten omaisuusluokkien hinnannousua on tukenut positiivisempien talousnäkymien lisäksi rahastojen rahavirtojen kääntyminen positiivisiksi.

Sijoittajat alkoivat keväällä 2009 siirtyä pois rahamarkkinasijoituksista ja käteisen suhteellista määrää vähennettiin. Taustalla oli muun muassa lyhyiden korkojen alhainen taso, mikä houkutteli sijoittajia lisäämään riskiä korkeamman tuoton tavoittelussa.

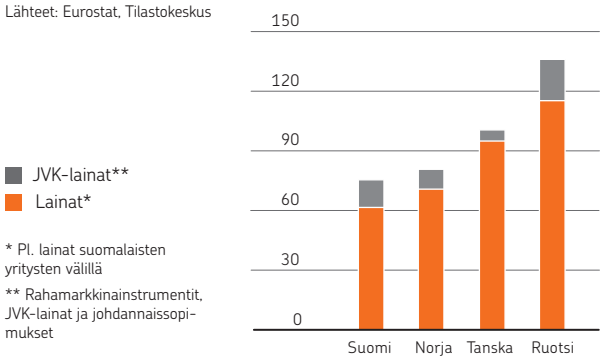
Pääomamarkkinoiden käännettä edistivät keskuspankkien elvyttävän rahapolitiikan lisäksi valtioiden mittavat tukitoimenpiteet talouden elvyttämiseksi sekä pankkien taseiden vahvistamiseksi ja niiden varainhankinnan takaamiseksi. Luottamuksen paraneminen rahoitusmarkkinoilla kavensi riskilisät finanssikriisiä edeltä-

OSAKEMARKKINOIDEN VUOSI 2009 OLI KAKSIJAKOINEN

- vuoden ensimmäisellä neljänneksellä paniikki ja täydellinen riskinottokyvyn puute, jota seurasi
- yksi historian voimakkaimmista korjausliikkeistä.

Yritysten velat suhteessa BKT:hen, %

Lähteet: Eurostat, Tilastokeskus

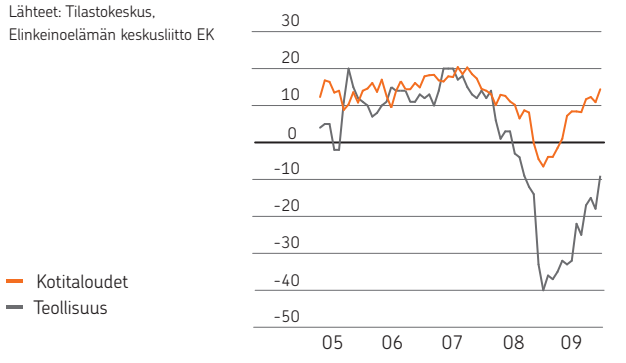

* Pl. lainat suomalaisten yritysten välillä

** Rahamarkkinainstrumentit, JVK-lainat ja johdannaissopimukset

Luottamusindikaattoreita Suomessa, saldoluku

Lähteet: Tilastokeskus, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

neille tasoille, ja joukkovelkakirjalainamarkkinoilla nähtiin ennätyksellinen määrä liikkeeseenlaskuja. Alhaisempi verokertymä yhdistettynä elvytykseen on kuitenkin saanut valtioiden velkaantumisen jyrkkään nousuun, mikä asettaa haasteita lähivuosille. Valtioiden velkaantumisen odotetaan heijastuvan valtioiden luottoriskimarginaaleihin ja myös valuuttamarkkinoille.

Osakemarkkinoiden perusteella sijoittajat ovat laajasti sitä mieltä, että talouden pahin vaihe on ohi. Tämä yhdistettynä yhtiötasolla tehtyihin merkittäviin tehostamistoimiin johtaa markkinaennusteiden mukaan reiluun tuloskasvuun vuonna 2010. Tulosodotuksia ja kassavirtaodotuksia tukee se, että yhtiöt pystyvät alkuvaiheessa vastaamaan kasvavaan kysyntään ilman merkittäviä investointitarpeita. Loppuvuoden 2009 kurssinousun myötä osakkeiden keskimääräinen arvostustaso nousi korkeaksi tulos- ja taseperusteisilla mittareilla mitattuna.

Finanssimarkkinoiden kasvu pysyy hitaana

Vuonna 2009 talouden taantuma vaimensi yritysten luottokysyntää, minkä seurauksena yritysluottokanta laski Suomessa. Pääomamarkkinoiden voimakas elpyminen kasvatti puolestaan yritystodistusten ja joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskua ja kaupankäynnin volyymeja pääomamarkkinatuotteissa. Matala korkotaso ja kuluttajien luottamuksen koheneminen kasvattivat asuntoluottojen kysyntää.

Talouden elpymisen odotetaan hiljalleen heijastuvan yritysluottojen kysyntään, vaikka investointien ja investointirahoituskysynnän odotetaan pysyvän alhaisella tasolla. Yritysrahoituksessa kysynnän odotetaan kohdistuvan käyttöpääomarahoitukseen ja olemassa olevien lainojen uudelleenrahoitukseen. Asuntoluottokannan odotetaan hienoisesti kasvavan vuonna 2010.

Talletuskannan kasvu lähes pysähtyi vuonna 2009 edellisvuoden voimakkaan kasvun jälkeen, kun erityisesti määräaikaistalletuksista siirtyi varoja muihin säästämiskohteisiin. Rahastopääomat kasvoivat edellisvuoden romahduksen jälkeen voimakkaasti nettomerkintöjen kasvun sekä rahastojen arvonnousun siivittäminä.

Osakeindeksit nousivat ympäri maailman voimakkaasti maaliskuun alun pohjatasoiltaan ja tämä kasvatti finanssialan markkinasidonnaisia liiketoimintoja, kuten pääomamarkkinoiden kaupankäyntiä ja sijoituspalveluja sekä varainhoitoa. Kurssikehityksen odotetaan olevan maltillisempaa vuonna 2010, mutta kaupankäyntivolyymien sekä sijoitus- ja varainhoitopalvelujen kysynnän odotetaan kasvavan.

Vahinkovakuutuksen kokonaismarkkinoiden kasvu Suomessa hidastui merkittävästi vuonna 2009, kun taantuma pienensi erityisesti yritysvakuuttamisen maksutuloa työntekijöiden palkkasumman ja yritysten liikevaihdon supistumisen myötä. Toisaalta taantuma alensi vahinkovakuutuksen korvausmenoa. Maksutulon kasvun odotetaan vuonna 2010 olevan edelleen hidasta. Pääomamarkkinoiden voimakas elpyminen vahvisti merkittävästi vakuutustoiminnan sijoitustoiminnan tuottoja vuonna 2009.

OSAKEMARKKINOIDEN NÄKYMÄT VUONNA 2010

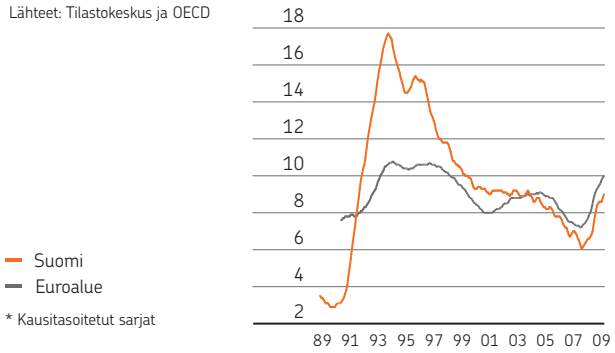
- korkotason todennäköinen säilyminen alhaisena vuoden 2010 aikana mahdollistaa ainakin teoreettisesti osakemarkkinoiden keskimääräistä korkeamman arvostustason
- yhtiö- ja toimialakohtaisten tuottoerojen kasvu

JOUKKOLAINAMARKKINOIDEN NÄKYMÄT VUONNA 2010

- reaalitalouden positiivinen käänne mahdollistaa yrityslainojen suotuisan kehityksen
- ohjauskoron nosto-odotukset alkavat rajoittaa pidempien yrityslainojen tuottokehitystä
- valtion lainojen tarjonnan odotetaan lisääntyvän
- regulaatiomuutokset nostavat pankkien emissiotarvetta, mutta historiallisen korkeat riskipreemiot pankkisektorilla tukevat pankkien rahoituksen saatavuutta

Työttömyysaste* Suomessa ja euroalueella, %

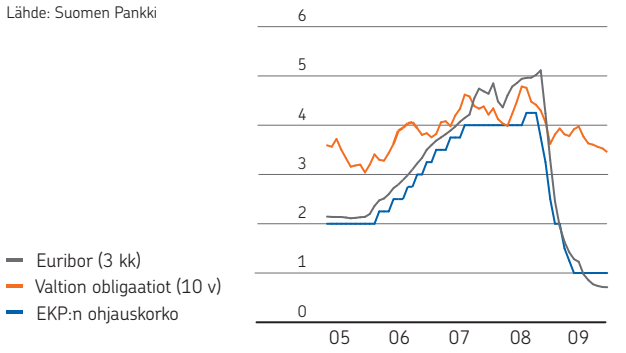
Lähteet: Tilastokeskus ja OECD

* Kausitasoitetut sarjat

Euroalueen keskeiset korot, %

Lähde: Suomen Pankki

FINANSSIALAN SÄÄNTELYALOITTEITA

- rahoitusjärjestelmän makrovalvonnan perustaminen ja valtiorajat ylittävä valvonta
- omien varojen laatu- ja määrävaatimusten tiukentaminen
- suhdannepuskureiden lisääminen pankkien vakavaraisuus- ja tilinpäätössäännöksissä
- riskienhallinnan yleisten vaatimusten kiristäminen erityisesti likviditeettiriskin hallinnan osalta
- johdon palkitsemisjärjestelmien sääntely
- luottojen arvopaperistamista koskevat rajoitteet
- hedge- ja pääomarahastojen toimintaa koskevien vaatimusten yhdenmukaistaminen ja
- johdannaismarkkinoita koskevan sääntelyn lisääminen

Sääntely tiukentuu finanssikriisin seurauksena

Finanssikriisin käynnistämä keskustelu rahoitusmarkkinoiden sääntelyn ja valvonnan kehittämisen tarpeesta johti EU-alueella konkreettisiin toimiin vuoden 2009 aikana. Toimet koskevat paitsi pankkien yleisten vakavaraisuusvaatimusten kiristymistä myös muita toimenpiteitä rahoitusmarkkinoiden vakauden turvaamiseksi ja kriisin aiheuttaneiden ongelmien korjaamiseksi.

EU hyväksyi toukokuussa 2009 useita luottolaitosten vakavaraisuusdirektiivien muutoksia, jotka tulevat voimaan 1.1.2011. Nämä muutokset koskevat sivukonttorivalvontaa, suurten asiakasriskien sääntelyä, omien varojen ja lähinnä ns. hybridien sääntelyä sekä likviditeettiriskin hallintaa.

Finanssikriisi paljasti heikkouksia myös rahoitusalan valvonnassa. Valvonta on jakautunut maiden rajojen mukaan, vaikka yhä useammat yritykset toimivat maiden rajojen yli. Uusien yhteistyöjärjestelyjen tavoitteena on varmistaa samojen sääntöjen täytäntöönpano koko EU:ssa, havaita järjestelmäriskit varhaisessa vaiheessa sekä parantaa yhteistoimintaa kriisitilanteissa.

Euroopan komissio hyväksyi syyskuussa 2009 useita lainsäädäntöehdotuksia, joilla vahvistetaan finanssialan valvontaa Euroopassa. EU:lle aiotaan perustaa rahoitusjärjestelmän riskejä haravoiva järjestelmäriskineuvosto sekä EU-tasoiset arvopaperi-, pankki- ja vakuutusvalvontaviranomaiset, joiden tarkoituksena on erityisesti varmistaa useammassa kuin yhdessä EU-maassa toimivien finanssilaitosten yhdenmukainen valvonta.

Finanssikriisi osoitti, että myös kirjanpitokäytäntöjä on tarpeen uudistaa. IASB (International Accounting Standards Board) julkaisi rahoitusinstrumenttien kirjaamista ja arvostamista koskevia muutosehdotuksia vuoden 2009 loppupuolella. IASB:n yksityiskohtaisemmin aikataulutettu kirjanpitostandardien laajempi uudistamisprojektiohjelma ulottuu vuoden 2010 loppuun. Muutokset koskevat rahoitusinstrumenttien esittämistapaa ja arvostamista, arvonalentumisten käsittelyä sekä suojauslaskentaa. Lisäksi IASB on ennakoinut julkaisevansa myös muita tilinpäätösinformaatiota koskevia muutoksia.

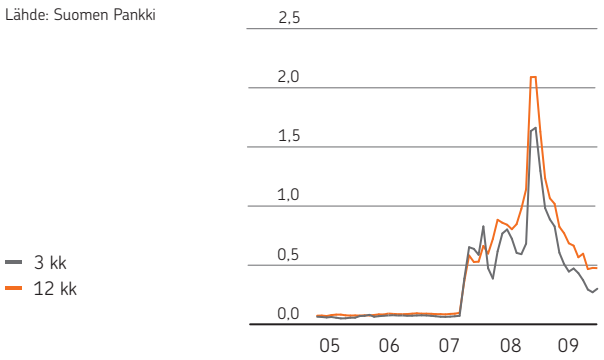
Solvenssi II kehittää vakuutusyhtiöiden riskienhallintaa

EU hyväksyi keväällä 2009 suuren vakuutusalan sääntöjen uudistuksen. Niin sanotun Solvenssi II -direktiivin tarkoituksena on yhtenäistää jäsenmaiden toisistaan eroavaa vakuutusyhtiöiden riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan sääntelyä.

Uuden säännöstön myötä vakuutusyritysten erilaiset tosiasialliset riskit voidaan ottaa aikaisempaa paremmin huomioon vakuutusyritysten vakavaraisuuslaskennassa ja kannustaa niitä kehittyneempien riskienhallintajärjestelmien käyttöönottoon. Direktiivi tulee saattaa osaksi kansallista lainsäädäntöä lokakuun loppuun mennessä vuonna 2012.

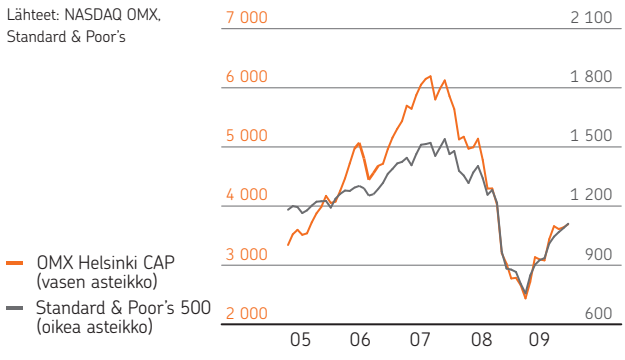
Rahamarkkinoiden riskilisät, euribor–eurepo, %-yksikköä

Lähde: Suomen Pankki

Osakeindeksit Suomessa ja Yhdysvalloissa

Lähteet: NASDAQ OMX, Standard & Poor's

VAKAVARAISUUS JA RISKIASEMA

Pohjolan riskinkantokyky vahvistui vuonna 2009 hyvän tuloksen ja kevään osakeannin seurauksena.

	2009	2008
Tier 1 -vakavaraisuus, %	11,8	9,4
Vakavaraisuussuhde, %	13,5	11,3
Riskipainotetut erät, milj. €	13 024	13 120
Vahinkovakuutuksen vastuunkantokyky, %	88	66
RAVA-lain mukainen vakavaraisuussuhde	1,73	1,26

Pohjolan vakavaraisuussuhde oli 13,5 % (11,3), kun lakisääteinen minimivaade on 8 %. Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin eriin oli 11,8 % (9,4). Pohjola-konsernin Tier 1 -tavoite yli suhdannesyklin on vähintään 9,5 %.

Ensisijaiset omat varat olivat 1 541 miljoonaa euroa (1 228) ja omat varat yhteensä 1 753 miljoonaa euroa (1 484). Pohjola vahvisti pääomiaan 308 miljoonan euron merkintäoikeusannilla 7.–24.4.2009. Osakeantikulujen vähentämisen jälkeen ensisijaiset omat varat kasvoivat 298 miljoonaa euroa.

Riskipainotetut erät olivat vuoden lopussa 13 024 miljoonaa euroa (13 120). Verrattaessa riskipainotettuja eriä vuoden 2008 lopun vertailukelpoisiin lukuihin, ne kasvoivat 240 miljoonaa euroa. Kasvu oli seurausta pääasiassa yritysten rating-luokkien heikkenemisestä.

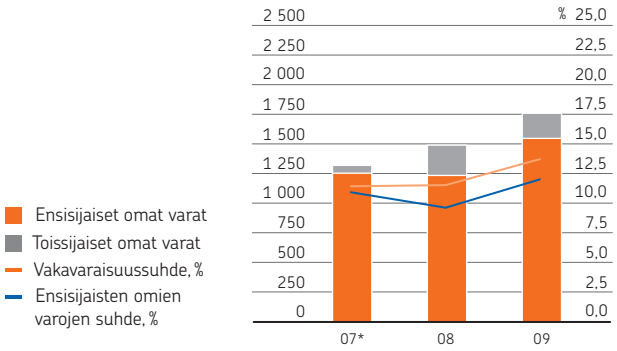
Pohjola käyttää luottoriskin vakavaraisuusvaateen laskennassa sisäisten luottoluokitusten menetelmää. Tämä koskee pankin yritys- ja yhteisöasiakkaille myönnettyjä vastuita, joiden osuus Pohjolan omien varojen vähimmäisvaateesta on noin kaksi kolmasosaa. Muiden vastuuryhmien osalta sisäisten luottoluokitusten menetelmän käyttöön siirrytään vaiheittain siten, että seuraavassa vaiheessa menetelmä otetaan käyttöön vähittäisvastuissa. Markkinariskin osalta omien varojen vähimmäismäärä on laskettu standardimenetelmän ja operatiivisten riskien osalta perusmenetelmän mukaisesti.

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuussuhde nousi 1,73 (1,26) hyvän tuloksen ja osakeannin seurauksena. Vahinkovakuutuksessa vastuunkantokyky nousi 88 %:iin (66).

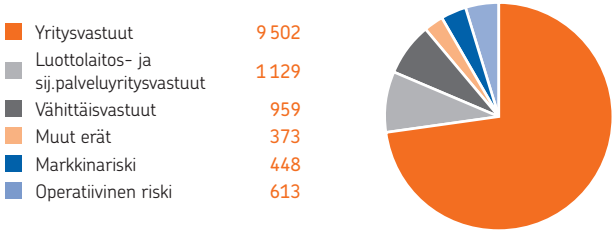
Pohjolan merkittävimmät riskit

Pohjola-konsernin toiminnan merkittävimmät riskit ovat pankkitoiminnan ja konsernitoimintojen luottoriski, korko-, valuutta-, osake- ja likviditeettiriskit sekä vakuutustoiminnan vakuutusriskit ja sijoitusten markkinariskit. Strategiset ja operatiiviset riskit, kuten muutokset taloudellisessa tilanteessa, kilpailutilanteessa tai asiakaskäyttäytymisessä, liittyvät olennaisesti pankkitoimintaan, vakuutustoimintaan ja varainhoitoon.

Omat varat ja vakavaraisuus, milj. €

Basel II -vakavaraisuuslaskennan vastuuryhmät 31.12.2009, milj. €

* Vertailutiedot vuodelta 2007 on muutettu vertailukelpoiseksi Basel II -säännöksen (2008) mukaisesti eikä vertailutietoja ole erikseen tilintarkastettu.

Rahoitus- ja likviditeettitilanne säilyi hyvänä

Pohjolan rahoitus- ja likviditeettitilanne säilyi vuonna 2009 hyvänä. Lyhytaikainen varainhankinta toimi hyvin ja myös pitkäaikaisen rahoituksen saatavuus parani. Rahoitusasemaa vahvistivat vuoden aikana kansainvälisille markkinoille tehdyt kolmen ja viiden vuoden mittaiset 750 miljoonan euron emissiot. Lisäksi OP-Asuntoluotto-pankki Oyj laski liikkeeseen viiden vuoden mittaisen 1,25 miljardin euron kiinteistövakuudellisen joukkovelkakirjalainan kansainvälisille pääomamarkkinoille.

Pohjola ylläpitää OP-Pohjola-ryhmän likviditeettireservisalkkua, joka koostuu pääasiassa keskuspankkirahoituksen vakuudeksi kelpaavista saamistodistuksista. Likviditeettireservisalkun määrä vuoden lopussa oli 11,7 miljardia euroa (9,8). Pohjolan ylläpitämä likviditeettireservisalkku yhdessä muiden ryhmän taseeseen sisältyvien keskuspankkivakuuskelpoisten erien kanssa muodostavat likviditeettireservin, jolla voidaan tarvittaessa kattaa koko ryhmän tukkuvarainhankinnan erääntymiset noin 24 kuukauden ajan.

Sijoitusmarkkinat elpyivät

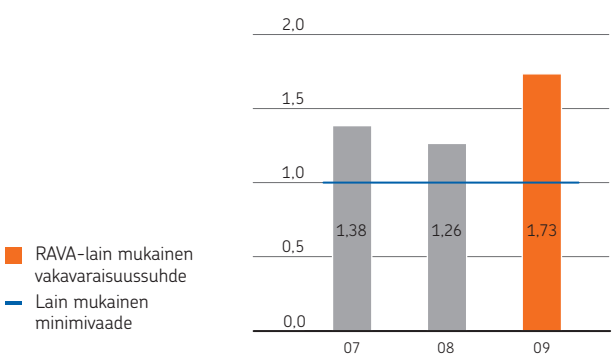
Sijoitusmarkkinoiden piristymisen myötä konsernin sijoitusten arvostukset elpyivät sekä likviditeettireservien että vahinkovakuutuksen sijoitussalkun osalta. Osakekurssien nousu ja luottoriskimarginaalien kapeneminen vaikuttivat Vahinkovakuutustoiminnan sijoitussalkun tuottoon, joka oli käyvin arvoin 10,7 % (-7,0), mikä on selvästi yli pitkän aikavälin tuotto-odotuksen. Osakeriskin määrä kasvoi osakejohdannaissuojausten purkamisen sekä osakesijoitusten hyvän markkinakehityksen seurauksena.

Taantuman vaikutukset näkyivät arvonalentumisten kasvuna

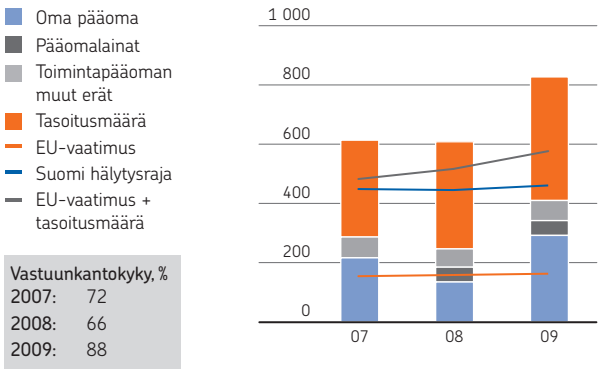
Pohjolan luottoriskiasema säilyi hyvänä, vaikka talouden taantuman seurauksena arvonalentumiset kasvoivat merkittävästi edellisvuodesta. Investointitason vastuiden määrä pysyi edelleen hyvällä tasolla sekä kokonais- että yritysvastuiden osalta, mutta heikommin luokiteltujen vastuiden määrä kasvoi asiakkaiden luottokelpoisuuden heikentyessä. Erääntyneiden maksuerien määrä ja ongelmasaamiset olivat edelleen alhaisella tasolla.

Nettoluottotappioita ja -arvonalentumisia kirjattiin 129 miljoonaa euroa (28), vastaten 0,94 % (0,20) luotto- ja takauskannasta.

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuussuhde (RAVA)

Vahinkovakuutuksen vakavaraisuuspääoma, milj. € ja vastuunkantokyky, %

Vastuunkantokyky, %	
2007:	72
2008:	66
2009:	88

VASTUULLISUUS

Pohjolan vastuullisuus pohjautuu yhtiön arvoihin. Vastuullisuutta johdetaan ja kehitetään osana OP-Pohjola-ryhmän vastuullisuutta ja strategiaa.

Vastuullisuuden johtaminen

Vastuullisuuden toteutus Pohjolassa:

- Arvot
- Hallinnointiperiaatteet
- Vastuullisen sijoittamisen sitoumukset
- Ympäristöohjelma

Vastuullisuus ja vastuullisuuden kehittäminen ovat keskeisessä asemassa Pohjolan ja koko OP-Pohjola-ryhmän strategiassa. Strategian osana valmistellaan vastuullisuusohjelmaa, johon Pohjolan edustajat osallistuvat.

Finanssialalla vastuullisuudessa korostuvat taloudellisen vastuun näkökulmat. Niihin Pohjolalla on kattavat johtamis- ja seurantamenetelmät. Taloudellinen vastuu toteutuu esimerkiksi riskienhallinnan hyvällä hoitamisella ja hyvistä hallinnointikäytännöistä huolehtimalla.

Vuoden 2009 lopussa Pohjola Varainhoito Oy allekirjoitti yhdessä OP-Rahastoyhtiö Oy:n kanssa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet sekä kansainvälisen sijoittajayhteisön Carbon Disclosure Project -asiakirjan. Tämä käynnisti kehitystyön sekä ympäristö- että sosiaalisten näkökohtien selvittämiseksi ja huomioimiseksi osana varainhoidon sijoitustoimintaa. Sijoitustoiminnassa käynnistettyä kehitystyötä hyödynnetään tulevaisuudessa muissakin liiketoiminnoissa.

Sidosryhmävuorovaikutus

Sidosryhmävuorovaikutus on keskeinen osa vastuullisuutta. Pohjolalla on omat vakiintuneet käytännöt vuorovaikutuksesta asiakkaiden ja osakkeenomistajien kanssa. Muiden kohderyhmien osalta Pohjolan sidosryhmävuorovaikutusta johdetaan ja kehitetään yhdessä muun OP-Pohjola-ryhmän kanssa. Tiiviillä vuorovaikutuksella on ryhmässä pitkät perinteet.

Valtakunnallisesti vuorovaikutustyötä tehdään yhteistyössä myös muiden yritysten kanssa. OP-Pohjola-ryhmä ja Pohjola ovat mukana esimerkiksi Finanssialan Keskusliiton (FK) toiminnassa.

Pohjolan edunvalvontaa hoidetaan yhdessä muun OP-Pohjola-ryhmän edunvalvontatoiminnan kanssa. Ryhmässä edunvalvonnasta vastaa OP-Keskus. Tavoitteena on aktiivinen hyvien tapojen mukainen vaikuttaminen ja vuorovaikutus.

”Finanssialalla vastuullisuudessa korostuvat taloudellisen vastuun näkökulmat.

Pohjola Varainhoito Oy allekirjoitti yhdessä OP-Rahastoyhtiö Oy:n kanssa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet sekä kansainvälisen sijoittajayhteisön Carbon Disclosure Project -asiakirjan.
Lue lisää aiheesta internet-sivuilta pohjola.fi > Konserni > Yhteiskuntavastuu.

Taloudellinen vastuu

Pohjolalla on monipuoliset menetelmät taloudellisen vastuun johtamiseen ja seurantaan. Ensisijaisesti taloudellista vastuuta ohjaavat riskienhallinnan strategiat ja periaatteet, hallinnointiperiaatteet ja -suositukset sekä finanssialan lainsäädäntö, standardit, määräykset ja ohjeet.

Vuonna 2009 taloudellinen taantuma korosti finanssialan yritysten vakavaraisuuden ja riskienhallinnan merkitystä. Keskeistä oli finanssimarkkinoiden tuntema luottamus Pohjolaan. Tämä mahdollisti rahoitustoiminnan häiriöttömän jatkamisen myös olosuhteissa, joissa rahoituksen saanti yrityksille oli erityisen tärkeää. Välillisen vastuun alueella korostui yritys- ja muun rahoituksen tarjoamisen tärkeys.

Pohjolassa rahoitustoiminta säilyi normaalina talouden taantumassa. Tavoitteet rahoitustoiminnassa pidettiin korkealla ja tämän vuoksi rahoitustoiminnassa oltiin aktiivisia.

Työpaikat

Pohjolan henkilöstömäärä kasvoi vuonna 2009 hieman vuoteen 2008 verrattuna. Henkilöstömäärän kehitystä ohjaavat strategian toiminnalle asettamat tavoitteet.

Lahjoitukset ja yleishyödyllinen tuki

Pohjola antoi vuonna 2009 yhdessä Suomi-yhtiön kanssa vuotuisen lääketieteen palkinnon professori Hilkka Soiniselle Alzheimer-tutkimukseen. Vuoden 2010 alussa palkinto annettiin jo 30. kerran, ja sen sai lääketieteen professori Jussi Huttunen ansioistaan suomalaisen terveydenhuollon laaja-alaisena vaikuttajana. Pohjola palkitsee vuosittain myös hyvää nuorisotyötä tekevän urheiluseuran. Vuoden 2010 alussa Pohjola-palkinto Hyvälle Seuralle annettiin SK Vuokselle. Pääpalkinnon lisäksi Pohjola palkitsi 16 seuraa alueellisella Pohjola-palkinnolla.

Tukitoimintaan kuuluu myös Pohjola Pankin Taidesäätiön toiminta. Se hankkii nykytaiteilijoiden teoksia ja omistaa kokoelman arvokkaita jousisoittimia, joita lainataan lahjakkaille nuorille soittajille. Vuonna 2009 Taidesäätiö luovutti omistamansa Antonio Stradivari -viulun Antti Tikkasen käyttöön.

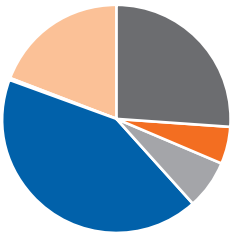
Välillinen taloudellinen vastuu

Finanssialan palvelut ovat keskeinen osa yhteiskunnan taloudellisia toimintamahdollisuuksia ja yhteiskunnallista kehitystä. Taloudellisen taantuman yhteydessä tämä korostui, ja esimerkiksi yritysrahoitus oli usein esillä julkisessa keskustelussa. Pohjola pyrkii huomioimaan rahoituksen merkityksen ja palvelujensa vaikutukset asiakkaille ja heidän toimintaympäristölleen.

Pohjolan vahinkovakuutustuotteet turvaavat asiakkaan taloutta yllättävissä poikkeustilanteissa. Vahinkovakuutuspalveluja kehitettäessä otetaan huomioon myös asiakkaan hyvinvoinnin ja taloudellisen turvallisuuden edistäminen.

Taloudellisen hyödyn jakautuminen

Ostot tavaran- ja palveluntoimittajilta	26,3 %
Osingot OP-Pohjola-ryhmään kuuluville osakkeenomistajille	5,3 %
Osingot muille osakkeenomistajille	7,0 %
Palkat ja palkkiot	42,3 %
Tukilahjoitukset ja sponsorointi	0,1 %
Verot	19,1 %

Ympäristövastuu

Vuonna 2009 OP-Pohjola-ryhmä panosti uuden ympäristöohjelman laatimiseen. Keväällä 2010 valmistuva ohjelma määrittelee keskeiset ympäristönäkökohdat ja asettaa toiminnalle konkreettiset tavoitteet. Pohjolan edustajat ovat osallistuneet ohjelman tekemiseen. Ympäristöohjelmassa on tarkasteltu erikseen ilmastonmuutosta Vahinkovakuutuksen näkökulmasta.

Keskeisimmät ympäristövastuun haasteet liittyvät kuitenkin välilliseen ympäristövastuuseen - asiakkaiden toiminnan ympäristövaikutusten huomioimiseen ja asiakkaiden ohjaamiseen ja neuvomiseen esimerkiksi rahoituksen, vahinkovakuuttamisen ja sijoittamisen päätöksissä.

Ryhmän sijoitustoimintaa hoitavat yhtiöt allekirjoittivat joulukuussa 2009 YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Samalla aloitettiin myös sijoituskohteiden ympäristöasioiden huomioiminen.

Pohjolan oman toiminnan ja toimistotyöskentelyn ympäristövaikutuksia on seurattu ja kehitetty yhteistyössä Suomen WWF:n kanssa. Pohjolan ja OP-Keskuksen pääkonttorilla Helsingin Vallilassa on Green Office -diplomi. Green Office -toiminnassa on keskitytty erityisesti pääkonttorin energiankulutuksen ja työntekijöiden toimistopaperin kulutuksen vähentämiseen.

Merkittävimmät Pohjolan paperinkulutukseen liittyvät tulevaisuuden kehitystoimenpiteet liittyvät sähköiseen sopimushallintaan ja vahinkovakuuttamisen verkkopalveluihin. Pankki- ja vahinkovakuutustoiminnassa sopimukset ovat merkittävässä asemassa. Sopimuksiin liittyvä paperinkulutus on kaikkein suurinta vahinkovakuutustoiminnassa. Sopimusten tulostaminen ja postittaminen asiakkaille muodostavat nyt merkittävän osan paperinkulutuksesta.

Pohjola ja koko OP-Pohjola-ryhmä ovat kehittäneet aktiivisesti e-laskupalvelua. Merkittävimmät tulevaisuuden toimenpiteet liittyvät sähköiseen sopimushallintaan ja vahinkovakuuttamisen verkkopalveluihin. Suurin laskujen ja sopimusten lähettäjä on Vahinkovakuutustoiminta.

Finanssialan palveluilla on keskeinen asema asiakkaiden toimintaedellytysten turvaamisessa. Tämä mahdollistaa myös asiakkaiden toiminnan ympäristövaikutusten huomioimisen ja pienentämisen palvelujen käytön yhteydessä. Pohjolan Vahinkovakuutustoiminnassa on kehitetty vuonna 2009 ajotavan ja -määrän mukaan hinnoiteltavaa liikennevakuutusta. Tämä ohjaa asiakkaita mahdollisuuksien mukaan ympäristöystävälliseen autoiluun vähentämällä ajomääriä ja kannustaa ajamaan ruuhka-aikojen ulkopuolella. Palvelun kehittämiseen on sitouduttu osana EU:n tieliikenneturvallisuuden sitoumusta.

” Pohjola ja koko OP-Pohjola-ryhmä ovat kehittäneet aktiivisesti e-laskupalvelua.

Sosiaalinen vastuu

Henkilöstöjohtamista ohjaavia periaatteita:

- Vastuullisen henkilöstöjohtamisen periaatteet
- Vastuullisen vaikuttamisen periaatteet
- Osaamisvisio
- Tasa-arvosuunnitelmat

Vastuullinen henkilöstöjohtaminen on keskeisessä asemassa Pohjolassa. Vastuullisessa henkilöstöjohtamisessa on vuonna 2009 korostettu osaamisen kehittämistä ja kannustavaa työilmapiiriä.

Osaamisen kehittäminen

Osaamisen kehittämistä ohjaa osaamisvisio, joka kertoo yleiset tavoitteet osaamisen kehittämiselle. Sen avulla luodaan kulttuuria, jossa henkilöstön osaamista kehitetään pitkäjänteisesti strategiaa ja liiketoimintaa tukien.

Osaamisen kehittäminen on keskeinen osa Pohjolan strategian toteuttamista. Kehityskeskusteluissa ja osaamiskartoituksissa sovitaan henkilökohtaiset kehittämisohjelmat, jotka voivat sisältää niin työssä oppimista, mentorointia kuin koulutustakin sekä ryhmän sisällä että ulkopuolella. Erityisesti asiantuntijatehtävissä hyödynnetään tarvittaessa myös ryhmän ulkopuolisia kursseja ja seminaareja.

Vuonna 2009 sisäisessä verkkoympäristössä tarjottiin runsaasti verkko-opiskeluohjelmia. Verkko-opiskelumahdollisuuksia kehitetään aktiivisesti.

Osaamisen kehittäminen ja erityisesti valmentavan johtamisen ja asiantuntijauramallin edistäminen säilyvät painopistealueina myös vuonna 2010.

Henkilöstö

Pohjolan henkilöstömäärä kasvoi hieman vuonna 2009. Henkilöstön keski-ikä on 42,9 vuotta. Pohjolassa pyritään pitkäaikaisiin työsuhteisiin. Määräaikaisia työsuhteita käytetään pääasiassa erilaisten vapaiden ja poissaolojen mahdollistamisessa. Osa-aikaisia työsuhteita käytetään työhyvinvointia ja elämänlaatua parantavien työelämän joustojen mahdollistamiseksi.

Pohjolan työntekijät ovat perinteisesti palvelleet konsernissa pitkään. Pohjola tarjoaa pitkän työuran aikana mahdollisuuden monipuolisiin tehtäviin ja tehtäväkiertoon.

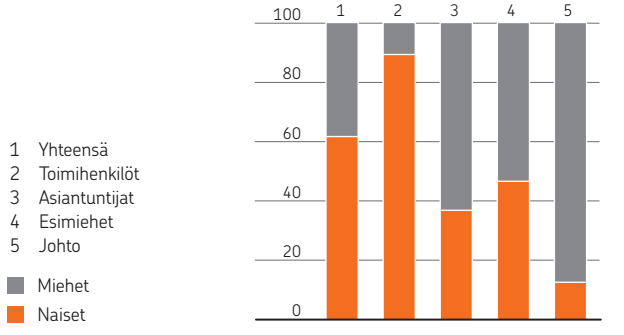
Tasa-arvo ja erilaisuus

Pohjolassa on laadittu tasa-arvosuunnitelma, ja yhtiössä pyritään monipuoliseen työtekijöiden väliseen tasa-arvoon. Tasa-arvosuunnitelman toteutumista seurataan aktiivisesti. Tasa-arvon toteutuminen on mukana henkilöstötutkimuksessa. Mahdollisten tutkimuksessa havaittavien epäkohtien esille nousemiseen on varauduttu ja epäkohdat on sitouduttu käsittelemään.

Pohjolan työntekijöistä erityisesti toimihenkilöistä naisten osuus on huomattava. Asiantuntija- ja muissa kuin ylimmissä esimiestehtävissä naisten osuus on melko korkea. Sen sijaan ylimmissä johtotehtävissä miesten osuus on korkeampi. Pohjolassa on pitkään tuettu esimiestehtäviin siirtymistä työuran aikana erilaisten valmennusten ja urasuunnitelmien avulla.

Eri ikäisten ja eri elämäntilanteissa olevien työntekijöiden yhteistyö ja johtaminen on monissa ryhmän työyhteisöissä keskeinen haaste. Hyvä ikä -ohjelman tavoitteena on eri-ikäisten henkilöiden vahvuuksien tunnistaminen sekä osaamisen hyödyntäminen ja jakaminen.

Henkilöstön sukupuolijakauma, %

Henkilöstön ikärakenne

Alle 30 vuotta	15,8 %
30-39 vuotta	17,7 %
40-49 vuotta	27,9 %
Yli 50 vuotta	38,7 %

Henkilöstön koulutusjakauma

Perus- ja keskiasteen koulutus	28 %
Alin korkea-aste	29 %
Korkeakoulututkinto	43 %

Palkat ja etuudet

Pohjolan palkitsemisjärjestelmän tavoitteena on tukea strategian toteutumista.

Pohjolan pitkän aikavälin kannustejärjestelmänä toimii henkilöstörahasto. Rahaston jäseninä vähintään 5 vuotta olleet työntekijät voivat nostaa vuosittain itselleen enintään 15 % rahastoon kertyneestä osuudesta.

Lyhyen aikavälin kannustejärjestelmän tavoitteet perustuvat vuosisuunnitelmista johdettuihin henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Palkitsemisen edellytyksenä on liiketoiminnallisen tuloksen saavuttaminen.

Pohjolan johdolla on lisäksi oma palkitsemisjärjestelmänsä. Vuonna 2009 Suomessa keskusteltiin julkisuudessa pankkien johdon tulospalkkioista. Pohjolan kaikkien palkitsemisjärjestelmien kehittämisessä huomioidaan viranomaisvaatimusten täyttäminen.

Työterveys

Sairauspoissaolojen määrä on Pohjolassa melko pieni. Viime vuonna varauduttiin onnistuneesti A(H1N1)-viruksen aiheuttaman influenssan leviämiseen Pohjola-konsernin henkilöstön keskuudessa. Epidemian ajaksi Pohjolassa siirryttiin poikkeavaan poissaolojen hyväksymiskäytäntöön, jolla esimiesten oikeutta hyväksyä sairauspoissaolo ilman lääkärintodistusta pidennettiin.

Työtyytyväisyys

Työtyytyväisyyttä seurataan säännöllisesti henkilöstötutkimusten avulla. Tutkimuksissa seurataan työn kannustavuutta, työmotivaatiotekijöitä, työyhteisön toimivuutta sekä johtamis- ja esimiestyön onnistumista. Työtyytyväisyys on kaikissa liiketoiminnoissa hyvällä tasolla. Työtyytyväisyys tukee strategian toteuttamista ja henkilöstöhallinnon tavoitteita.

Yhteistyö henkilöstön kanssa

Pohjola tarjoaa työntekijöilleen kaikki lakisääteiset ja suositellut järjestäytymismahdollisuudet. Vuonna 2009 rahoitusalalla uudistettiin alan yleinen työehtosopimus.

Vakuutusväen Liitto ja Finanssialan Keskusliitto pääsivät joulukuussa 2009 sopimukseen vakuutusalan palkkaratkaisusta.

Välillinen sosiaalinen vastuu

Yleisen hyvinvoinnin edistämiseen liittyvät myös Pohjolan tuotteiden tuoteturvallisuus ja palvelujen käytön välilliset vaikutukset. Pohjolan palvelujen vaikutukset asiakkaille ja asiakkaiden hyvinvoinnille ovat yleisesti positiivisina pidettyjä. Erityisesti vahinkovakuutustuotteiden merkitys asiakkaan toiminnan ja hyvinvoinnin varmistamiselle on keskeinen. Pohjola pyrkii palvelukehityksessä huomioimaan palvelujen pitkäaikaiset vaikutukset.

Vuonna 2009 vahinkovakuutuksessa toteutettiin muun muassa tieliikenneturvallisuutta parantavia hankkeita. Pohjola käynnisti ajomäärän ja -tavan mukaan hinnoiteltavan liikennevakuutuksen pilottihankkeen. Autoilijan ajomäärää ja -tapaa seurataan GPS-järjestelmän avulla.

Autoilun vähäinen määrä ja esimerkiksi autoilun ajoittaminen ruuhka-aikojen ulkopuolelle johtavat mallissa normaalia alhaisempaan liikennevakuutuksen hintaan. Autoilun ruuhka-aikojen ulkopuolella on todettu vähentävän huomattavasti liikenneonnettomuuksia. Pohjola Vakuutus allekirjoitti lisäksi EU:n tieturvallisuusvetoomuksen ja sitoutui tieturvallisuushankkeiden toteuttamiseen lähivuosina.

VASTUULLISEN HENKILÖSTÖJOHTAMISEN MITTAREITA

- Henkilöstötyytyväisyys
- Osaamisen kehittyminen
- Tehtäväkiertomahdollisuudet
- Palkitseminen
- Työnantajakuva
- Sairauspoissaolot

CASE: TYÖHYVINVOINNIN UUSI TOIMINTAMALLI TUKEE TYÖSSÄJAKSAMISTA

Pohjola tarjoaa ja kehittää työntekijöilleen uusia keinoja edistää työhyvinvointia, työssäjaksamista ja viihtymistä. Vuonna 2009 käynnistettiin pilottihanke, jossa työntekijöille tarjotaan mahdollisuus parantaa suunnitelmallisesti omaa hyvinvointiaan kohottamalla kuntoa ja työkykyä tai pudottamalla painoa. Toiminnan perustana ovat kunto- ja terveystestit, joiden pohjalta laaditaan henkilökohtaiset suunnitelmat tarvittavista toimenpiteistä. Testejä toteutetaan säännöllisesti, jotta oman kunnon ja terveyden kehittymistä voidaan seurata. Toimintaan osallistuvat työntekijät saavat myös tuoreinta terveys- ja liikuntatietoa.

Osallistuminen toimintamalliin on vapaaehtoista. Kiinnostus siihen on ollut niin suurta, että osittain pilottiin mukaan pääseviä on arvottu. Yli 500 alkuvaiheen polkupyöräergometritestiin osallistuneesta henkilöstä palvelun käyttäjiksi arvottiin 262 työntekijää ja toinen saman kokoinen ryhmä muodostaa verrokkiryhmän. Palvelussa työntekijät saavat käyttöönsä henkilökohtaisen aktiivisuusmittarin, joka tallettaa päivittäisestä liikkumisesta kertyneet tiedot tietokoneohjelmalle. Ohjelma tukee liikkumista ja antaa vinkkejä muun muassa ravinnosta. Käytössä on myös henkilökohtainen valmentaja, joka seuraa liikuntatavoitteen täyttymistä ja kannustaa tarvittaessa.

Pohjola kehittää uusia toimintatapoja varmistaakseen henkilökunnan työkyvyn ja työssäjaksamisen eläkeikään asti. Taustalla oli monipuolinen selvitystyö työhyvinvoinnin eri tekijöistä ja keinoista.

Palaute pilottihankkeesta on ollut erinomaista. Aktiivisuusmittarikin on todettu huomaamattomaksi ja helpoksi ottaa mukaan kaikkialle.

Palvelun kannustavuus ja henkilökohtainen neuvonta on ollut monelle liikunnan aloittamisen kynnystä madaltava tekijä. Henkilökohtainen palvelu toimii erinomaisena kannustimena lievissäkin omissa ongelmissa. Palvelusta saadut ohjeet ovat riittävän konkreettisia ja käytännöllisiä.

Toimintamallin odotetaan vähentävän sairauspoissaoloja. Tärkein tavoite on kuitenkin nostaa henkilöstön kokemaa henkilökohtaista työkykyä.

Kokonaisvaltainen finanssitarjooma

Asiakkaidemme käytössä on maan laajin pankkitoiminnan,
vahinkovakuutuksen ja varainhoidon ammattilaisten joukko.

LIIKETOIMINNOT: PANKKITOIMINTA

Pohjolan Pankkitoiminta tarjoaa ratkaisuja yritysten ja yhteisöjen rahoitus- ja taloudenhallintatarpeisiin. Näissä palveluissa Pohjola on toiseksi suurin toimija Suomessa. Pankkitoiminnan liiketoiminta-alueet ovat Yrityspankki, Pääomamarkkinat sekä Baltian pankkitoiminta.

	2009	2008
Tulos ennen veroja, milj. €	117	105
Luotto- ja takauskanta, mrd. €	13,3	14,1
Yritysluottojen keskimarginaali, %	1,33	0,94
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	0,88	0,12
Operatiivinen kulut / tuotot –suhde, %	35	46
Henkilömäärä	607	613

Pankkitoiminnassa Pohjolan tavoitteena on hyvä kannattavuus ja markkina-aseman vahvistaminen. Kannattavuutta mitataan kulujen suhteella tuottoihin, minkä pitkän aikavälin tavoite on olla alle 40 %. Päämääränä on olla Suomen johtava yritys- ja investointipankki. Pohjola tavoittelee markkinajohtajuutta suurten asiakkaiden pankkina ja pienten ja keskisuurten yritysten pankkina yhdessä osuuspankkien kanssa. Rahoituksen järjestäjänä pääomamarkkinoilla tavoitteena on johtava asema Suomessa.

Pohjola pyrkii asiakkaidensa pääpankiksi tarjoamalla kaikkiin pankki- ja vakuutuspalvelujen tarpeisiin kokonaisvaltaiset ratkaisut. Tämä edellyttää huipputason asiakastyytyväisyyttä. Pohjola tavoittelee OP-Pohjola-ryhmän yhteisen asiakaspotentiaalin aiempaa tehokkaampaa hyödyntämistä syventämällä pankki- ja vakuutustoiminnan integraatiota.

Vuoden 2010 alussa otettiin käyttöön pankki- ja vahinkovakuutustoiminnan yhteinen asiakkuusorganisaatio, jossa asiakkuudet on jaettu suuriin yritys- ja instituutioasiakkaisiin sekä henkilö- ja yritysasiakkaisiin. Uuden asiakkuusorganisaation avulla tavoitellaan asiakkaiden tarpeiden ja liiketoiminnan aikaisempaa parempaa ymmärtämistä sekä entistä asiakaslähtöisempää toimintatapaa kokonaisvaltaisten finanssipalvelujen tarjoamisessa, jotta asiakas saa itselleen sopivinta palvelua.

Markkinat

Pohjolan osuus yritysten luottokannasta on 19,7 % ja koko OP-Pohjola-ryhmän osuus yritys- ja yhteisölainoista on 28,7 %. Pohjola on suomalaisten suuryritysten pääpankkina Suomen toiseksi käytetyin (SFR-tutkimus) ja ainoa suomalainen pankki, joka toimii Suomen valtion viitelainojen päämarkkinatakaajana.

Suomessa toimivien rahoituslaitosten yhteenlaskettu yritysluottokanta oli 54,1 miljardia euroa. Suomalaisyritykset ovat rahoittaneet toimintaansa pääomamarkkinoilta joukkovelkakirjojen ja yritystodistusten kautta noin 25,6 miljardia euroa, ja työeläkeyhtiöt ovat lainanneet yksityissektorille 9,1 miljardia euroa.

Vuosien 2008-2009 vaikeassa markkinatilanteessa suomalaiset yritysasiakkaat ovat arvostaneet Pohjolan sitoutumista kotimaisten yritysten rahoittamiseen samalla, kun finanssikriisin seurauksena osa ulkomaisista rahoituslaitoksista vetäytyi pohjoismaisilta yritysrahoitusmarkkinoilta. Tämä on edesauttanut Pohjolan aseman vahvistumista muun muassa suomalaisyritysten syndikoitujen lainojen järjestäjänä. Näihin sisältyy merkittävä uudelleenrahoituspotentiaali tulevina vuosina.

Markkina-asema	Tilanne nyt	Strateginen tavoite
Suuret yritykset	2.	1.
Pienet ja keskisuuret yritykset*	2.	1.
Rahoituksen järjestäminen pääomamarkkinoilta	2.	1.

*Koko OP-Pohjola-ryhmän osuus

Pankkitoiminnan tulos, milj. €	2009	2008
Korkokate	165	158
Saamisten arvonalentumiset	117	18
Korkokate saamisten arvonalentumisten jälkeen	49	140
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	85	63
Kaupankäynnin nettotuotot	78	–20
Liiketoiminnan muut tuotot	30	28
Tuotot yhteensä	242	211
Kulut yhteensä	125	106
Tulos ennen veroja	117	**105**

LIIKETOIMINNAN ARVOON VAIKUTTAVAT KESKEISET TEKIJÄT

- Luotto- ja takauskannan kasvu
- Luotto- ja takauskannan laatu ja arvonalennusten määrä
- Marginaalien ja palkkioiden taso
- Kaupankäynnin volyymit pääomamarkkinoiden liiketoiminta-alueella
- Kustannustehokkuus

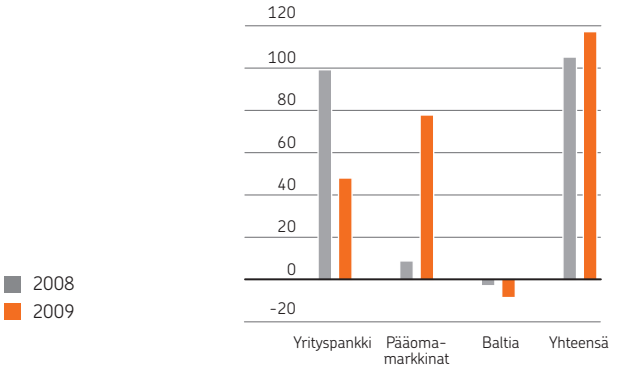
Vuosi 2009

Talouden taantuma vaimensi yritysten luottokysyntää ja kiristi yritysten maksuvalmiutta. Vuoden 2009 alkupuoliskolla yritysrahoituksessa yleistyivät TyEL-lainat ja pankkien niitä varten antamat rahoitustakaukset. Yritysluottojen marginaalit kohosivat ja erilaistuivat riskien mukaan, mutta poikkeuksellisen matala korkotaso laski yritysten rahoituskustannuksia.

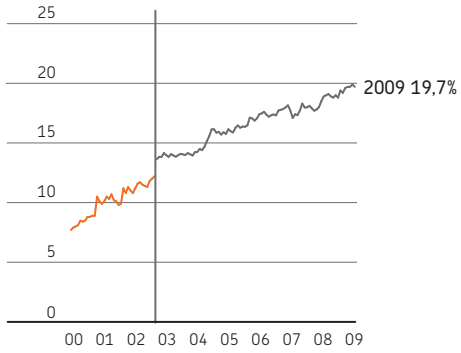
Pohjola pystyi vuoden 2009 aikana hyödyntämään vahvaa vakavaraisuuttaan, kasvattamaan pankkitoiminnan markkinaosuuttaan ja täten kantamaan vastuuta asiakkaiden rahoitustarpeista hankalissa markkinaolosuhteissa.

Haastavassa markkinatilanteessa Pohjolan Pankkitoiminta onnistui säilyttämään tulostason hyvänä. Pääomamarkkinoiden tuloksesta muodostui erinomainen joukkovelkakirja- ja johdannaiskaupankäynnin volyymien kasvun myötä. Arvonalennusten määrä nousi merkittävästi edellisvuodesta ja rasitti Yrityspankin tulosta. Määrää voidaan kuitenkin pitää kohtuullisena ottaen huomioon taantuman nopeus ja syvyys.

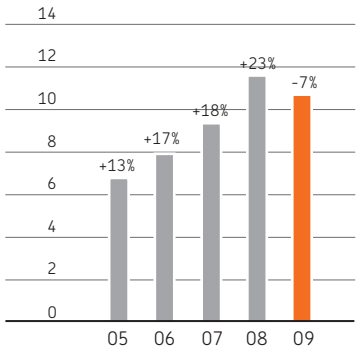
Tulos ennen veroja liiketoiminta-alueittain, milj. €

Markkinaosuus yritysluotoista, %

Yritysluottokanta, mrd. €

Pohjola tuntee hyvin suomalaiset yritykset ja niiden tarpeet. Pankin päätöksenteko on paikallista, nopeaa ja johdonmukaista. Yrityskuvatutkimusten mukaan yritysasiakkaat kokevat Pohjolan vahvuuksiksi palvelun laadun, henkilökunnan ammattitaidon ja johdon sitoutumisen. Asiakkaat arvostavat myös asiakassuhteiden pitkäjänteistä hoitamista ja toiminnan luotettavuutta.

Yrityspankki

Pohjolan Yrityspankki tarjoaa yritysasiakkailleen rahoitus-, maksuliike- ja kassanhallintapalveluja sekä ulkomaankaupan rahoituspalveluja. Se myöntää muun muassa luottoja, takauksia sekä kohde- ja saatavavakuudellista rahoitusta.

Maksuliikkeen ja kassanhallinnan hoitajana Pohjola on onnistunut saamaan uusia asiakkuuksia, mikä tarjoaa hyvät edellytykset liiketoiminnan kehittämiselle. Pohjola on vahvistanut asemiaan myös asiakkaiden ulkomaankaupan rahoittajana. Pohjolan vahvuuksia ovat kotimaiset palvelut suomalaisille asiakkaille ja vahva kansainvälinen yhteistyöverkosto.

SEPA eli yhtenäinen euromaksualue on tuonut yhdenmukaiset perusmaksuliikepalvelut euromaksualueen asiakkaille. Pohjola tarjoaa SEPA-palvelut asiakkailleen ensimmäisten pankkien joukossa Euroopassa. SEPA-siirtymäaika kestää Suomessa vuoden 2010 loppuun asti, minkä jälkeen SEPA-palvelut ovat korvanneet vastaavat kansalliset maksuliikepalvelut.

Tulevaisuudessa pankkitoiminnassa pyritään aiempaa merkittävämpään rooliin asiakkaan kumppanina talouteen ja liiketoimintaan liittyvien prosessien tehostamisessa erilaisten rahoitus- ja riskienhallintapalvelujen avulla.

Lisäksi Pohjola haluaa tuottaa yrityksille taloudellista lisäarvoa tuote- ja palveluinnovaatioiden avulla myös perinteisistä poikkeavilla osa-alueilla. Esimerkkeinä tällaisesta toiminnasta ovat yritysverkostoihin liittyvän tiedon analysointi, riskienhallinta ja käyttöomaisuuden monipuolinen hallinta.

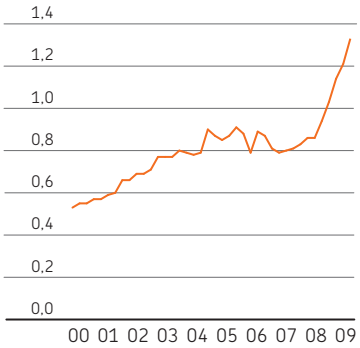
Pääomamarkkinat

Pohjolan Pääomamarkkinat-liiketoiminta-alueen palvelutarjontaan kuuluvat velkaemissioiden järjestäminen, corporate finance -palvelut, custody-, osake-, valuutta-, rahamarkkina- ja johdannaistuotteet sekä tutkimus- ja analyysipalvelut. Pohjolan tavoitteena on olla johtava toimija pääomamarkkinoilla Suomessa sekä kasvaa erityisesti johdannaisliiketoiminnassa laajentamalla tuotevalikoimaa ja hyödyntämällä eri myyntikanavia. Johdannaisliiketoiminta on yksi konsernin strategian painopisteistä, sillä yritykset hyödyntävät yhä enemmän johdannaisia suojautuessaan korko-, valuutta- ja muilta hintariskeiltä.

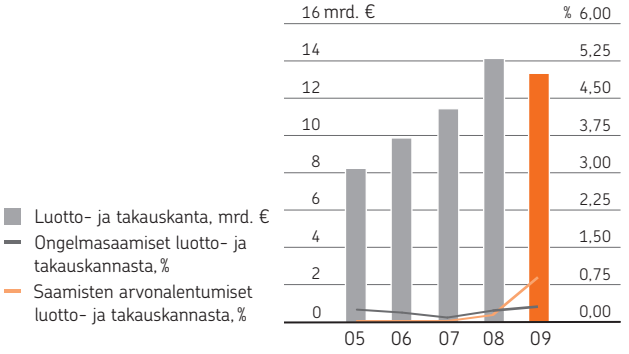
”Pohjola on ainoa suomalainen pankki, joka toimii Suomen valtion viitelainojen päämarkkinatakaajana.

Yritysluottokannan keskimarginaali, %-yksikköä

Yritysluottokannan keskimarginaali 2009 1,33 %-yksikköä

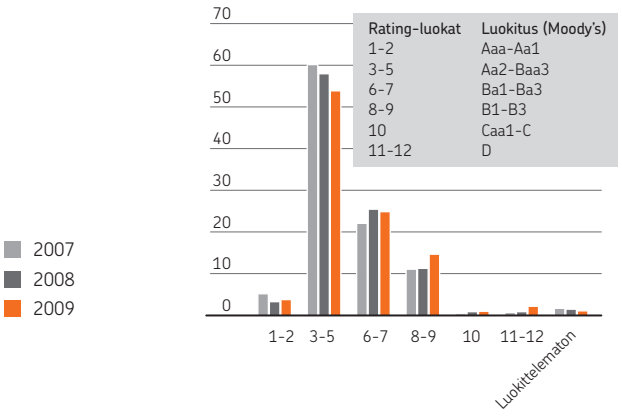

Pankkitoiminnan arvonalentumiset, %

Pohjola Tutkimus tarjoaa Suomen laajimman pääomamarkkinoiden tutkimuspalvelun, joka sisältää osakkeiden lisäksi korko-, valuutta-, luottoriski- ja hyödyketutkimuksen. Pohjola Tutkimuksen 16 hengen analyysitiimi on yksi Suomen suurimmista. Seurantalistalla on noin 90 suomalaista listattua yhtiötä.

Yritysvastuut rating-luokittain, %

Pohjolan tavoitteena on lisätä osakevälitystä ja rahamarkkina- ja valuuttatuotteiden myyntiä sekä entisestään vahvistaa Pohjolan asemaa suomalaisyritysten osakeantien ja emissioiden järjestäjänä sekä yrityskauppojen neuvonantajana. Osakeanteihin ja -myynteihin sekä yritysjärjestelyihin liittyviä palveluita tarjoaa Pohjolan tytäryhtiö Pohjola Corporate Finance Oy, joka toimii yritysten neuvonantajana arvopaperipohjaisissa rahoitusratkaisuissa ja erilaisissa yritysjärjestelyissä.

Vuonna 2009 Pohjola Corporate Finance oli johtava pääjärjestäjä suomalaisten yritysten osakeanneissa, kun mittarina käytetään markkinoilta kerättyä pääomaa. Pohjola Corporate Finance oli vuonna 2009 lisäksi johtava neuvonantaja suomalaisissa yritysjärjestelyissä Mergermarketin selvityksen mukaan. Kansainvälisissä yritysjärjestelyissä Pohjola hyödyntää yhteistyökumppaniensa verkostoa.

Pankkiiriliike on NASDAQ OMX Helsingin Pörssin, NASDAQ OMX Tukholman Pörssin ja Eurex A.G:n jäsen. Pohjolan markkinaosuus NASDAQ OMX Helsinki Oy:n euromääräisestä vaihdosta vuonna 2009 oli 4,3 % (2,6).

Vuonna 2009 Pohjola Corporate Finance oli johtava pääjärjestäjä suomalaisten yritysten osakeanneissa ja johtava neuvonantaja suomalaisissa yritysjärjestelyissä.

Kansainvälinen toiminta

Pohjola vastaa OP-Pohjola-ryhmän kansainvälisistä palveluista, kuten rahoitus-, sijoitus-, kassanhallinta- ja maksuliikeratkaisuista. Pohjola panostaa kansainväliseen palvelukykyyn asiakaskuntansa tarpeiden mukaisesti. Se tarkoittaa harkittujen kansainvälisten kumppanuuksien solmimista vahvojen paikallisten toimijoiden kanssa asiakkaille tärkeillä markkina-alueilla sekä oman toiminnan laajentamista Baltian alueella.

Pohjolan kansainvälisten palveluiden tarjonta nojaa vahvasti kumppanuusstrategiaan. Yhtiö kehittää yhteistyötä sellaisten ulkomaisten pankkien kanssa, joilla on vahva jalansija omilla markkinoillaan, paras asiantuntemus paikallisesta yritys- ja pankkitoiminnasta sekä parhaat mahdollisuudet tarjota kyseisille markkinoille sopivia palveluratkaisuja yritysasiakkaiden käyttöön. Yhteistyömuodot vaihtelevat maksujen välityksestä strategisiin kumppanuuksiin.

Pohjola tarjoaa rahoitusyhtiötuotteita kaikissa kolmessa Baltian maassa. Pohjolalla on omat edustustot Pietarissa ja Tallinnassa seuraamassa paikallisia markkinoita ja avustamassa pankkipalveluvalikoiman ja -verkoston kehittämisessä. Baltian pankkipalveluiden ytimen muodostavat Pohjola Financen tarjoamat yritysten kohde- ja saatavavakuudelliset rahoitusratkaisut. Pankin Baltian-toiminnoissa työskentelee noin 50 henkilöä. Pohjola jatkaa lähivuosina Baltian-liiketoiminnan kehittämistä: vuoden 2010 aikana perustetaan sivukonttori Viroon.

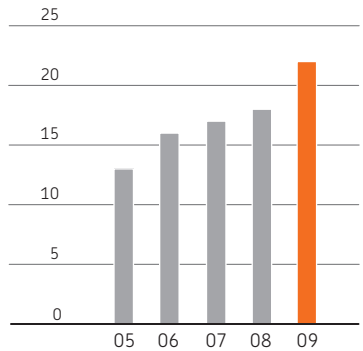
Pohjola kehittää aktiivisesti yritysasiakkaille tarjottavia pankkipalveluita nopeasti kasvavilla Brasilian, Venäjän, Intian ja Kiinan markkinoilla. Venäjällä Pohjolalla on oma edustusto ja monivuotinen yhteistyö Raiffeisen Bankin kanssa. Pohjola on solminut yhteistyösopimuksen intialaisen ICICI Bank Limitedin ja kiinalaisen Bank of Chinan kanssa. Pohjola on sopinut kumppanipankkien kanssa keskinäisestä asiakasohjauksesta, yhteistyöstä ulkomaankaupan rahoituksessa ja ulkomaan maksuliikkeessä sekä ulkomaankauppaa harjoittaville että paikallista toimintaa aloitteleville suomalaisyrityksille.

Vuonna 2009 Pohjola laajensi palvelutarjontaansa hyödykejohdannaisten markkinoille ja solmi kumppanuussopimuksen arvopaperivälittäjä MF Globalin kanssa. Pohjolan asiakkaat saavat käyttöönsä MF Globalin tuoteperheen. Lisäksi Pohjola sopi arvopapereiden säilytys- ja selvityspalveluiden kansainvälisestä yhteistyöstä Citibankin kanssa tavoitteenaan tuote- ja palveluvalikoiman parantaminen.

Pohjola kuuluu eurooppalaisten osuustoiminnallisten pankkien muodostamaan Unico-pankkiryhmään. Unico-yhteistyön painopisteenä on maksuliike- ja kassanhallintapalveluiden sekä kansainvälisten pääomamarkkina-, rahoitus- ja leasingpalveluiden kehittäminen yrityksille. Unico-pankkiryhmän jäsenpankit ovat merkittäviä pankkeja omissa maissaan ja pankkien konttorit muodostavat laajan kansainvälisen palveluverkon, joka toimii myös Pohjolan yritys- ja yhteisöasiakkaiden palvelukanavana.

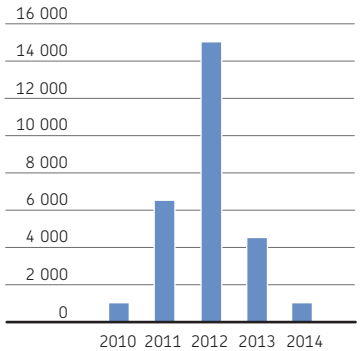
Unico-pankkeja ovat Crédit Agricole Ranskassa, DZ BANK Saksassa, Rabobank Hollannissa, RZB Itävallassa ja ICCREA Italiassa.

JVK-kaupankäynnin volyymi, mrd. €

Suomalaisyritysten erääntyvät syndikoidut luotot, koko markkina, milj. €

Lähde: Pohjola Pankki Oyj, Reuters/LPC

LIIKETOIMINNOT: VAHINKOVAKUUTUSTOIMINTA

Pohjola on Suomen johtava vahinkovakuuttaja. Pohjola tarjoaa henkilö- sekä yritys- ja yhteisöasiakkailleen monipuolisen ja kattavan vakuutusturvan. Vahinkovakuutuksen liiketoiminta-alueet ovat Henkilöasiakkaat, Yritysasiakkaat ja Baltia.

	2009	2008
Tulos ennen veroja, milj. €	102	55
Operatiivinen yhdistetty kulusuhde, %	87,7	91,5
Operatiivinen liikekulusuhde, %	22,2	21,9
Sijoitusten tuotto käyvin arvoin, %	10,7	-7,0
Vastuunkantokyky (solvenssisuhde), %	88	66
Henkilömäärä	2 070	2 018

Vahinkovakuutustoiminnassa Pohjolan strategisena tavoitteena on jatkaa markkinoita nopeampaa kasvua, vahvistaa markkinajohtajuutta ja säilyttää liiketoiminnan hyvä kannattavuus. Kannattavuutta mitataan operatiivisella yhdistetyllä kulusuhteella, minkä pitkän aikavälin tavoite on 92 %. Markkina-asemaa vahvistetaan hyödyntämällä tehokkaasti ryhmän yhteistä asiakaspohjaa ja palveluverkkoa sekä syventämällä pankki- ja vahinkovakuutusliiketoiminnan integraatiota.

Sekä henkilö- että yritysasiakassegmentissä uusia asiakkaita hankitaan erityisesti osuuspankkien asiakkaista. Tavoitteena on kattava ja pysyvä kokonaisasiakkuus. Päämääränä on kasvattaa etuasiakastalouksien määrä 450 000:een vuoden 2010 loppuun mennessä, jolloin saavutetaan 50 %:n kasvu vuodesta 2005. Tällä hetkellä etuasiakastalouksista 55 % on myös keskittänyt pankkiasiointinsa osuuspankkiin. Yritysasiakkaissa tavoitteena on markkinaosuuden kasvattaminen erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten segmentissä.

Hyvinvointiin liittyvistä tuotteista ja palveluista rakennetaan vakuutustarjooman ympärille uusi liiketoiminnan kasvualue ryhmän palvelutarjontaa hyödyntäen. Erityisenä painopisteenä ovat uudenlaiset työhyvinvointiin liittyvät ratkaisut, OP-Pohjola-ryhmän yhdistelmätuotteet sekä vakuuttamisen uudet mahdollisuudet julkisen ja yksityisen sektorin rajapinnoissa.

Vahinkovakuutus-liiketoimintasegmenttiin kuuluu kuusi yhtiötä: Suomessa toimiva yleisvahinkovakuutusyhtiö Pohjola Vakuutus Oy, ammattiliikenteen vakuuttamiseen keskittynyt A-Vakuutus Oy, matkavakuuttamiseen erikoistunut Vakuutusosakeyhtiö Eurooppalainen ja Baltian maissa toimivat Seesam-yhtiöt.

”Pohjolan etuasiakastaloudella on vakuutukset kolmesta eri tuoteryhmästä. Etuasiakastalouksia on yli 420 000. OP-Pohjola-ryhmän keskittäjäasiakas on samanaikaisesti sekä OP-bonusasiakas että Pohjolan etuasiakas. Keskittäjäasiakkaita on yli 330 000.

Vahinkovakuutustoiminnan tulos, milj. €	2009	2008
Vakuutusmaksutuotot	943	923
Korvauskulut	-617	-643
Liikekulut	-210	-202
Aineettomien hyödykkeiden poistot	-28	-30
Vakuutustekninen kate	88	49
Sijoitustoiminnan nettotuotot	61	59
Muut tuotot ja kulut	-46	-53
Tulos ennen veroja	102	**55**
Tulos ennen veroja käyvin arvoin	290	**-171**

LIIKETOIMINNAN ARVOON VAIKUTTAVAT KESKEISET TEKIJÄT

- Vakuutusmaksutuottojen kasvu
- Riskien valinta ja hinnoittelu
- Korvaustoiminnan nopeus, laatu ja tehokkuus
- Sijoitustoiminnan tuotot
- Kustannustehokkuus

Markkinat

Pohjolan vahvuutena Suomen markkinoilla on OP-Pohjola-ryhmän vahva markkina-asema sekä konttoriverkon että sähköisten palvelujen kattavuus. Paikallisuus ja hyvä asiakastuntemus luovat poikkeuksellisen hyvän potentiaalin vahinkovakuutusten myynnille.

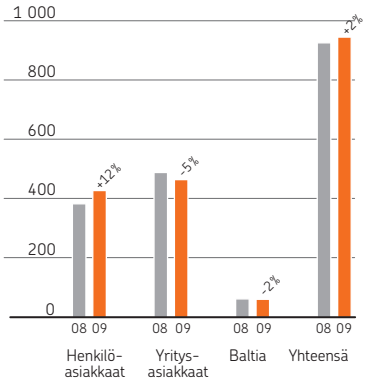
Suomen vahinkovakuutusmarkkinoilla vakuutusyhtiöiden yhteenlaskettu maksutulo oli vuonna 2009 arviolta 3,3 miljardia euroa. Maksutulosta noin 40 % on lakisääteisiä vakuutuksia ja 60 % vapaaehtoisia vakuutuksia. Vapaehtoisista vahinkovakuutuksista runsas puolet on yksityistalouksien ja loput yritysten ja yhteisöjen vakuutuksia. Noin 85 % maksutulosta kertyy neljälle suurimmalle vakuutusyhtiöryhmälle.

Muihin Pohjoismaihin verrattuna omaisuus- ja erityisesti henkilöriskit ovat Suomessa vielä vajavaisesti vakuutettuja ja siksi henkilövakuuttamisen kasvupotentiaali on suuri. Baltian maissa vakuutusmarkkinat ovat nuoret ja varsinkin henkilöasiakkaiden vakuuttamisaste vielä alhainen.

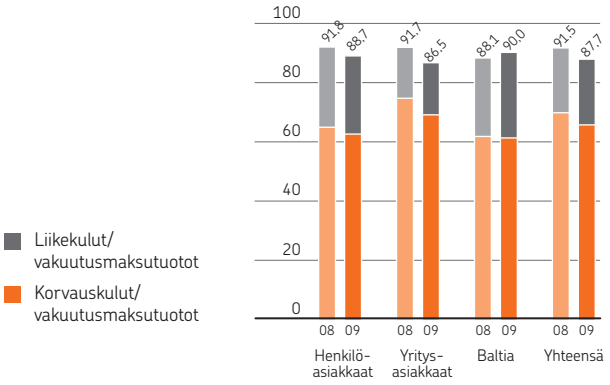
Vahinkovakuutuksen kokonaismarkkinoiden kasvu Suomessa hidastui merkittävästi vuonna 2009, kun taantuma pienensi erityisesti yritysvakuuttamisen maksutuloa työntekijöiden palkkasumman ja yritysten liikevaihdon supistumisen myötä. Pohjolan strategisena tavoitteena on nousta suurimmaksi vahinkovakuuttajaksi kaikissa asiakassegmenteissä Suomessa ja vahvistaa asemaansa Baltian vahinkovakuutusmarkkinoilla.

Markkina-asematavoitteet	Tilanne nyt	Strateginen tavoite
Suuret yritykset	1.	1.
Keskisuuret yritykset	1.	1.
Pienet yritykset	2./3.	1.
Henkilöasiakkaat	2./3.	1.
Baltian maat	6.	3.

Vakuutusmaksutuotot liiketoiminta-alueittain, milj. €

Operatiiviset yhdistetyt kulusuhteet, %

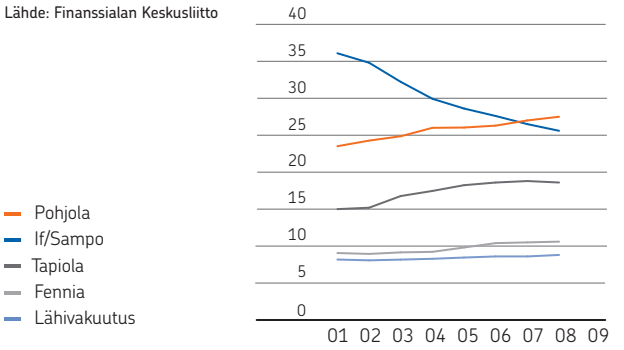
Vuosi 2009

Vuonna 2009 vakuutustekninen kannattavuus oli erinomainen. Vakuutusmaksutuottojen kasvu jatkui henkilöasiakkaiden osalta vahvana osuuspankkien tehokkaan vakuutusmyynnin ansiosta. Yritysasiakkaiden vakuutusmaksutuotot ja korvausmenot pienenivät taantuman seurauksena. Vahinkovakuutuksen sijoitusten tuotot käyvin arvoin kehittyivät hyvin.

OP-bonuksia käytettiin vuonna 2009 vahinkovakuutusten maksamiseen yhteensä 58 miljoonaa euroa ja niillä maksettiin yli 914 000 vakuutuslaskua. Näistä 25 % maksettiin kokonaan OP-bonuksilla. Keskimäärin bonuksista saatu hyöty alensi vakuutusmaksua 63 eurolla.

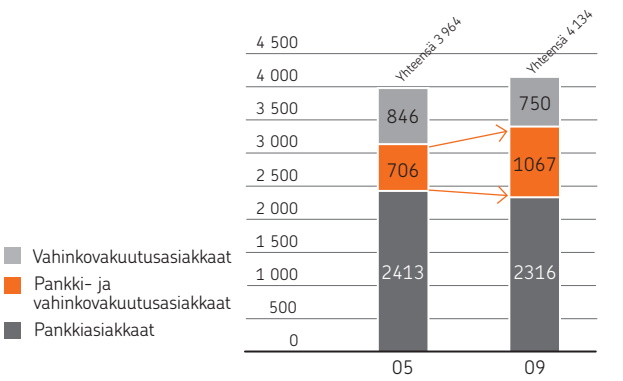
Vuoden 2010 alusta Pohjola-konsernissa on siirrytty uuteen asiakkuusorganisaatioon, jossa suurten ja keskisuurten asiakkaiden yhteyshenkilö vastaa sekä pankki- että vakuutuspalvelujen tarjonnasta asiakkaalle.

Vahinkovakuutusyhtiöiden markkinaosuudet, %

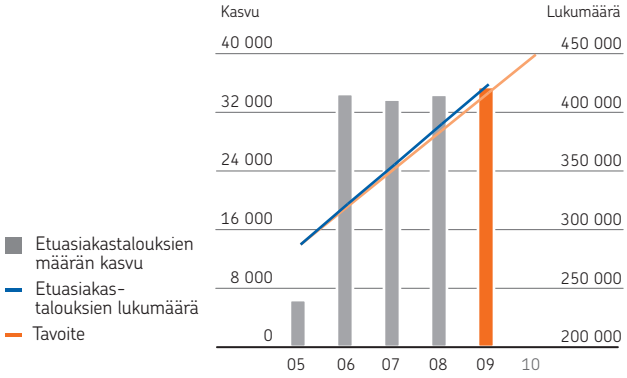

Asiakkaat	2009	2008	2007	2006	2005
Suomessa yhteensä	1 817 000	1 800 000	1 743 000	1 651 000	1 551 000
– henkilöasiakkaita	1 690 000	1 678 000	1 627 000	1 541 000	1 449 000
– yritysasiakkaita	127 000	122 000	116 000	110 000	102 000

OP-Pohjola-ryhmän asiakaspotentiaali, 1 000 asiakasta

Etuasiakastaloudet, kpl

Henkilöasiakkaat

Merkittävimmät henkilöasiakkaiden vakuutukset ovat kodin ja moottoriajoneuvojen vakuutukset sekä tapaturma-, hoitokulu- ja matkavakuutukset. Osa vakuutuksista tarjotaan ryhmävakuutuksina muun muassa liittojen kautta.

Pohjolan henkilöasiakkaiden asiakkuuskonseptin keskeisenä sisältönä on etuasiakkuus, jolla tuetaan vakuutusten keskittämistä ja asiakaspysyvyyttä. OP-Pohjola-ryhmän henkilöasiakkaiden bonusmallin ja keskittämisetujen ansiosta pankki- ja vakuutusasiansa OP-Pohjola-ryhmään keskittäneet asiakkaat voivat käyttää pankkiasioinnistaan kertyviä bonuksia myös vahinkovakuutuslaskujensa maksamiseen.

Osana OP-Pohjola-ryhmän ja K-ryhmän yhteistyötä K-Plussa-kanta-asiakasjärjestelmän asiakkaat saavat Plussaa myös Pohjolan vakuutusmaksuista. Plussaa kertyy kodin, perheen ja ajoneuvojen vakuutuksista.

Henkilöasiakkaat voivat ostaa vahinkovakuutuksia ja päivittää vakuutusturvansa yli 300:ssa OP-Pohjola-ryhmään kuuluvan pankin konttorissa. Lisäksi Pohjolalla on valtakunnallinen puhelin- ja verkkopalvelu. Toimipaikkaverkkoa täydentää laaja asiamiesverkosto.

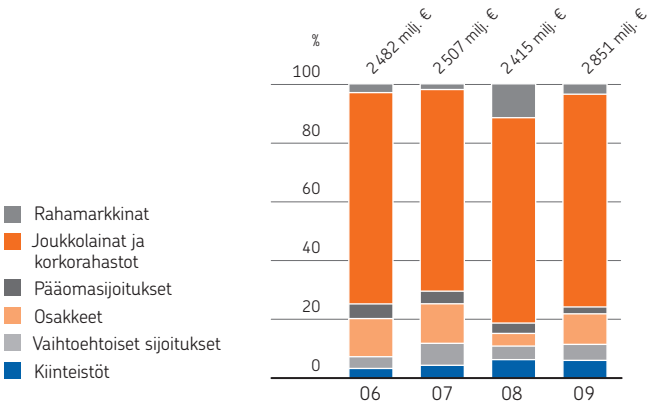
Vahinkovakuutus on asiakkaan riskin kantamista vakuutusmaksua vastaan. Vahinkovakuutuksen liikevoitto muodostuu vakuutusteknisestä katteesta ja sijoitustoiminnan tuotoista. Vakuutustekninen kate syntyy, kun vakuutusmaksutuotoista vähennetään korvaus- ja liikekulut.

Kannattavuuden tärkein mittari on yhdistetty kulusuhde, joka kertoo korvaus- ja liikekulujen suhteen vakuutusmaksutuottoihin. Vahinkovakuuttamisen kannattavuutta turvaavat muun muassa riskiperusteinen hinnoittelu, ennaltaehkäisevä vahingontorjunta, suurimpien yksittäisten riskien jälleenvakuuttaminen ja korvaustoiminnan tehokkuus.

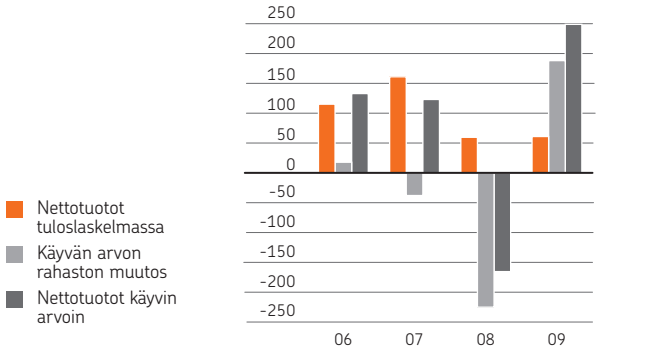
Asiakkaalle vahinkovakuutus konkretisoituu usein vasta korvausten kautta. Pohjolan kilpailuetuna on koko maan kattava yhteistyökumppaniverkosto.

Vastuuvelan kate sijoitetaan Pohjolassa hajautettuun sijoitussalkkuun tuottavasti ja turvaavasti.

Sijoituskannan allokaatio

Sijoitustoiminnan nettotuotot ja käyvän arvon rahaston muutos, milj. €

Yritysasiakkaat

Yrityksille ja yhteisöille on tarjolla kaikki lakisääteiset ja vapaaehtoiset vakuutukset. Merkittävimmät vakuutukset ovat lakisääteinen tapaturmavakuutus, omaisuuden ja toiminnan vakuutukset sekä yritysten moottoriajoneuvojen lakisääteiset ja vapaaehtoiset vakuutukset. Yhteistyökumppani Ilmarisen työeläkevakuutukset täydentävät OP-Pohjola-ryhmän ja Pohjolan palvelutarjontaa yritysasiakkaille.

Yritysasiakkaiden palvelukonseptissa keskeisellä sijalla ovat kattavat ja monipuoliset riskienhallintapalvelut, työeläkkeisiin liittyvät palvelut ja ennaltaehkäisevä vahingontorjunta sekä turvallisuusneuvonta.

Kansainvälisillä markkinoilla toimivien yritysasiakkaiden vakuutuspalveluissa Pohjolan yhteistyökumppanina ulkomaisten kohteiden vakuuttamisessa on RSA, joka on maailman johtavia vahinkovakuuttajia ja toimii verkostonsa kautta 135 maassa.

Riskien rajoittamiseksi Pohjola jälleenvakuuttaa kaikki suurimmat yksittäiset riskit sekä mahdollisten katastrofien seurauksena syntyvän riskien kertymän. Riskien hajauttamiseksi Pohjolalla on yhteistyökumppanina 35 jälleenvakuutusyhtiötä, joista pääasiallinen jälleenvakuuttaja on Munich Re. S&P on arvioinut kaikki Pohjolan jälleenvakuutuskumppanit vähintään luokkaan A.

Baltia

Baltiassa Pohjolan omistamat Seesam-yhtiöt tarjoavat asiakkailleen asiantuntevaa paikallista palvelua ja kattavan vahinkovakuutusturvan Virossa, Latviassa ja Liettuassa. Vakuutuksia myydään laajasti myös muiden jakelukanavien kautta, kuten pankeissa ja meklarien sekä omien asiamiesten kautta.

Baltiassa vakuuttamisen aste on vielä matala ja siellä asiakkaiden vakuutusturvan laajentamiselle on kysyntää, joskin tämänhetkisessä taloudellisessa tilanteessa kasvu on haasteellista. Vahinkovakuutusmarkkinat supistuivat vuonna 2009 Virossa 11 %, Latviassa 30 % ja Liettuassa 26 %. Pohjolan markkinaosuus on Virossa 12 %, Latviassa 5 % ja Liettuassa 3 %.

Korvaustoiminta

Korvaustoiminnan vahvuuksia ovat palvelun nopeus ja tehokkuus. Laajan ja kattavan yhteistyökumppaniverkoston avulla Pohjolan korvauspalvelu toimii tehokkaasti. Pohjola on solminut kumppanuussopimuksia yli 20 toimialalla, esimerkiksi terveydenhuoltoalan yritysten, autokorjaamojen, rakennuskorjaus- ja kodinkoneliikkeiden kanssa. Näin varmistetaan korvaustoiminnan kustannustehokkuus, tasalaatuisuus ja saatavuus lähellä asiakasta.

Korvaustoiminnan tavoitteena on nopeuden ja asiakastyytyväisyyden parantaminen edelleen. Tavoite saavutetaan korvaustoiminnan uudistamisella ja uudella korvausjärjestelmällä. Tähän tähtäävä suunnittelutyö aloitetaan vuonna 2010 ja uusi toimintamalli otetaan asteittain käyttöön vuonna 2011.

LIIKETOIMINNOT: VARAINHOITO

Pohjola Varainhoito on luotettava kotimainen varainhoitaja, joka on alan suurin toimija Suomessa. Yli 33 miljardin euron hallinnoitavia asiakasvaroja hoitaa 160 varainhoidon ammattilaista, jotka työskentelevät yhtenä joukkueena. Pohjola Varainhoito hoitaa instituutioiden, varakkaiden yksityishenkilöiden ja sukujen sekä OP-Pohjola-ryhmän rahastojen varoja.

	2009	2008
Tulos ennen veroja, milj. €	21	17
Hallinnoitavat asiakasvarat, mrd. €	33,1	25,3
Operatiivinen kulut/tuotot -suhde, %	53	57
Henkilömäärä	162	154

Pohjola Varainhoidon muodostavat Pohjola Varainhoito Oy, Pohjola Kiinteistösijoitus Oy, Pohjola Capital Partners Oy ja Pohjola Private Equity Funds Oy. Varainhoidossa Pohjolan tavoitteena on hyvä kannattavuus ja markkina-aseman vahvistaminen. Kannattavuutta mitataan kulujen suhteella tuottoihin, jonka pitkän aikavälin tavoite on alle 50 %. Päämääränä on olla johtava varainhoitaja suomalaisille yksityishenkilö- ja instituutiosijoittajille.

Pohjola Varainhoito on määritellyt tarkoin ne osaamisalueet, joissa salkkuja hoidetaan itse. Muiden sijoitusmarkkinoiden osa-alueiden palveluita varten Varainhoito on hankkinut yhteistyökumppaneikseen joukon parhaita kansainvälisiä varainhoitotaloja. Vahvan kotimaisen markkina-asemansa ansiosta Pohjola Varainhoito on haluttu kumppani.

Pohjolan oma salkunhoito kattaa euromääräiset korkosijoitukset ja eurooppalaiset osakkeet (ml. Itä-Eurooppa ja Venäjä). Myös allokaatiopäätökset eli sijoituslajivalinnat tehdään itse. Osakekaupankäynnissä oman trading-tiimin käyttö tuottaa hinta- ja tuottohyötyä asiakkaille.

Perinteisten korko- ja osakeomaisuusluokkien lisäksi Pohjola Varainhoidossa toimivat omat hedge fund-, kiinteistö- ja private equity -tiimit. Salkunhoitajia ja analyytikoita on eri tiimeissä yhteensä yli 60 – kaikki Helsingissä. Näistä syntyvä informaatiovirta ja tiimityö ovat Pohjola Varainhoidon sijoitustoiminnan menestyksen keskeinen perusta.

Työtä tehdään tiimeissä, mutta salkunhoito on selkeästi vastuutettu ja varainhoitotoiminta on asiakaslähtöistä.

Pohjola Varainhoidon asiakaspalvelun laatu on selvästi sekä koko alan että tärkeimpien kilpailijoiden keskiarvoa parempi (SFR:n tutkimus).

Markkinat

Pohjola Varainhoito oli vuonna 2009 jo kolmatta vuotta peräkkäin selvästi suurin instituutiovarainhoitaja Suomessa. Tiukasti kilpailluilla markkinoilla markkinaosuutta kasvatettiin niin perinteisissä korko- ja osakesijoituksissa kuin kiinteistöpääoma- ja private equity -sijoituksissa, joissa Varainhoito toi markkinoille uusia sijoitustuotteita asiakkailleen.

Instituutioiden varoja oli vuodenvaihteessa hoidossa yhteensä 19,2 miljardia euroa.

Pohjola Private tarjoaa palveluitaan yli miljoonan euron sijoitusvarallisuuden omaaville yksityishenkilöille ja perheille. Pohjola Private on yksityispankkitoiminnassa aktiivinen markkinahaastaja, jonka osuus markkinoista kasvoi vuonna 2009 voimakkaasti ja hoidettavan varallisuuden määrä yli kolminkertaistui 2,5 miljardiin euroon.

Euromoneyn vuoden 2010 Private Banking and Wealth Management -tutkimuksessa OP-Pohjola-ryhmän Private banking -palvelut arvioitiin parhaiksi Suomessa tarjottaviksi palveluiksi. Ykköstila saavutettiin ensimmäistä kertaa. Tutkimus kattoi niin kotimaiset kuin ulkomaisetkin palveluntarjoajat.

Vuonna 2009 ryhmä saavutti ykköstilan parhaana kotimaisena private-pankkina ja parhaana palveluntarjoajana yli miljoonan euron asiakassegmentissä.

”Vahvan kotimaisen markkina-asemansa ansiosta Pohjola Varainhoito on haluttu kumppani.

Varainhoidon tulos, milj. €	2009	2008
Nettopalkkiotuotot	50	46
Muut tuotot ja kulut	2	0
Tuotot yhteensä	52	46
Kulut yhteensä	30	29
Tulos ennen veroja	21	17

LIIKETOIMINNAN ARVOON VAIKUTTAVAT KESKEISET TEKIJÄT

- Hoidossa oleva varallisuuden määrä ja omaisuusluokkajako
- Palkkiotaso
- Sijoitustoiminnan onnistuminen
- Kustannustehokkuus

Vuosi 2009

Sijoitusmarkkinoiden tilanne vaihteli vuoden 2009 aikana voimakkaasti. Syksyllä 2008 syventynyt finanssimarkkinoiden kriisi ohitettiin pääosin, ja sijoitusmarkkinoiden tuotot olivat lopulta lähes kaikkien omaisuuslajien osalta erinomaiset.

Instituutiovarainhoidossa olevat varat kasvoivat ja nettomyynti oli selvästi positiivinen.

Pohjola Privaten kasvu jatkui vuonna 2009 erityisen voimakkaana, ja merkittävä määrä uusia sijoittajia siirtyi Pohjola Privaten asiakkaiksi. Uudet asiakkaat olivat pääsääntöisesti kokeneita varainhoitopalveluiden käyttäjiä, jotka siirtyivät asiakkaiksi kilpailevilta palveluntarjoajilta.

OP-Rahastoyhtiön Pohjola Varainhoidossa hoidossa olevien rahastojen varat kasvoivat voimakkaasti nettomerkintöjen ja markkinoiden arvonmuutoksen seurauksena. Erityisen voimakasta kasvu oli rahamarkkina- ja osakerahastoissa. Rahastojen suhteelliset tuotot paranivat ja noin kaksi kolmasosaa rahastoista tuotti ennen hallinnointipalkkioiden vähentämistä vertailuindeksiään paremmin.

Pohjola Varainhoito allekirjoitti yhdessä OP-Rahastoyhtiön kanssa vuonna 2009 YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet (UN PRI), joilla sitoudutaan kehittämään sijoitustoimintaa siten, että ympäristöön, yhteiskuntaan sekä hyvään hallintotapaan liittyvät näkökulmat (ESG-näkökulmat) otetaan huomioon sijoituspäätöksiä tehtäessä.

Instituutioasiakkuudet

Pohjola Varainhoito tarjoaa instituutioasiakkailleen täydet varainhoitopalvelut. Salkunhoitomalleina käytetään täyden valtakirjan palvelua, konsultoivaa varainhoitoa tai rahastovalintaa. Lisäksi asiakkaat saavat raportointipalvelut ja monipuolista tietoa sijoitusmarkkinoiden tilanteesta.

Varainhoitopalvelujen kysyntä on keskittynyt perinteisiin sijoitustuotteisiin, mutta esimerkiksi private equity -sijoitusten odotetaan kasvavan edelleen voimakkaasti. Instituutiosijoittajat ovat hyvin kiinnostuneita kehittyvien markkinoiden tarjoamista mahdollisuuksista. Markkinamyllerrys toi uusia mahdollisuuksia myös pitkän aikavälin kiinteistösijoittajille.

Pohjola Private

Pohjola Private tarjoaa varakkaille yksityis- ja perheyritysasiakkaille varainhoito-, vakuutus- ja pankkipalvelut, sekä vero- ja perintösuunnittelupalvelut. Private on Suomessa edelläkävijä absoluuttisen tuottotavoitteen varainhoitokonsepteissa. Tarjolla on usean eri tuotto- ja riskitason konsepteja, jotka menestyivät erinomaisesti talouskriisissä. Private tavoittelee osakemarkkinoita parempaa tuottoa kaikissa tilanteissa etsimällä kulloinkin parhaat sijoituskohteet maailmalta, ja Privaten asiakassalkkujen hoidossa pyritään ensisijaisesti turvaamaan asiakkaiden pääoma. Tuottoa haetaan aktiivisella omaisuuslajien välisellä allokaatiolla markkinatilanteiden muuttuessa. Toimintamallin mukaisesti riskit hallitaan hajauttamalla sijoitussalkku useisiin eri omaisuusluokkiin.

Yksityis- ja perheasiakkaiden palvelu on aina henkilökohtaista, ja varainhoitajilla on tukenaan Suomen suurin omaisuusluokittain erikoistunut salkunhoitotiimi. Pohjola Private tarjoaa varakkaille yksityishenkilöille ison talon osaamisen ja kustannustehokkuuden sekä laajan valikoiman sijoitustuotteita, jotka tavallisesti ovat vain ammattisijoittajien ulottuvilla.

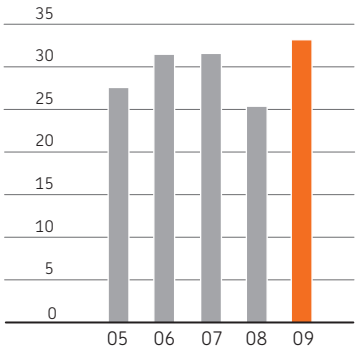
Kansainvälinen toiminta

Pohjola Varainhoidon toimintamallina kansainvälisessä yhteistyössä on valita rajattu ja mahdollisimman tarkoin tutkittu joukko kumppaneita, joiden kanssa pyritään pelkkää rahastovalintaa syvempään yhteistyöhön. Kotimainen markkinajohtajuus ja hyvä maine antavat Pohjola Varainhoidolle hyvät mahdollisuudet valita alan parhaat kumppanit maailmalta.

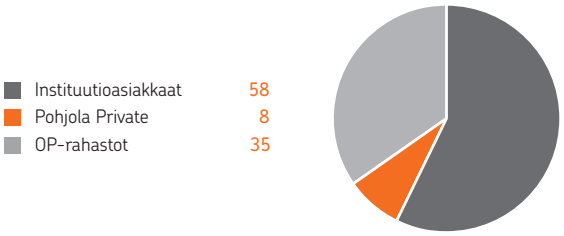
Kansainvälisten yhteistyökumppaneiden käyttö laajeni vuonna 2009 sekä varainhoidon omissa mallisalkuissa että rahastojen myynnissä asiakkaille. Kansainvälisten yhteistyökumppaneiden salkunhoidossa on jo lähes 5 miljardia euroa.

Pohjola Private palvelee myös Euroopassa ja Aasiassa asuvia asiakkaita. Vuodesta 2009 lähtien Pohjola Varainhoito on panostanut varainhoitopalveluiden myyntiin myös kansainvälisille asiakkaille ja tämän vaativan asiakasryhmän palvelu organisoitiin erikseen.

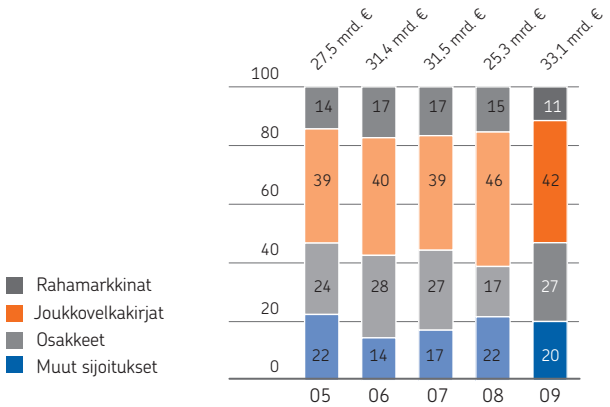
Hallinnoitavat asiakasvarat, mrd. €

Hallinnoitavat asiakasvarat asiakasryhmittäin, %

Hallinnoitavat asiakasvarat omaisuusluokittain, %

KONSERNITOIMINNOT

Konsernitoimintoihin on keskitetty konsernia ja sen liiketoimintaa tukevat toiminnot, jotka ovat Talous ja rahoitus, Riskienhallinta, Henkilöstö ja Viestintä. Lisäksi konsernitoimintoihin sisältyy keskuspankkitoiminta ja varainhallinta, jonka keskeisenä tehtävänä on vastata Pohjolan ja koko OP-Pohjola-ryhmän maksuvalmiudesta ja tukkuvarainhankinnasta.

	2009	2008
Tulos ennen veroja, milj.€	25	-58
Likviditeettireservisalkku, mrd. €.	11,7	9,8
Saamiset ja velat osuuspankeille, nettoasema, mrd. €	1,0	-0,2
Henkilömäärä	136	129

Konsernitoimintojen tehtävänä on ohjata, tukea ja haastaa liiketoimintoja asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Avainasemassa ovat ennakoiva riskienhallinta, optimaalinen pääomien käyttö sekä motivoitunut ja osaava henkilöstö.

Maksuvalmiuden hallinnan tavoitteena on turvata OP-Pohjola-ryhmän rahoituksen saatavuus kustannustehokkaasti kaikissa tilanteissa likviditeettireservin ja maksuvalmiuden hoidon jatkuvuussuunnitelman mukaisin toimenpitein.

Finanssikriisi asetti rahoituslaitoksille todellisen maksuvalmiuden hallinnan testin, josta Pohjola ja koko OP-Pohjola-ryhmä selvisivät hyvin. Hyvän luottokelpoisuusluokituksensa ansiosta Pohjola pystyi hankkimaan rahoitusta markkinoilta ongelmitta koko kriisin ajan ilman valtion takausta ja likviditeettiasema säilyi vahvana.

Kansainvälisesti finanssikriisi ajoi useita toimijoita valtioiden tuen varaan, millä osaltaan vältettiin systeemiriskin realisoituminen. Rahoitusmarkkinoiden sääntelyyn ja valvontaan on odotettavissa merkittäviä muutoksia erityisesti vakavaraisuussäännösten ja likviditeetin hallinnan sekä rahoitusinstrumenttien kirjanpitokäytäntöjen osalta. Muutosten analysointi ja mahdollisten vaikutusten ennakointi markkinoihin ja konsernin liiketoimintaan ovat konsernitoimintojen keskeisimpiä haasteita vuodelle 2010.

Vuosi 2009

Vuoden 2009 aikana luottamus rahoitusmarkkinoilla parani ja riskilisät kaventuivat finanssikriisiä edeltäneille tasoille. Tämä yhdessä likviditeettireservisalkun onnistuneen sijoitustoiminnan sekä vuonna 2008 toteutettujen saamistodistusten uudelleenluokittelujen kanssa parantavat merkittävästi konsernitoimintojen tulosta edelliseen vuoteen verrattuna.

Likviditeettiasema säilyi koko vuoden vahvana ja vuoden lopussa likviditeettireservien määrä oli 11,7 miljardia euroa eli 33 % Pohjola-konsernin taseesta ja 15 % OP-Pohjola-ryhmän taseesta. Varat on sijoitettu lähinnä hyvän luottoluokituksen omaaviin valtioiden, kuntien, rahoituslaitosten ja yritysten liikkeeseen laskemiin saamistodistuksiin sekä arvopaperistettuihin saamisiin.

Pitkäaikaista varainhankintaa Pohjola toteutti laskemalla liikkeeseen kaksi määrältään 750 miljoonan euron suuruista seniorehtoista joukkovelkakirjalainaa, joista toinen 5 vuoden maturiteettiin ja toinen 3 vuoden maturiteettiin. Tämän lisäksi OP-Asuntoluottopankki laski liikkeeseen 1,25 miljardin euron 5 vuoden mittaisen katetun kiinteistövakuudellisen joukkovelkakirjalainan (covered bond).

Talous ja rahoitus

Talous ja rahoitus -toiminto vastaa Pohjola-konsernin toiminnan suunnittelusta ja seurannasta, konsernin ohjausmenetelmien kehittämisestä ja pääomien tehokkaasta kohdentamisesta liiketoiminnoille sekä sijoittajasuhteiden ylläpidosta.

Toimintoon kuuluu myös Vahinkovakuutuksen Aktuaaritoimi, joka vastaa muun muassa vahinkovakuutuksen vastuuvelkaperusteista ja hinnoittelun tuesta eri vakuutuslajeille.

Keskuspankki ja varainhallinta

Talous ja rahoitus -toimintoon kuuluu myös Keskuspankki ja varainhallinta, jonka vastuulla on huolehtia Pohjola-konsernin rahoituksesta ja maksuvalmiudesta sekä toimia sisäisenä pankkina vastaten taseen rahoitus- ja korkoriskin hallinnasta.

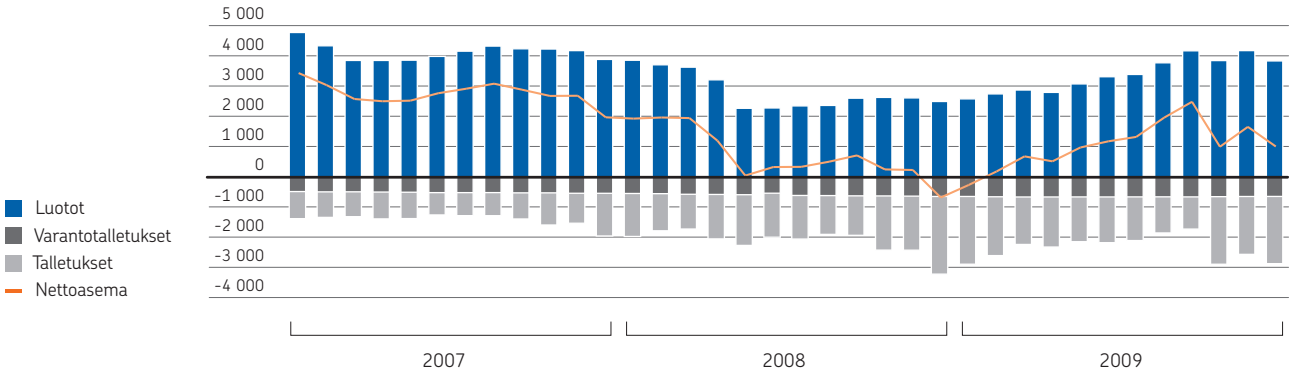
Pohjolan ja osuuspankkien välisissä liiketoimissa noudatetaan markkinaehtoisuutta, läpinäkyvyyttä ja aiheuttamisperiaatetta. Keskuspankkipalveluiden rahoittamiseksi OP-Keskuksen johtokunta vahvistaa vuosittain keskuspankkipalvelumaksun, jonka jäsenosuuspankit ja Helsingin OP Pankki Oyj maksavat Pohjolalle.

Konsernitoimintojen tulos, milj. €	2009	2008
Korkokate	75	25
Saamisten arvonalentumiset	12	10
Korkokate saamisten arvonalentumisten jälkeen	63	15
Kaupankäynnin nettotuotot	-7	-61
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-14	6
Liiketoiminnan muut tuotot	18	21
Tuotot yhteensä	60	-19
Kulut yhteensä	36	39
Tulos ennen veroja	25	**-58**

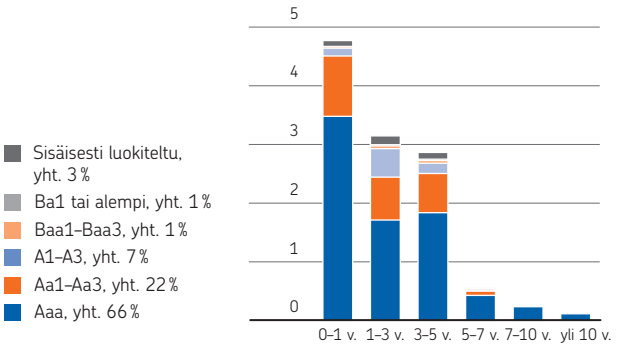
LIIKETOIMINNAN ARVOON VAIKUTTAVAT KESKEISET TEKIJÄT

- Likviditeettireservisalkun määrä ja tuottotaso
- Luottoriskimarginaalien kehitys
- Osuuspankkien ja Pohjolan välisten luottojen ja talletusten määrä
- Pohjolan luottokelpoisuusluokitus ja varainhankintakustannus
- Kustannustehokkuus

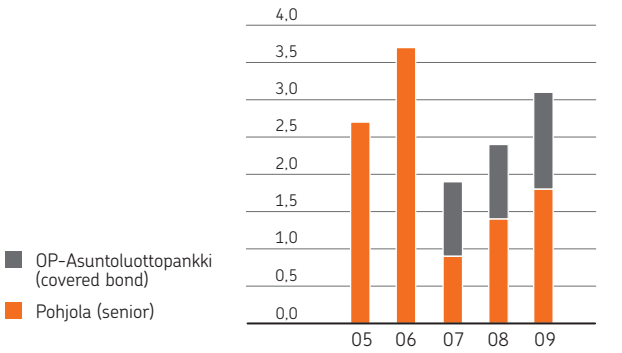
Saamiset ja velat Pohjolan ja OP-Pohjola-ryhmän vähittäispankkien välillä, milj. €

Likviditeettiportfolio 31.12.2009
maturiteeteittain ja rating-luokittain, mrd. €

Tukkuvarainhankinta, uudet emissiot, mrd. €

Riskienhallinta

Riskienhallinta-toiminto kehittää ja toteuttaa kokonaisvaltaista riskien- ja vakavaraisuudenhallintaa Pohjola-konsernissa. Riskienhallinnan tehtäviin kuuluu myös riskien tunnistaminen, arviointi, analysointi ja seuranta sekä riskienhallintamenetelmien ja -mittarien kehittäminen.

Toiminto avustaa hallitusta ja sen valiokuntia konsernin vakavaraisuuden hallinnan periaatteiden laadinnassa ja kehittämisessä sekä konsernin riskipolitiikan laadinnassa. Lisäksi toiminnon tehtäviin kuuluu konsernin riskinkantokyvyn ja riskipolitiikkojen toteutumisen seuranta ja raportointi sekä riskien ottamista koskevien päätöksentekovaltuuksien ja -ohjeiden valmistelu ja ylläpito.

Riskienhallinta-toiminto toimii päätöksenteon tukena ja laadunvalvojana, koordinoi compliance-toimintaa Pohjola-konsernissa ja tukee liiketoimintoja compliance-riskien hallinnassa. Toiminto arvioi myös uusien tuotteiden ja liiketoimintamallien käyttöönottoon liittyvät riskit.

Henkilöstö

Pohjola on määritellyt yhdeksi neljästä strategisesta hankkeesta konsernin osaamispääoman kehittämisen. Henkilöstötoiminnon tehtävänä on yhteistyössä linjajohdon kanssa luoda edellytykset sellaiselle osaamisen jatkuvalle kehittymiselle, joka tukee liiketoimintastrategioiden toteuttamista. Konsernin koko osaamispääoman hyödyntämisellä ja sen edelleen kehittämisellä varmistetaan alan parhaan asiantuntemuksen tarjoaminen asiakkaille.

Henkilöstö-toiminnon tehtävänä on olla esimiestyön tukena ja työyhteisöjen kehittymisen tukena hyvien henkilöstökäytäntöjen tuomisessa koko konsernin käyttöön. Hyvän työnantajakuvan ja kannustavan työilmapiirin luomisessa keskeisiä Henkilöstö-toiminnon tehtäviä ovat palkitsemisjärjestelmien kehittäminen, työhyvinvoinnin kehittämisessä linjaorganisaation tukena toimiminen ja kehittymismahdollisuuksien ja urapolkujen luominen henkilöstölle. Keskeisiä ovat myös avainhenkilöiden ja johdon seuraajasuunnittelu ja avainhenkilöpotentiaalin varmistaminen.

Viestintä

OP-Keskuksen Viestintä vastaa ja huolehtii koordinoidusti myös Pohjola-konsernin samoin kuin ryhmätasolla koko OP-Pohjola-ryhmän viestinnästä ja mediasuhteista.

Pohjola-konsernin viestinnän tehtävänä on edistää konsernin liiketoimintaa välittämällä oikeaa tietoa konsernin tavoitteista ja toiminnasta kaikille sidosryhmille. Ulkoisen ja sisäisen viestinnän tavoitteena on tukea Pohjolan strategisia ja liiketoiminnallisia tavoitteita sekä rakentaa ja ylläpitää osaltaan vahvaa yrityskuvaa ja edistää konsernin yhteistoimintaa. Sisäinen viestintä tukee lisäksi strategian jalkauttamista viestinnällisin keinoin.

Osa OP-Pohjola-ryhmää

OP-Pohjola-ryhmä ja sen keskuspankki Pohjola ovat toimineet yli sadan vuoden ajan. Finanssiryhmän vakavaraisuus ja luottokelpoisuus ovat toimialan vahvimpia. OP-Pohjola-ryhmällä on yli neljä miljoonaa asiakasta, joista pankki- ja vahinkovakuutustoiminnan yhteisiä asiakkaita on yli miljoona.

POHJOLA – OSA OP-POHJOLA-RYHMÄÄ

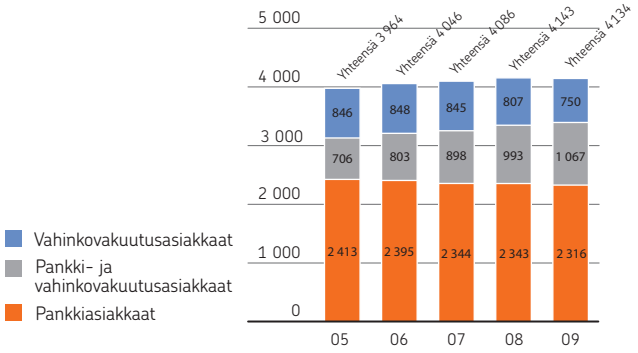
Pohjola on osa OP-Pohjola-ryhmää, joka on johtava finanssiryhmä Suomessa. OP-Pohjola-ryhmä on markkinajohtaja niin luotoissa, talletuksissa, vahinkovakuutuksessa kuin henkivakuutuksessakin.

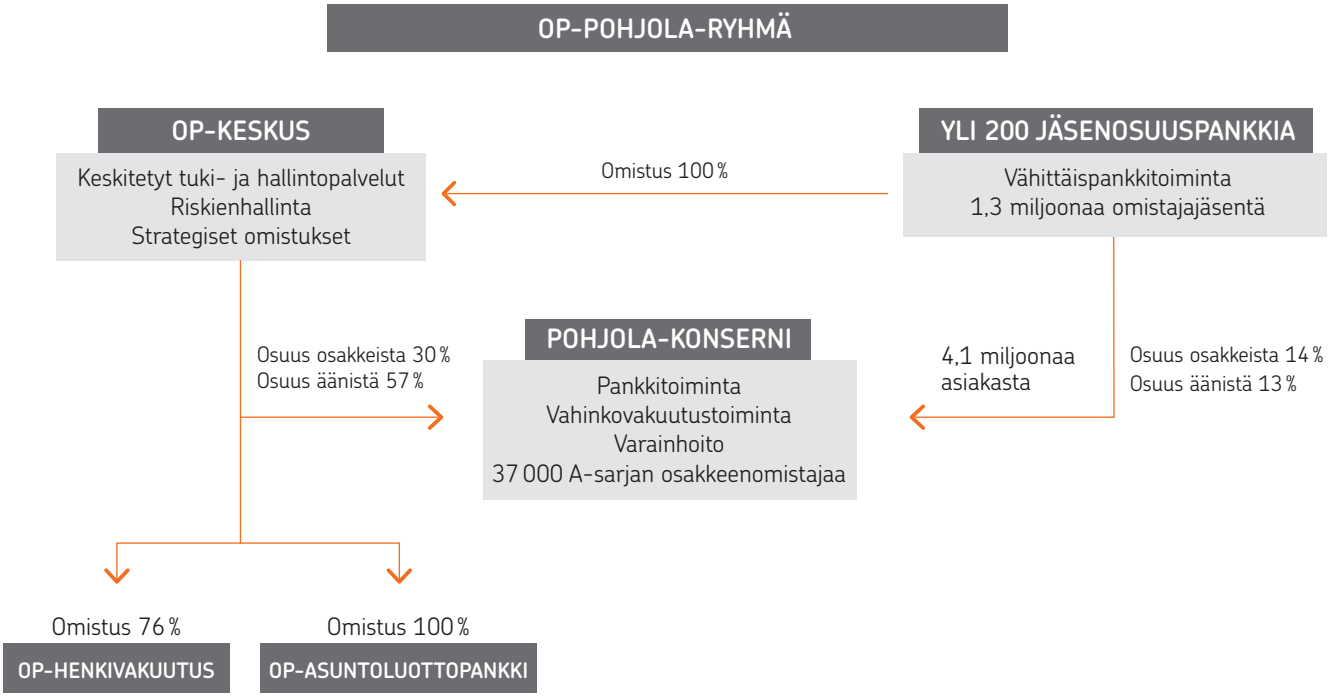
OP-Pohjola-ryhmän muodostavat 220 osuuspankkia sekä niiden omistama OP-Keskus osk (OPK) ja sen tytär- ja lähiyhteisöt. Pohjola Pankki Oyj on OPK:n merkittävin tytäryhtiö ja se toimii OP-Pohjola-ryhmän keskuspankkina vastaten muun muassa ryhmän maksuvalmiudesta sekä hoitaen ryhmän kansainvälistä liiketoimintaa.

OP-Pohjola-ryhmään kuuluminen tuo Pohjolalle kilpailuetua. Pohjolan ja ryhmän liikemerkki on Suomen tunnetuimpia. Pohjolalla on käytettävissään Suomen laajin palveluverkosto ja merkittävä kasvu- ja ristiinmyyntipotentiaali. OP-Pohjola-ryhmällä on yli neljä miljoonaa asiakasta, joista pankki- ja vahinkovakuutustoiminnan yhteisiä asiakkaita hieman yli miljoona. Ryhmällä on lähes 600 pankki- ja vahinkovakuutustoiminnan toimipaikkaa – laajin asiakaskunta ja konttoriverkosto Suomessa.

OP-Pohjola-ryhmän luottolaitokset vastaavat toistensa veloista ja sitoumuksista. OP-Pohjola-ryhmään kuuluminen vahvistaa Pohjolan luottokelpoisuutta.

OP-Pohjola-ryhmän asiakkaat ja asiakaspotentiaali, 1 000 asiakasta

OP-Pohjola-ryhmän luottolaitokset vastaavat toistensa veloista ja sitoumuksista.
Finanssivalvonta valvoo OP-Pohjola-ryhmää konsolidoidusti.

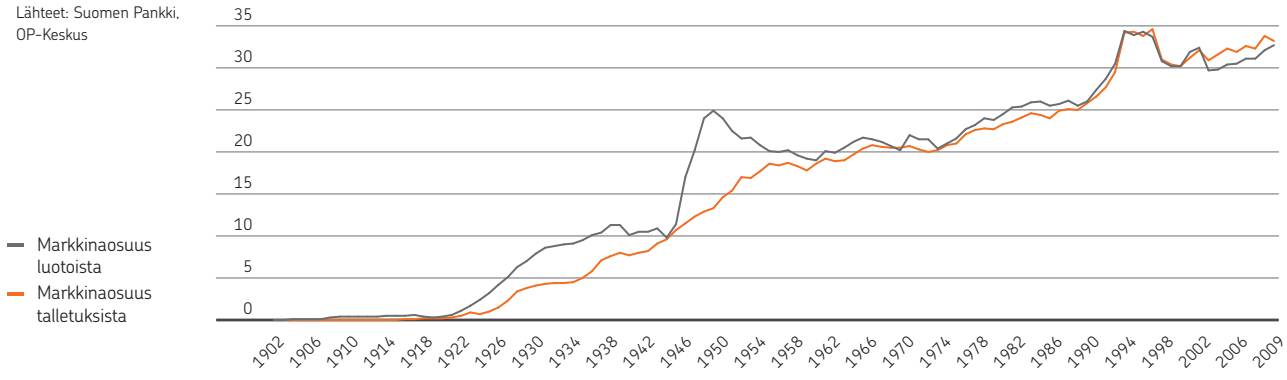
Avainluvut	OP-Pohjola-ryhmä 2009	Pohjola 2009	OP-Pohjola-ryhmä 2008	Pohjola 2008
Taseen loppusumma, milj. €	80 430	35 510	75 746	32 448
Saamiset asiakkailta, milj. €	52 992	11 323	51 708	12 279
Talletukset, milj. €	34 617	4 133	34 533	3 508
Oma pääoma, milj. €	6 187	2 267	5 215	1 640
Tier 1 -vakavaraisuus, %	12,6	11,8	12,6	9,4
Järjestämättömät saamiset, milj. €	223	44	203	35
Järjestämättömät saamiset luotto- ja takauskannasta, %	0,4	0,32	0,4	0,25
Luotto ja takauskanta, mrd. €	55,6	13,3	53,9	14,1
Saamisten arvonalentumiset, milj. €	179	129	58	28
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %*	0,32	0,94	0,11	0,20
Henkilöstö keskimäärin	12 504	2 966	12 752	3 085

*OP-Pohjola-ryhmä esittää luvun annualisoituna, tässä esitetty luku on kauden toteuma.

Tuloslaskelma, milj. €	OP-Pohjola-ryhmä 2009	Pohjola 2009	OP-Pohjola-ryhmä 2008	Pohjola 2008
Korkokate	1 070	241	1 189	174
Saamisten arvonalentumiset	179	129	58	28
Korkokate saamisten arvonalentumisten jälkeen	891	112	1 131	146
Vahinkovakuutuksen nettotuotot	396	402	345	353
Henkivakuutuksen nettotuotot (OP-Pohjola)	-120	–	-139	–
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	496	143	433	122
Muut tuotot	208	108	-5	-33
Tuotot yhteensä	1 872	766	1 764	589
Henkilöstökulut	622	190	598	178
Muut kulut	625	311	640	292
Kulut yhteensä	1 248	501	1 238	470
Palautukset omistajajäsenille ja OP-bonusasiakkaille (OP-Pohjola)	160	–	154	–
Tulos ennen veroja	464	265	372	119
Käyvän arvon rahaston muutos, brutto	677	243	-737	-252
Tulos käyvin arvoin ennen veroja	1 140	508	-365	-133

OP-Pohjola-ryhmän markkinaosuus talletuksista ja luotoista, %

Lähteet: Suomen Pankki, OP-Keskus

HALLINTOPERIAATTEET – Corporate Governance Statement

Tämä teksti on tiivistelmä Pohjola Pankki Oyj:n hallintoperiaatteista (Corporate Governance Statement), jotka kokonaisuudessaan löytyvät yhtiön internet-sivuilta osoitteesta pohjola.fi > Sijoittajasuhteet > Hallinnointi ja johto.

Sovellettavat säännökset ja poikkeukset

Pohjolan toiminta perustuu voimassa oleviin Suomen lakeihin ja normeihin. Pohjola noudattaa Suomen osakeyhtiölain lisäksi julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia säädöksiä, rahoitus- ja vakuutusalan yrityksiä koskevia säännöksiä, Pohjolan yhtiöjärjestystä ja OP-Keskuksen (OPK) ohjeita. Kansainvälisessä toiminnassa noudatetaan soveltuvin osin myös paikallista lainsäädäntöä.

Lisäksi Pohjola noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n lokakuussa 2008 hyväksymää Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporare Governance -koodi) ja NASDAQ OMX Helsingin sisäpiiriohjetta. Pohjolan hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä poikkeaa kuitenkin konsernirakenteen (so. yhtiö on OPK:n tytäryhtiö) ja yhtiön ja OP-Pohjola-ryhmän muiden yksiköiden välisen kiinteän yhteistoimintasuhteen takia koodin seuraavista kohdista:

- kohdat 8 ja 10: hallituksen jäsenten valinta ja toimikausi (yhtiökokous ei valitse hallituksen puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana toimivia henkilöitä, ks. "Hallituksen valinta")
- kohta 14: hallituksen jäsenten riippumattomuus (hallituksen jäsenten enemmistö ei ole yhtiöstä riippumaton)
- kohta 26: tarkastusvaliokunnan jäsenten riippumattomuus (tarkastusvaliokunnan kaikki jäsenet eivät ole riippumattomia yhtiöstä) ja
- kohta 32: palkitsemisvaliokunnan jäsenten riippumattomuus (palkitsemisvaliokunnan jäsenten enemmistö ei ole yhtiöstä riippumaton).

Yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous on pidettävä kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Kokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen mukaan varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvat asiat sekä mahdolliset muut ehdotukset yhtiökokoukselle.

Merkittävimpiä yhtiökokouksessa käsiteltäviä asioita ovat:

- hallituksen jäsenten lukumäärästä päättäminen sekä hallituksen jäsenten valinta ja palkkioista päättäminen
- tilintarkastajan tai tilintarkastajien valinta ja palkkioista päättäminen
- tilinpäätöksen vahvistaminen
- voitonjako
- yhtiöjärjestyksen muuttaminen
- osakeanti tai valtuutuksen antaminen siihen.

Kutsu yhtiökokoukseen julkaistaan vähintään kahdessa hallituksen päättämässä sanomalehdessä aikaisintaan kaksi kuukautta ja viimeistään kolme viikkoa ennen kokousta. Kutsussa mainitaan kokouksessa käsiteltävät asiat samoin kuin edellytykset, joilla osakkeenomistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen itse tai asiamiehen välityksellä. Lisäksi kokouskutsu ja hallituksen ehdotukset yhtiökokoukselle julkistetaan pörssitiedotteena. Kokouskutsu, hallituksen tai osakkeenomistajan päätösehdotukset ja yhtiökokouksessa esitettävät asiakirjat (kuten tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus) ovat lisäksi osakkeenomistajien nähtävänä vähintään kolmen viikon ajan ennen kokousta yhtiön internet-sivuilla.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on sellaisella osakkeenomistajalla, joka on kahdeksan arkipäivää ennen yhtiökokousta merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Lisäksi hallintarekisteröidyn osakkeen omistaja voidaan ilmoittaa tilapäisesti merkittäväksi osakasluetteloon yhtiökokoukseen osallistumista varten, jos osakkeenomistajalla on osakkeiden perusteella oikeus olla merkittynä osakasluetteloon yhtiökokouksen täsmäytyspäivänä.

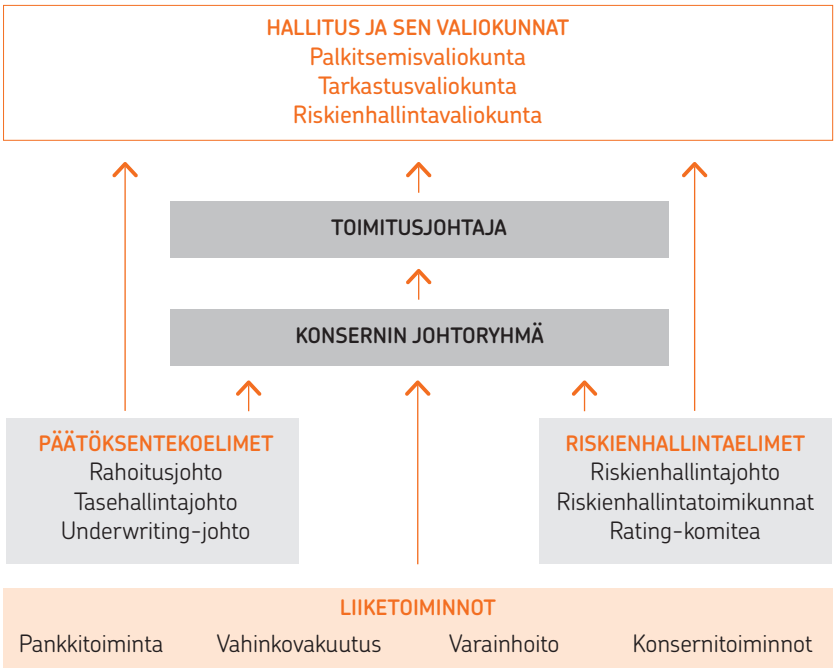
Osakkeenomistajalla on oikeus saada haluamansa yhtiökokoukselle osakeyhtiölain mukaan kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän kirjallisesti sitä vaatii hallitukselta niin hyvissä ajoin, että se voidaan sisällyttää yhtiökokouskutsuun. Asiaa koskeva vaatimus voidaan toimittaa yhtiön Sijoittajasuhdeyksikön sähköpostiosoitteeseen ir@pohjola.fi.

Osakkeenomistaja voi osallistua kokoukseen itse tai valtuuttamansa asiamiehen välityksellä. Yhtiökokouksesta laaditaan pöytäkirja, joka on osakkeenomistajien nähtävänä viimeistään kahden viikon kuluttua yhtiökokouksesta yhtiön internet-sivuilla. Lisäksi yhtiökokouksen päätökset julkistetaan viipymättä yhtiökokouksen jälkeen pörssitiedotteena.

Hallitus ja sen valiokunnat

Hallituksen valinta

Pohjolan hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään viisi ja enintään kahdeksan jäsentä. Hallituksen jäsenet valitsee hallituksen puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa lukuun ottamatta yhtiökokous toimikaudeksi, joka päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen puheenjohtajana toimii osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain mukaan keskusyhteisön OPK:n johtokunnan puheenjohtaja. Hallituksen varapuheenjohtajana toimii yhtiöjärjestyksen mukaan OPK:n johtokunnan varapuheenjoh-

taja. OPK:n, Suomi-yhtiön ja Ilmarisen välillä tehdyn sopimuksen mukaan hallituksen yhden jäsenen tulee olla sopimuksessa todetuin edellytyksin ensisijaisesti Suomi-yhtiön ja toissijaisesti Ilmarisen nimeämä henkilö.

Pohjolalla ei ole Corporate Governance -koodissa tarkoitettua hallituksen nimitysvaliokuntaa. Hallituksen jäsenten valintaa koskevat ehdotukset yhtiökokoukselle valmistelee emoyhteisö OPK. OPK:n ehdotus Pohjolan hallituksen jäseniksi julkaistaan osana yhtiökokouskutsua ja pörssitiedotteena.

Hallituksen valiokunnat

Hallitus on asettanut vastuulleen kuuluvien tehtävien valmistelua varten tarkastusvaliokunnan, palkitsemisvaliokunnan ja riskienhallintavaliokunnan. Hallitus valitsee keskuudestaan valiokuntien puheenjohtajat, varapuheenjohtajat ja muut jäsenet sekä vahvistaa valiokuntien työjärjestykset, joissa on määritelty niiden keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet.

Valiokunnilla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan hallitus tekee päätökset valiokuntien valmistelun pohjalta. Valiokuntien tulee säännöllisesti raportoida toiminnastaan hallitukselle.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunta kokoontui vuonna 2009 kuusi kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 94 %.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on avustaa yhtiön hallitusta varmistumaan, että yhtiöllä ja sen konsernilla on koko toiminnan kattava riittävä ja toimiva sisäinen valvontajärjestelmä sekä huolehtimaan siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Palkitsemisvaliokunta

Palkitsemisvaliokunta kokoontui vuonna 2009 seitsemän kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 %.

Palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on valmistella yhtiön hallitukselle esitykset toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen ja konsernin johtoryhmän muiden jäsenten nimityksistä sekä heidän palkoistaan, palkkioistaan ja työsuhteidensa muista ehdoista sekä arvioida palkitsemisen toimivuutta kokonaisuudessaan.

Riskienhallintavaliokunta

Riskienhallintavaliokunta kokoontui vuonna 2009 kuusi kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 89 %.

Riskienhallintavaliokunnan tehtävänä on avustaa yhtiön hallitusta varmistumaan siitä, että yhtiöllä ja sen konsernilla on sen koko toiminnan kattavat riittävät vakavaraisuuden- ja riskienhallintajärjestelmät.

Hallituksen työskentely

Hallitus kokoontui 20 kertaa vuonna 2009. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 96 %.

Hallitus laatii vuosittain toimintasuunnitelman. Hallitus ja sen valiokunnat arvioivat toimintaansa ja työskentelytapojaan kerran vuodessa.

Hallituksessa käsiteltävien asioiden valmistelusta vastaa ensisijaisesti toimitusjohtaja. Hallituksen päätökseksi tulee enemmistön mielipide. Jos äänet menevät tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni.

Riippumattomuusarviointi

Yhtiön hallitus suoritti 27.3.2009 Corporate Governance -koodin mukaisesti hallituksen jäsenten riippumattomuusarvioinnin. Jukka Hienosen, Satu Lähteenmäen ja Tom von Weymarnin katsottiin olevan riippumattomia sekä yhtiöstä että sen merkittävistä osakkeenomistajista.

Sen sijaan Reijo Karhinen ja Tony Vepsäläinen ovat yhtiön emoyrityksen OPK:n johtokunnan jäseniä, ja siten riippuvaisia sekä yhtiöstä että sen merkittävästä osakkeenomistajasta.

Lisäksi Merja Auvisen ja Simo Kaupin katsottiin arvioinnin perusteella olevan riippuvaisia yhtiöstä. Auvinen on Savonlinnan Osuuspankin toimitusjohtaja ja Kauppi on Länsi-Suomen Osuuspankin toimitusjohtaja. Savonlinnan Osuuspankilla ja Länsi-Suomen Osuuspankilla on merkittävä asiakkuus- ja yhteistyösuhde yhtiön kanssa.

Markku Vesterinen on puolestaan Suomi-yhtiön toimitusjohtaja, ja sen vuoksi riippuvainen yhtiön osakkeenomistajasta. Suomi-yhtiö on merkittävä Pohjolan osakkeenomistaja.

Toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmä

Pohjolalla on toimitusjohtaja, joka hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti ja huolehtii siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Toimitusjohtajan tehtäviin kuuluvat konsernin liiketoiminnan johtaminen ja valvonta sekä hallituksessa käsiteltävien asioiden valmistelu ja hallituksen päätösten toimeenpano.

Toimitusjohtaja toimii lisäksi Pohjola-konsernin johtoryhmän puheenjohtajana ja keskeisten liiketoimintayhtiöiden hallitusten puheenjohtajana.

Hallitus nimittää yhtiön toimitusjohtajan ja päättää hänen toimisuhteensa ehdoista. Toimitusjohtajan toimisuhteen ehdot määritellään kirjallisessa toimitusjohtajasopimuksessa, jonka hallitus hyväksyy.

Toimitusjohtajaa avustaa yhtiön operatiivisessa johtamisessa konsernin johtoryhmä, joka on hallituksen asettama neuvoa-antava elin. Konsernin johtoryhmällä ei ole lakiin tai yhtiöjärjestykseen perustuvaa toimivaltaa tai itsenäisiä päätöksenteko-oikeuksia.

Hallituksen tehtävät

Hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on järjestetty asianmukaisesti. Hallitus käsittelee yhtiön ja sen konsernin toiminnan kannalta laajakantoiset ja periaatteellisesti tärkeät asiat.

Hallitus on vahvistanut kirjallisen työjärjestyksen, jossa määritellään hallituksen tehtävät ja kokouskäytäntö.

Tehtävänsä toteuttamiseksi hallitus

- päättää konsernistrategiasta ja vahvistaa liiketoimintastrategiat.
- vahvistaa yhtiön ja sen konsernin toiminnassa noudatettavat arvot.
- hyväksyy vuosittain liiketoimintasuunnitelman ja investointisuunnitelman sekä valvoo niiden toteuttamista.
- päättää konsernin ja sen toimintojen keskeisestä organisaatiorakenteesta ja johtamisjärjestelmästä.
- käsittelee ja hyväksyy konsernitilinpäätöksen ja osavuosikatsaukset.
- määrittelee yhtiön osinkopolitiikan ja tekee yhtiökokoukselle ehdotuksen maksettavan osingon määrästä.
- nimittää yhtiön toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen ja päättää heidän palkoistaan, eduista ja muista toimisuhteen ehdoista.
- päättää konsernin johtoryhmän jäsenten nimityksistä ja heidän palkoistaan, eduistaan ja muista työ- tai toimisuhteen ehdoista.
- vahvistaa periaatteet ja menettelytavat, joilla yhtiön ja sen konsernin johtamisesta vastaavien henkilöiden luotettavuus, sopivuus ja ammattitaito varmistetaan.
- päättää yhtiön ja sen konsernin henkilöstöä koskevien palkitsemisjärjestelmien perusperiaatteista.
- päättää strategisesti tai taloudellisesti merkittävistä yksittäisistä investoinneista sekä yritysostoista, -myynneistä tai -järjestelyistä.
- vahvistaa vuosittain konsernin vakavaraisuuden hallinnan periaatteet, riskipolitiikat, varainhankintasuunnitelman, sijoitussuunnitelman sekä merkittävät riskienhallintaa koskevat toimintaperiaatteet.
- arvioi ja valvoo konsernin vakavaraisuuden hallinnan tarkoituksenmukaisuutta, kattavuutta ja luotettavuutta;
- päättää periaatteista, joilla varmistetaan, että yhtiö ja sen konserni toimii ulkoisen sääntelyn ja sisäisten toimintaohjeiden mukaisesti.
- päättää raportoinnista, jolla hallitus seuraa konsernin ja tytäryhtiöiden liiketoimintaa, riskinkantokykyä ja riskitilannetta.
- päättää periaatteista, joilla varmistetaan avoin tiedottaminen ja sisäinen tiedonkulku.
- vahvistaa sisäisen valvonnan kuvauksen ja valvoo sisäisen valvonnan toimivuutta ja riittävyyttä yhtiössä sekä sen konsernissa.
- vahvistaa sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteet ja tarkastussuunnitelman.
- vastaa muista hallitukselle osakeyhtiölaissa tai muualla säädetyistä tehtävistä.

Hallitus voi asettaa määräämiään tehtäviä varten toimikuntia tai muita pysyviä tai määräaikaisia elimiä. Hallitus vahvistaa asettamiensa toimielinten päätöksentekovaltuudet ja nimittää niiden jäsenet. Hallituksen asettamia pysyviä päätöksentekoelimiä ovat riskienhallintajohto, rahoitusjohto, tasehallintajohto ja underwriting-johto.

Päätökset johtoryhmässä käsiteltävistä asioista tekee toimitusjohtaja tai se johtoryhmän jäsen, jonka vastuulla käsiteltävä asia on, ellei asia kuulu yhtiön hallituksen tai muun konserniin kuuluvan yhtiön hallituksen päätettäväksi. Johtoryhmän kokoonpano on esitelty tässä vuosikatsauksessa osiossa "Johtoryhmä".

Palkat ja palkitseminen

Hallituksen palkkiot ja muut etuisuudet

Pohjola Pankki Oyj:n hallituksen jäsenten palkkiot ja muut taloudelliset etuudet päättää vuosittain yhtiökokous. Hallituksen jäsenten palkkioita koskevat ehdotukset yhtiökokoukselle valmistelee emoyhteisö OP-Keskus osk (OPK). OPK:n ehdotus Pohjolan hallituksen jäsenten palkkioiksi julkaistaan osana yhtiökokouskutsua ja/tai pörssitiedotteena.

Hallituksen palkkiot vuonna 2009

Yhtiökokouksen 27.3.2009 tekemän päätöksen mukaan hallituksen jäsenten kuukausipalkkiot olivat 27.3.2009–27.3.2010 seuraavat:

puheenjohtaja	7 000 euroa
varapuheenjohtaja	5 000 euroa
muut jäsenet	4 000 euroa

Kokouspalkkiota maksettiin lisäksi hallituksen kaikille jäsenille yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti 500 euroa kokoukselta (käsittäen sekä hallituksen että sen valiokuntien kokoukset).

Hallitukselle maksetut palkkiot, €

Hallituksen jäsenet 31.12.2009	2009	2008
Reijo Karhinen, puheenjohtaja	97 000	93 900
Tony Vepsäläinen, varapuheenjohtaja	75 500	78 300
Merja Auvinen, jäsen	60 000	59 400
Jukka Hienonen, jäsen	43 364	
Simo Kauppi, jäsen	59 000	59 000
Satu Lähteenmäki, jäsen	59 500	60 400
Markku Vesterinen, jäsen	60 500	44 500
Tom von Weymarn, jäsen	60 500	60 000
Hallituksen jäsenet 27.3.2009 saakka		
Eino Halonen, jäsen	15 636	57 000

Toimitusjohtajan ja yhtiön muun johdon palkitsemista koskevat periaatteet

Toimitusjohtajan ja konsernin johtoryhmän muiden jäsenten palkitseminen muodostuu kolmesta osasta:

1) peruspalkka (rahapalkka ja luontoisedut; perustana tehtävien vaativuus ja henkilön osaaminen)
2) lyhyen aikavälin palkitseminen (tulos- ja erillispalkkiot; perustana vuosisuunnitelman tavoitteiden toteutuminen)
3) pitkän aikavälin palkitseminen (johdon järjestelmä; perustana erikseen määrättyjen strategisten tavoitteiden toteutuminen).

Toimitusjohtajan palkka ja muut etuudet

Toimitusjohtajan vanhuuseläkeikä ja samalla eroamisikä on 63 vuotta. Eläke-etuudet määräytyvät eläkelakien ja OP-Pohjola-ryhmän omien eläkejärjestelmien mukaisesti. Toimitusjohtajan toimisuhteessa noudatettava irtisanomisaika on kuusi kuukautta ja hänelle irtisanomisajan palkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa 12 kuukauden palkkaa.

Pohjolan toimitusjohtajalle ja johtoryhmälle maksetut palkat ja palkkiot vuonna 2009, €

	Palkka	Tulos-palkkio	Luontais-etuja	Yhteensä
Toimitusjohtaja	550 131	80 546	21 993	652 670
Muu johtoryhmä	1 272 965	99 255	80 110	1 452 330
Yhteensä	1 823 096	179 801	102 103	2 105 000

Toimitusjohtajan ja konsernin johtoryhmän muiden jäsenten palkitsemisesta päättää yhtiön hallitus. Toimitusjohtajalla ja konsernin johtoryhmän jäsenillä ei ole lisäeläkejärjestelmää.

Hallitus päättää vuosittain konsernin johtoryhmän jäsenten lyhyen aikavälin kannustejärjestelmästä. Palkitseminen perustuu vuosisuunnitelmasta johdettuihin tavoitteisiin ja saavutettuihin tuloksiin.

Hallitus on vahvistanut johdon pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmän vuosille 2008–2010. Palkitsemisjärjestelmään kuuluvat henkilöt voivat saada vuotuisina palkkioina tietyn määrän Pohjola Pankki Oyj:n osakkeita, mikäli kyseiselle vuodelle asetetut, strategiaan perustuvat tavoitteet saavutetaan.

Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa konsernin keskeisten tavoitteiden toteutuminen. Toteutumisen arviointi perustuu suurelta osin operatiivisesta toiminnasta saatavaan raportointiin. Liiketoiminnassa sisäinen valvonta on jatkuvaa toimintaa ja osa päivittäisiä rutiineja, joilla varmistetaan, että toiminta on tavoitteiden mukaista. Liiketoiminnan rooli raportoitavien tietojen oikeellisuuden ja riittävyyden varmistuksessa on merkittävä.

Pohjola Pankki Oyj:n toimitusjohtajaa sekä yhtiön ja sen konsernin ylintä ja toimivaa johtoa sekä muita toimintoja avustavat liiketoiminnan sisäisen valvonnan toimivuuden varmistamisessa liiketoiminnoista riippumattomat, konsernitoimintoihin keskitetyt, compliance-, riskien valvonta- ja talouden ohjaus -toiminnot. Pohjola Pankki Oyj:n hallitusta, toimitusjohtajaa ja konsernin johtoryhmää avustavat sisäisen valvonnan toimivuuden varmistamisessa sisäinen tarkastus ja erityisesti taloudellisten tietojen oikeellisuuden varmistamisessa myös ulkoiset tilintarkastajat. Pohjola Pankki Oyj:n hallitus on vastuuttanut merkittävän osan sisäisen valvonnan varmistamiseen liittyvistä tehtävistä valiokunnilleen. Valiokuntien rooli on valmisteleva, ja varsinainen päätöksenteko tapahtuu hallituksessa.

Konserniyhtiöiden hallitukset huolehtivat ko. yhtiöiden osalta sisäisen valvonnan varmistamiseen liittyvistä tehtävistä. Sisäinen tarkastus kattaa myös konserniyhtiöt ja tukee myös niiden hallituksia sisäisen valvonnan toimivuuden varmistamisessa.

Hallituksen rooli sisäisessä valvonnassa

Osana sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä yhtiön hallitus seuraa säännöllisesti yhtiön ja sen konsernin liiketoiminnallista tulosta ja toimintaan sisältyviä riskejä ja päättää raportoinnista, menettelytavoista sekä laadullisista ja määrällisistä mittareista, joilla toiminnan tehokkuutta ja tuloksellisuutta arvioidaan. Erikseen ja osana liiketoimintasuunnitelmaa hallitus vahvistaa konsernin vakavaraisuuden hallintaa koskevissa periaatteissa vuosittain halutun riskinottotason ja merkittävät riskienhallintaa koskevat toimintaperiaatteet samoin kuin eri riskilajeja koskevat riskipolitiikat ja -mittarit. Hallitus käsittelee vuosittain myös investointisuunnitelman. Hallituksen tehtävänä on myös huolehtia konsernin ja OP-Pohjola-ryhmän toiminnan kannalta tarpeellisen maksuvalmiuden ja varainhankinnan turvaamisesta.

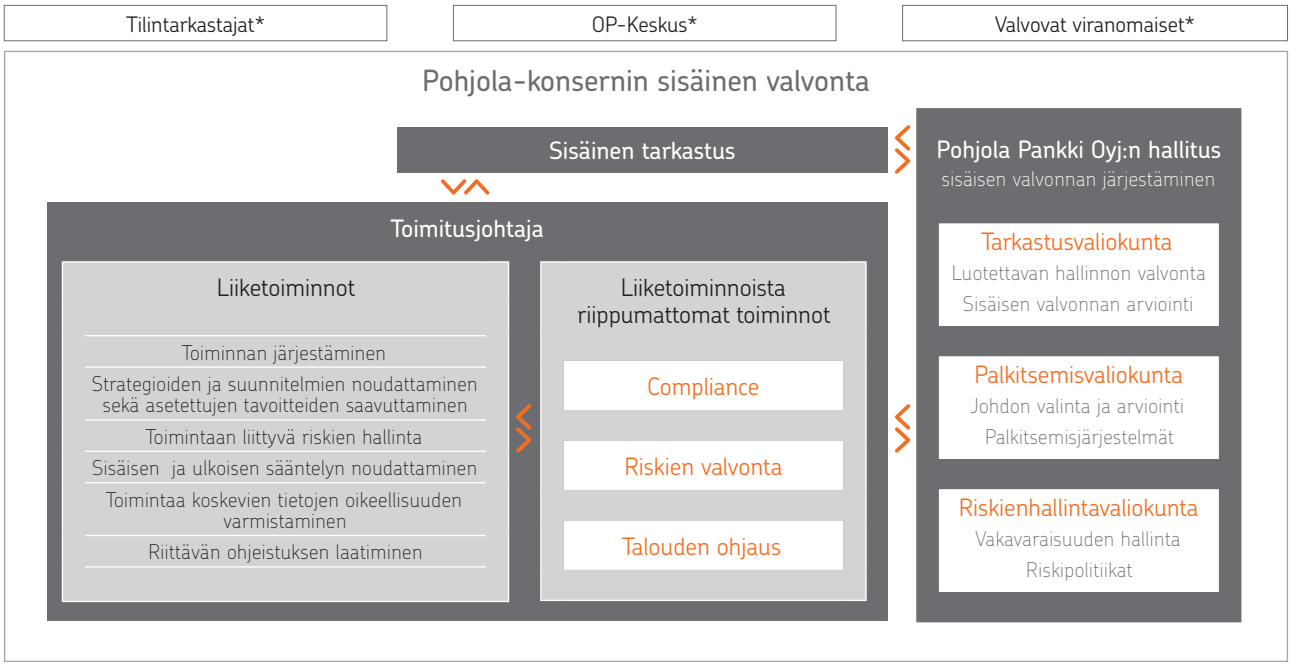
Konserniyhtiöiden hallituksilla on vastuu asianomaisen yhtiön sisäiseen valvontaan liittyvistä ylimmän johdon tehtävistä. Konserniyhtiön toimiva johto vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutuksesta päätettyjen periaatteiden ja toimintaohjeiden mukaisesti sekä raportoi yhtiön liiketoiminnasta, riskinkantokyvystä ja riskitilanteesta konsernin johtamisjärjestelmän mukaisesti.

Riskienhallinta

Yhtiön ja sen konsernin sisäiset ja ulkoiset riskit, jotka voivat haitallisesti vaikuttaa liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamiseen, tunnistetaan ja arvioidaan säännöllisesti. Riskejä rajoitetaan ja rajoitteita valvotaan. Määrällisille ja laadullisille riskeille on olemassa arviointi- ja hallintamenetelmät.

Yhtiöllä on muusta liiketoiminnasta riippumaton Riskienhallinta-toiminto. Se valvoo, mittaa ja raportoi riskeistä sekä ylläpitää, kehittää ja valmistelee vakavaraisuuden hallinnan ja riskienhallinnan periaatteet yhtiön hallituksen vahvistettaviksi sekä laatii menetelmiä käytettäväksi riskien arvioimisessa ja mittaamisessa. Osana toimintoa toimii säännösten noudattamisen varmistamisesta

Pohjola-konsernin sisäisen valvonnan viitekehys

* Sisäisen valvonnan kehittämisesssä huomioidaan myös Pohjola-konsernin ulkoisen sääntelyn muutokset ja ulkoisten valvojien sisäiseen valvontaan liittyvät havainnot.

vastaava Compliance-yksikkö, jonka tehtävänä on avustaa yhtiön ja sen konsernin ylintä ja toimivaa johtoa ja muita toimintoja säännösten noudattamattomuuteen liittyvän riskin hallinnassa.

Sisäinen tarkastus

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on avustaa yhtiön hallitusta ja johtoa toiminnan ohjauksessa, valvonnassa ja varmistamisessa suorittamalla toimintaan kohdistuvaa tarkastusta. Se arvioi toiminnan suoritustasoa, tehokkuutta, sisäisen ohjauksen ja valvonnan riittävyyttä, riskienhallinnan tarkoituksenmukaisuutta sekä lakien, viranomaismääräysten ja sisäisten ohjeiden noudattamista. Hallitus on vahvistanut sisäisen tarkastuksen järjestämistä ja toimintaperiaatteita koskevat ohjeet.

Ulkoinen valvonta

Tilintarkastus

Pohjolan yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokouksen tulee valita yhtiön kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tarkastusta varten vähintään yksi ja enintään kolme tilintarkastajaa sekä yksi varatilintarkastaja, mikäli yksikään tilintarkastajista ei ole tilintarkastuslaissa tarkoitettu KHT-yhteisö. Tilintarkastajan ja varatilintarkastajan tulee olla tilintarkastuslaissa tarkoitettu KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö. Tilintarkastajien toimikausi on valinnan tapahtuessa kulumassa oleva tilikausi ja heidän tehtävänsä päättyy valintaa ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Yhtiön tilintarkastajina toimivat vuonna 2009 KHT-yhteisö KPMG Oy Ab ja KPMG Oy Ab:n nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana KHT Sixten Nyman. Pohjola-konsernin tytäryhtiöiden tilintarkastajina toimivat KPMG Oy Ab tai sen palveluksessa olevat tilintarkastajat.

Vuonna 2009 tilintarkastuspalkkiot olivat yhteensä 516 000 euroa. Summa käsitti myös vuoteen 2009 kohdistuneen lakisääteisen tilintarkastuksen konserniyhtiöissä sekä kyseisenä ajanjaksona suoritetut sopimusperäiset laajennetut tarkastukset. Tilintarkastukseen liittymättömistä palveluista KPMG Oy Ab:lle vuonna 2009 maksetut palkkiot olivat yhteensä 780 000 euroa.

Sisäpiirihallinto

Pohjolan hallitus on vahvistanut sisäpiiri- ja kaupankäyntiohjeen, joka sisältää ohjeistuksen julkisista ja yrityskohtaisista sisäpiirirekistereistä sekä määräykset sisäpiirihallinnon organisaatiosta ja menettelytavoista. Ohjeistus vastaa sisällöltään NASDAQ OMX Helsingin antamaa suositusta listatuissa yhtiöissä noudatettavasta sisäpiiriohjeesta.

Tiedonantopolitiikka – Disclosure Policy

Pohjolan hallituksen hyväksymässä tiedonantopolitiikassa (Disclosure Policy) on kuvattu ne keskeiset toimintaperiaatteet, joiden mukaisesti Pohjola listayhtiönä kommunikoi pääomamarkkinoiden ja muiden sidosryhmien kanssa (pohjola.fi > Sijoittajasuhteet > Hallinnointi ja johto).

HALLITUS

1.1.2010

	Puheenjohtaja	*Varapuheenjohtaja*		
	Reijo Karhinen, s. 1955	**Tony Vepsäläinen**, s. 1959	**Merja Auvinen**, s. 1960	**Jukka Hienonen**, s. 1961
Päätoimi	Vuorineuvos, pääjohtaja, OP-Pohjola-ryhmä	Toimitusjohtaja, OP-Keskus osk	Toimitusjohtaja, Savonlinnan Osuuspankki	Finnair Oyj:n toimitusjohtaja 2006–31.1.2010, SRV:n toimitusjohtaja 1.8.2010 alkaen
Kotipaikka	Helsinki	Helsinki	Savonlinna	Helsinki
	Hallituksen jäsen vuodesta 1994	Hallituksen jäsen vuodesta 2007	Hallituksen jäsen vuodesta 2006	Hallituksen jäsen vuodesta 2009
	Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja	Riskienhallintavaliokunnan puheenjohtaja, Palkitsemisvaliokunnan varapuheenjohtaja	Tarkastusvaliokunnan varapuheenjohtaja	Tarkastusvaliokunnan jäsen
Koulutus	Kauppatieteiden maisteri	Oikeustieteen kandidaatti, eMBA	Kauppatieteiden maisteri, eMBA	Kauppatieteiden maisteri
Keskeinen aiempi työkokemus	Osuuspankkikeskus osk: toimitusjohtaja 1997–2006, toiminnonjohtaja 1994–1996, Kuopion Osuuspankki: toimitusjohtaja 1990–1994, Savonlinnan Osuuspankki: toimitusjohtaja 1988–1990, Varkauden Osuuspankki: toimitusjohtaja 1985–1988, Juvan Osuuspankki: apulaisjohtaja 1979–1984	Tampereen Seudun Osuuspankki: toimitusjohtaja 1998–2006, Turun Seudun Osuuspankki: varatoimitusjohtaja 1996–1998, Kuopion Osuuspankki: pankinjohtaja 1993–1996, Suomen Säästöpankki SSP Oy: aluejohtajan varamies 1992–1993, Pohjois-Savon Säästöpankki: esimiestehtävät 1985–1992	Pohjois-Savon OP-Kiinteistökeskus Oy: toimitusjohtaja oto. 1992–1993, Kuopion Osuuspankki: pankinjohtaja 1992–2001, Savonlinnan Osuuspankki: markkinointijohtaja 1989–1992, Nilsiän Osuuspankki: pankinjohtaja 1989, markkinointipäällikkö 1987–1989	Stockmann Oyj Abp: varatoimitusjohtaja 2003–2005, Tavarataloryhmän johtaja 2001–2005 ja ulkomaan toimintojen johtaja 1995–2000
Keskeiset luottamustehtävät	Finanssialan Keskusliitto: hallituksen puheenjohtaja, European Banking Federation: hallituksen jäsen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK: hallituksen varapuheenjohtaja, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen: hallituksen jäsen, Keskuskauppakamari: hallituksen jäsen, Luottokunta: hallintoneuvoston jäsen, OP-Keskus osk: johtokunnan puheenjohtaja, Unico Banking Group: Steering Committeen jäsen, Osuuskunta Suomen Asuntomessut: hallintoneuvoston puheenjohtaja	Luottokunta: hallituksen puheenjohtaja, OP-Keskus osk: johtokunnan varapuheenjohtaja, Suomen Kulttuurirahasto: hallituksen jäsen	Etelä-Savon kauppakamari: hallituksen varapuheenjohtaja	SRV Yhtiöt Oyj: hallituksen jäsen, Helsingin seudun kauppakamari: valtuuskunnan jäsen
Pohjolan osakeomistus	A-osakkeita 1.1.2009: 24 873 kpl ja 31.12.2009: 43 189 kpl	A-osakkeita 1.1.2009: 409 kpl ja 31.12.2009: 1 767 kpl	A-osakkeita 1.1.2009: 302 kpl ja 31.12.2009: 866 kpl	A-osakkeita 1.4.2009: 10 000 kpl ja 31.12.2009: 15 712 kpl

Tiedot hallituksen palkkioista ja muista etuuksista löytyvät osiosta "Hallintoperiaatteet".

Simo Kauppi, s. 1954	**Satu Lähteenmäki**, s. 1956	**Markku Vesterinen**, s. 1951	**Tom von Weymarn**, s. 1944
Toimitusjohtaja, Länsi-Suomen Osuuspankki	Johtaja 1.1.2010–31.7.2012, Turun kauppakorkeakoulu, (virkavapaalla professuurista)	Toimitusjohtaja, Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi	Eläkkeellä vuodesta 2004
Pori	Turku	Helsinki	Helsinki
Hallituksen jäsen vuodesta 2007	Hallituksen jäsen vuodesta 2006	Hallituksen jäsen vuodesta 2008	Hallituksen jäsen vuodesta 2006
Riskienhallintavaliokunnan varapuheenjohtaja	Palkitsemisvaliokunnan jäsen	Tarkastusvaliokunnan jäsen, riskienhallintavaliokunnan jäsen	Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja
Kauppatieteiden maisteri, eMBA	Kauppatieteiden tohtori	Filosofian lisensiaatti	Diplomi-insinööri
Länsi-Suomen Osuuspankki: varatoimitusjohtaja 2006–30.4.2009, Rauman Seudun Osuuspankki: toimitusjohtaja 1996–2006	Turun kauppakorkeakoulu: johtamisen ja organisoinnin professori 1999–, apulaisprofessori 1997–1998 ja erilaisissa opetus- ja tutkimusviroissa 1985–1996, MPS/DBM Scandinavia: ura- ja uudelleensijoittamiskonsultti 1996, Johannes Kepler University, Linz, Itävalta: vieraileva professori vuodesta 2004–	Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi: varatoimitusjohtaja 2001–2007, Vakuutusvalvontavirasto: ylijohtaja 1999–2001, Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia: toimitusjohtaja 1998–1999, Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto: johtaja, toimitusjohtajan varamies 1995–1998, Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi: aktuaarijohtaja 1987–1995, Henkivakuutusyhtiö Nova: aktuaarijohtaja 1986–1987, Eläkevakuutus Oy Kansa: toimitusjohtaja 1983–1986	Oy Rettig Ab: toimitusjohtaja 1997–2004, Cultor Oyj: varatoimitusjohtaja 1991–1997, Oy Karl Fazer Ab: eri johtotehtävissä, joista kaksi viimeistä vuotta toimitusjohtajana 1983–1991, Telko Oy: toimitusjohtaja 1981–1983, Oy Huber Ab: toimialajohtaja 1975–1981
Satakunnan OP-liitto: hallituksen varapuheenjohtaja, Satakunnan kauppakamari: hallituksen varapuheenjohtaja, Länsi-Suomen Diakonialaitoksen säätiö: hallituksen puheenjohtaja	Raisio Oyj: hallituksen jäsen, Raisio Oyj:n tutkimussäätiö: hallituksen jäsen, Turun Kauppakorkeakoulu: hallituksen varapuheenjohtaja sekä tiede- ja opetusneuvoston puheenjohtaja, Turun Kauppakorkeakoulun tukisäätiö: hallituksen jäsen, Valtiovarainministeriön asettaman Hallinto- ja johtamistieteellisen neuvoston jäsen	Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen: hallituksen jäsen, Finsilva Oyj: hallituksen jäsen	TeliaSonera AB (publ): hallituksen puheenjohtaja (7.4.2010 asti), Lännen Tehtaat Oyj: hallituksen puheenjohtaja, Turku Science Park Oy: hallituksen puheenjohtaja, IK Investment Partners Oy: Senior Advisor, Sibelius Akatemia: hallituksen puheenjohtaja, Hartwall Capital: Advisory Board jäsen, Boardman Oy: partneri, Hydrios Biotechnology Oy: hallituksen jäsen
A-osakkeita 1.1.2009: 1 204 kpl ja 31.12.2009: 3 163 kpl	A-osakkeita 1.1.2009: - kpl ja 31.12.2009: - kpl	A-osakkeita 1.1.2009: - kpl ja 31.12.2009: - kpl	A-osakkeita 1.1.2009: 1 050 kpl ja 31.12.2009: 1 650 kpl

Hallituksen sihteeri
Markku Koponen, s. 1957
Varatuomari, eMBA

JOHTORYHMÄ

1.1.2010

	Puheenjohtaja		
	Mikael Silvennoinen, s. 1956	**Mikko Koskimies**, s. 1967	**Jouko Pölönen**, s. 1970
Päätoimi	Toimitusjohtaja, Pohjola Pankki Oyj	Toimitusjohtaja, Pohjola Varainhoito Oy	Talous- ja rahoitusjohtaja, Pohjola Pankki Oyj
Kotipaikka	Espoo	Helsinki	Vantaa
	Pohjola-konsernin palveluksessa vuodesta 1989. Pohjola Pankki Oyj:n (entisen OKOn) toimitusjohtaja vuodesta 1997 ja johtokunnan jäsen vuosina 1997–2006	Pohjola-konsernin palveluksessa vuodesta 2005	Pohjola-konsernin palveluksessa vuodesta 2001
	Pohjola-konsernin johtoryhmän puheenjohtaja vuodesta 2006	Pohjola-konsernin johtoryhmän jäsen vuodesta 2006	Pohjola-konsernin johtoryhmän jäsen vuodesta 2008
Koulutus	Kauppatieteiden maisteri	Kauppatieteiden maisteri	Kauppatieteiden maisteri, eMBA
Keskeinen aiempi työkokemus	Pohjola-konserni: toimitusjohtaja eri konserniyhtiöissä 1989–1997, Wärtsilä-konserni: eri johtotehtävissä 1983–1989	ABN Amro Omaisuudenhoito Oy: toimitusjohtaja 1998–2005, Nordea-konserni: useissa eri johtotehtävissä 1989–1997, joista 1993–1997 Merita Bank Luxembourg S.A.	Pohjola Pankki Oyj: riskienhallintajohtaja 2001–2008, PricewaterhouseCoopers: KHT-tilintarkastaja 1999–2001 ja tilintarkastaja 1993–1999
Keskeiset luottamustehtävät	Unico Banking Group: Steering Committeen jäsen, Konecranes Oyj: hallituksen jäsen	St1 Oy: hallituksen jäsen	-
Pohjolan osakeomistus	A-osakkeita 1.1.2009: 21 583 kpl ja 31.12.2009: 37 055 kpl	A-osakkeita 1.1.2009: 2 000 kpl ja 31.12.2009: 5 000 kpl, välillinen omistus Pohjola Varainhoito Oy:ssä 2,5 %	A-osakkeita 1.1.2009: 281 kpl ja 31.12.2009: 3 004 kpl

Tiedot johdon palkitsemisesta ja muista etuuksista löytyvät osiosta "Hallintoperiaatteet".

Reima Rytsölä, s. 1969	**Eva Valkama**, s. 1949	**Petri Viertiö**, s. 1962	**Tomi Yli-Kyyny**, s. 1962
Pankkitoiminnan johtaja, konsernitasoinen vastuu suurista yritys- ja instituutioasiakkuuksista, Pohjola Pankki Oyj	Henkilöstöjohtaja, Pohjola Pankki Oyj	Riskienhallintajohtaja, Pohjola Pankki Oyj	Toimitusjohtaja, konsernitasoinen vastuu henkilöasiakkaista ja yritysasiakkaista, Pohjola Vakuutus Oy
Kauniainen	Helsinki	Espoo	Espoo
Pohjola-konsernin palveluksessa vuodesta 1996	Pohjola-konsernin palveluksessa vuodesta 1984	Pohjola-konsernin palveluksessa vuodesta 2009	Pohjola-konsernin palveluksessa vuodesta 1990 (lukuun ottamatta 1999–2000)
Pohjola-konsernin johtoryhmän jäsen vuodesta 2008	Pohjola-konsernin johtoryhmän jäsen vuodesta 2009	Pohjola-konsernin johtoryhmän jäsen vuodesta 2009	Pohjola-konsernin johtoryhmän jäsen vuodesta 2006
Valtiotieteiden maisteri, CEFA	Kauppatieteiden maisteri	Diplomi-insinööri	Diplomi-insinööri
Pohjola Pankki Oyj ja sen tytäryhtiöt: eri johtotehtävissä 1998–2007 ja kotimaan rahamarkkinoiden chiefdealer 1996–1997, Merita Oyj: rahamarkkinadiileri 1994–1996.	Pohjola Vakuutus Oy: eri esimies- ja johtotehtävissä 1984–2009	Ernst & Young: liikkeenjohdon neuvontapalvelut, johtaja 2007–2009, Sampo Oyj: riskienhallintajohtaja 2002–2007, Sampo Pankki Oyj: riskienhallintajohtaja 2000–2001, Varma-Sampo: riskienhallintapäällikkö 1999–2000, Leonia-konserni: useissa eri johtotehtävissä 1997–1999	Pohjola Vakuutus Oy: eri johtotehtävissä 2000–2005, Oy Porasto Ab: toimitusjohtaja 1999–2000
-	-	OP-Henkivakuutus Oy: hallituksen jäsen	Tapaturmavakuutuslaitosten liitto: hallituksen puheenjohtaja
A-osakkeita 1.1.2009: 1 000 kpl ja 31.12.2009: 2 188 kpl	A-osakkeita 1.4.2009: - kpl ja 31.12.2009: 720 kpl	A-osakkeita 2.3.2009: 400 kpl ja 31.12.2009: 1 572 kpl	A-osakkeita 1.1.2009: 8 805 kpl ja 31.12.2009: 15 716 kpl

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Pohjolan strategian mukainen sidosryhmälupaus osakkeenomistajille on tarjota kilpailukykyinen kokonaistuotto. Tavoitteena on, että osakkeenomistajien saama kokonaistuotto ylittää pohjoismaisen verrokkiryhmän osakkeiden keskimääräisen tuoton.

Kurssikehitys ja osakevaihto

Vuoden 2009 lopussa Pohjolan osakekurssi oli 7,55 euroa, kun se vuotta aikaisemmin oli 7,88 euroa. Vuoden ylin kurssi oli 9,31 euroa ja alin 3,80 euroa. Pohjolan osakekurssi laski 4 % samaan aikaan, kun Helsingin Pörssin painorajoitettu tuottoindeksi (OMX Helsinki CAP) nousi 45 %.

Osakkeiden kappalemääräinen vaihto kasvoi vuodessa 47 %. Noin 175 miljoonaa osaketta vaihtoi omistajaa vuoden aikana. Edellisenä vuonna vastaava määrä oli 119 miljoonaa.

Osakesarjat

Pohjolan osakkeet jakautuvat A- ja K-sarjan osakkeisiin.

A-osakkeet ovat yleisölle tarkoitettuja, NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä noteerattuja osakkeita. A-sarjan osake on ollut listattuna Helsingin Pörssin päälistalle vuodesta 1989. K-osakkeita voivat omistaa vain OP-Pohjola-ryhmään kuuluvat yhteisöt.

A-sarjan osakkeet oikeuttavat, mikäli osinkoa jaetaan, vuotuiseen osinkoon, joka on osakkeelta vähintään kolme senttiä K-sarjan osakkeelle maksettavaa osinkoa korkeampi.

K-sarjan osakkeet ovat listaamattomia osuuspankkien ja OP-Pohjola-ryhmän yhteisöjen omistuksessa olevia osakkeita, joiden siirto on rajoitettu vain kyseisten yhteisöjen välille, mutta jotka voidaan muuntaa A-sarjan osakkeiksi omistajan vaatimuksesta.

Osuuspankkilain säännösten mukaan Pohjola Pankki Oyj:n tulee olla keskusyhteisö OP-Keskus osk:n tytäryhtiö. OP-Keskuksen omistamat yhtiön osakkeet edustavat noin 57 % yhtiön kaikkien osakkeiden äänimäärästä.

PERUSTIETOJA OSAKKEISTA 31.12.2009

A-osake

- tunnus: POH1S
- ISIN-koodi: FI0009003222
- pörssierä 1 kpl
- äänimäärä/osake: 1 ääni
- osakemäärä: 251 144 690 kpl
- osakesarjakohtainen äänimäärä: 251 144 690

K-osake (noteeraamaton)

- ISIN-koodi: FI0009003925
- äänimäärä/osake: 5 ääntä
- osakemäärä: 68 406 725 kpl
- osakesarjakohtainen äänimäärä: 342 033 625

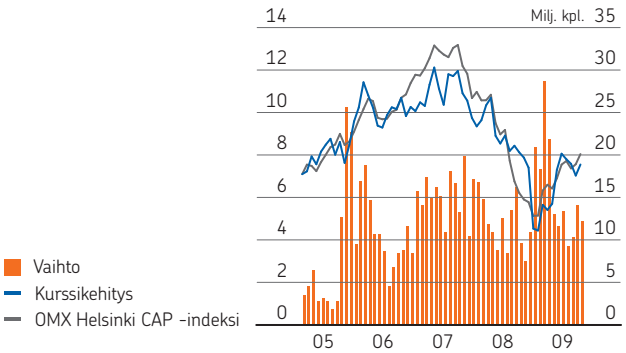
Yhtiön osakepääoma 31.12.2009: 427 617 463,01 euroa
Osakkeiden yhteismäärä: 319 551 415 kpl
Osakkeiden kokonaisäänimäärä: 593 178 315

Osakkeenomistajat

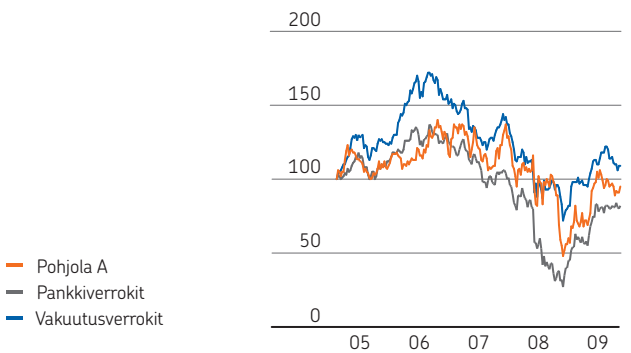
Pohjolalla oli vuoden 2009 alussa 30 600 ja vuoden lopussa 37 000 rekisteröityä osakkeenomistajaa. Määrä kasvoi vuoden aikana 21 %.

Osakkeenomistajista noin 94 % oli yksityishenkilöitä. Suurin yksittäinen osakkeenomistaja oli Pohjolan emoyhteisö OP-Keskus osk (OPK), jonka osuus kaikista osakkeista oli 30,0 % ja äänistä 57,04 %. Hallintarekisteröityjen osakkeiden osuus A-osakkeista oli vuoden lopussa 16 %.

A-sarjan osakkeen kurssikehitys ja vaihto sekä OMX Helsinki CAP -indeksin kehitys, €

Pohjolan osakkeenomistajien kokonaistuotto verrattuna pankki- ja vakuutusverrokkiryhmään

Osakeanti

Pohjola järjesti vuoden 2009 huhtikuussa 308 miljoonan euron merkintäoikeusannin, jonka avulla yhtiö vahvisti vakavaraisuuttaan tilanteessa, jossa siitä oli tullut merkittävä pankkien välinen kilpailutekijä. Näin Pohjola halusi turvata asiakasyritystensä rahoitusmahdollisuudet yritysten rahoituksen saatavuuden vaikeuduttua. Lisäksi Pohjola halusi vahvistaa asemaansa finanssitoimialan keskeisenä toimijana sekä varautua laskusuhdanteen aiheuttamaan pääomatarpeen kasvuun.

Anti ylimerkittiin ja siinä merkittiin yhteensä 91 179 502 uutta A-osaketta ja yhteensä 25 021 013 uutta K-osaketta. Antiin osallistui 28 000 osakkeenomistajaa.

Uudet A-sarjan osakkeet otettiin kaupankäynnin kohteeksi NASDAQ OMX Helsingissä 5.5.2009. Uudet osakkeet tuottivat oikeuden osinkoon, muuhun varojen jakoon ja osakkeenomistajien oikeuksiin rekisteröintipäivästä 4.5.2009 lukien.

K-sarjan osakkeiden muunto A-sarjan osakkeiksi

Osuuspankkien omistamia Pohjola Pankki Oyj:n K-sarjan osakkeita muunnettiin A-sarjan osakkeiksi 401 060 kappaletta. K-sarjan osakkeiden lukumäärä aleni 68 406 725 kappaleeseen ja A-sarjan osakkeiden lukumäärä kasvoi 251 144 690 kappaleeseen. Kaupankäynti muunnetuilla A-sarjan osakkeilla alkoi 26.6.2009.

Yhtiökokous ja osingonmaksu

Pohjola Pankki Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään 26.3.2010 alkaen kello 14.00 Helsingin Messukeskuksen kongressisiivessä (Messuaukio 1, Helsinki).

Yhtiökokouskutsu julkaistiin maanantaina 1.3.2010 yhtiön internetsivuilla osoitteessa pohjola.fi sekä Helsingin Sanomissa ja Hufvudstadsbladetissa. Kutsu julkistettiin lisäksi pörssitiedotteena. Ilmoittautuminen yhtiökokoukseen päättyy perjantaina 19.3.2010 klo 16.00.

16.3.2010	Yhtiökokouksen täsmäytyspäivä
26.3.2010	Yhtiökokous
31.3.2010	Osingonmaksun täsmäytyspäivä
9.4.2010	Osingonmaksu

Osinko

Pohjola Pankki Oyj:n hallituksen ehdottama osinko vuodelta 2009 on 0,34 euroa (0,19) A-osakkeelta ja 0,31 euroa (0,16) K-osakkeelta.

Osinkopolitiikka

Pitkän aikavälin tavoitearvo osinkosuhteelle on vähintään 50 % edellyttäen, että Tier 1 -vakavaraisuus ylläpidetään vähintään 9,5 % tasolla.

Osinkosuhde, % ja jaettu osinko, milj. €

	2009*	2008	2007	2006	2005
Osinkosuhde, %**	51	51	62	72	30
Jaettu osinko, milj. €	106,6	45,5	130,9	130,9	119,7

*Hallituksen ehdotuksen mukaan
** Osuus osakekohtaisesta tuloksesta

Osakeantivaltuudet tai muut erityiset oikeudet osakkeisiin

Yhtiön hallituksella ei ole voimassa olevia valtuutuksia päättää osakeannista ja/tai optio-oikeuksien tai muiden osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen erityisten oikeuksien antamisesta.

Yhtiökokous valtuutti 27.3.2009 hallituksen päättämään seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka yhdestä maksullisesta osakeannista. Valtuutuksen nojalla hallitus päätti 27.3.2009 huhtikuussa 2009 järjestetystä ja 4.5.2009 rekisteröidystä maksullisesta osakeannista.

Optio-ohjelmat

Pohjolalla ei ole voimassa olevia optio-ohjelmia.

Omien osakkeiden takaisinostovaltuudet

Pohjolalla ei ole voimassa olevia omien osakkeiden takaisinostovaltuuksia.

Liputusilmoitukset

Vuonna 2009 ei liputuksia.

Johdon osake- ja optio-omistus

Hallituksen jäsenten ja johtoryhmän omistustiedot on esitetty osioissa "Hallitus" ja "Johtoryhmä".

He omistivat 31.12.2009 yhteensä 131 602 A-osaketta (75 507), mikä edustaa yhteensä 0,04 % (0,04) yhtiön koko osakekannasta ja 0,02 % (0,02) äänistä.

Suurimmat osakkeenomistajat	Osuus kaikista osakkeista, %	Osuus äänistä, %
OP-Keskus osk	30,0	57,0
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi	10,3	5,5
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	10,0	5,4
Oulun Osuuspankki	1,3	1,8
OP-Eläkekassa	1,1	0,6
OP-Eläkesäätiö	0,7	0,4
Turun Seudun Osuuspankki	0,6	0,4
OP-Delta-sijoitusrahasto	0,6	0,3
Folketrygdfondet	0,5	0,3
Länsi-Suomen Osuuspankki	0,5	0,5
Etelä-Karjalan Osuuspankki	0,4	0,2
Pohjolan Osuuspankki	0,4	0,2
Pielisen Osuuspankki	0,3	0,2
Tampereen Seudun Osuuspankki	0,3	0,2
Kiteen Seudun Osuuspankki	0,3	0,2
Valion Eläkekassa	0,3	0,2
OP-Focus-erikoissijoitusrahasto	0,3	0,2
Savonlinnan Osuuspankki	0,3	0,2
Kainuun Osuuspankki	0,3	0,4
OP-Henkivakuutus Oy	0,3	0,1
Hallintarekisteröidyt osakkaat	12,2	6,6

Osuus A-sarjan osakkeista, %	
OP-Keskus osk	14,0
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi	13,0
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	12,7
OP-Eläkekassa	1,4
Oulun Osuuspankki	1,0
OP-Eläkesäätiö	0,9
Turun Seudun Osuuspankki	0,8
OP-Delta-sijoitusrahasto	0,8
Folketrygdfondet	0,7
Etelä-Karjalan Osuuspankki	0,5
Pohjolan Osuuspankki	0,5
Länsi-Suomen Osuuspankki	0,4
Pielisen Osuuspankki	0,4
Kiteen Seudun Osuuspankki	0,4
Valion Eläkekassa	0,4
Tampereen Seudun Osuuspankki	0,4
OP-Focus-erikoissijoitusrahasto	0,4
Savonlinnan Osuuspankki	0,4
OP-Henkivakuutus Oy	0,3
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	0,3
Hallintarekisteröidyt osakkaat	15,6
Muut	24,1
100 suurinta omistajaa yhteensä	60,4

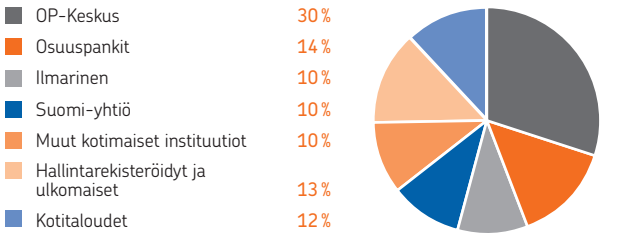
Sijoittajasuhteet

Pohjolan sijoittajasuhteet vastaa yhteydenpidosta sijoittajiin ja analyytikoihin sekä koordinoi sijoittajatapaamisia. Pohjolan sijoittajasuhdetyön tavoitteena on tiedonantopolitiikan mukaisesti varmistaa, että kaikilla markkinoilla toimivilla on Pohjolan osakkeen hinnanmuodostuksen perustaksi saatavilla samanaikaisesti riittävä ja oikea tieto yhtiöstä ja sen konsernista sekä varmistaa, että julkistettava tieto annetaan viipymättä ja tasapuolisesti.

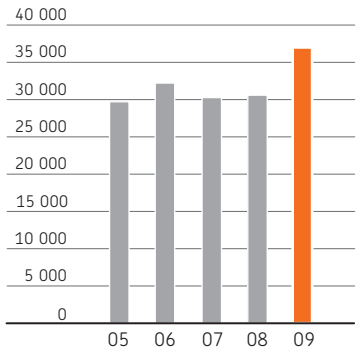
Pohjola Pankin sijoittajasuhdetoimintaa ohjaava tiedonantopolitiikka on kokonaisuudessaan luettavissa yhtiön internet-sivuilla osoitteessa pohjola.fi > Sijoittajasuhteet > Hallinnointi ja johto.

Yhtiön johto ja sijoittajasuhteista vastaavat tapasivat vuonna 2009 sekä institutionaalisia että yksityisiä osakesijoittajia ja analyytikoita säännöllisesti järjestetyissä tilaisuuksissa Suomessa ja kansainvälisesti. Yhtiön johto esiintyi useissa sijoittajaseminaareissa ja Pohjola järjesti marraskuun alussa Lontoossa Pääomamarkkinapäivän, jonka pääteemana oli yhtiön päivitetty strategia.

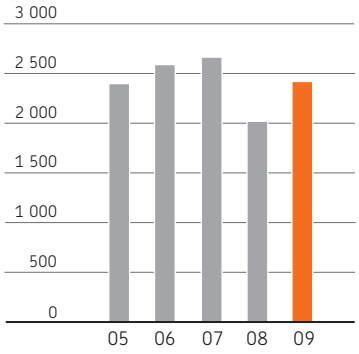
Osakeomistuksen jakauma 31.12.2009 (A- ja K-sarja yhteensä)

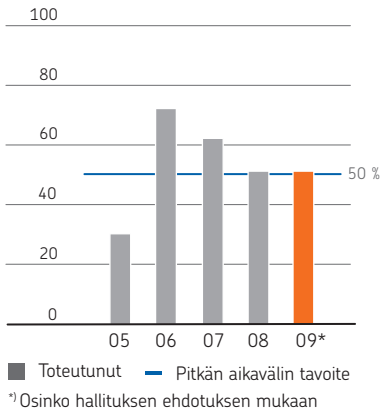
Osakkeenomistajien lukumäärä

Osakekannan markkina-arvo, milj. €

Osinkosuhde, %

*) Osinko hallituksen ehdotuksen mukaan

Hiljainen aika

Pohjola noudattaa neljän viikon hiljaista jaksoa ennen tulosjulkistuksia. Tänä aikana Pohjola ei anna yhtiön taloudelliseen tilaan, markkinoihin tai tulevaisuudennäkymiin liittyviä kommentteja. Hiljaisen jakson aikana konsernin ylin johto tai sijoittajasuhdeyksikkö eivät myöskään tapaa pääomamarkkinoiden edustajia.

Hiljaiset jaksot vuonna 2010

- 14.1.–11.2.2010 (klo 8.00 tulosjulkistukseen asti)
- 7.4.–5.5.2010 (klo 8.00 tulosjulkistukseen asti)
- 7.7.–4.8.2010 (klo 8.00 tulosjulkistukseen asti)
- 6.10.–3.11.2010 (klo 8.00 tulosjulkistukseen asti)

Osavuosikatsaukset vuonna 2010

tammi–maaliskuulta	5.5.2010
tammi–kesäkuulta	4.8.2010
tammi–syyskuulta	3.11.2010

Katsaukset julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Nopeimmin ne ovat saatavissa internet-osoitteesta pohjola.fi > Media > Julkaisut. Saman osoitteen kautta voi tilata Pohjolan pörssitiedotteet (ml. osavuosikatsaukset) omaan sähköpostiin sekä vuosikatsaukset postitse.

Vuosikatsaustilaukset

Pohjola ja OP-Pohjola-ryhmä:
pohjola.fi > Media > Julkaisut
puh. 010 252 7167

Internet-sivut

Pohjolan internet-sivuilla osoitteessa pohjola.fi > Sijoittajasuhteet > Osakesijoittajat on runsaasti osakesijoittajille tarkoitettua informaatiota, kuten tietoja Pohjolan osakkeesta ja sen kurssikehityksestä, analyytikoiden konsensusennusteet, osakkeen tuottolaskuri sekä laaja esitysmateriaaliarkisto.

Pohjolan osaketta seuraavat analyytikot

Seuraavat pankit tai pankkiiriliikkeet ovat ilmoittaneet tekevänsä sijoitustutkimusta Pohjolasta. Pohjola ei vastaa esitetyistä arvioista.

ABG Sundal Collier
Carnegie
Cheuvreux
Danske Equities
eQ Bank
Evli Bank
Handelsbanken
JPMorgan
Nordea
SEB Enskilda
Sofia Bank
Swedbank

Sijoittajasuhteiden yhteystiedot

Talous- ja rahoitusjohtaja Jouko Pölönen
puh. 010 252 3405

Sijoittajasuhdejohtaja Tarja Ollilainen
puh. 010 252 4494

Sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@pohjola.fi

VELKASIJOITTAJAT

Varainhankinta

Pohjola toimii OP-Pohjola-ryhmän keskuspankkina ja kaikki ryhmän tukkuvarainhankinta raha- ja pääomamarkkinoilta suunnitellaan Pohjolassa. Pohjola ja OP-Asuntoluottopankki Oyj toimivat ryhmän velkainstrumenttien liikkeeseenlaskijoina.

Ryhmän vakuudeton tukkuvarainhankinta toteutetaan Pohjolassa. Pohjolalla on 15 miljardin euron suuruinen EMTN-ohjelma ja 12 miljardin euron suuruinen ECP-ohjelma. EMTN-ohjelman alla lasketaan liikkeeseen yli vuoden mittaisia ja ECP-ohjelman alla alle vuoden mittaisia velkainstrumentteja. Lisäksi Pohjola laskee liikkeeseen kotimaan markkinoille sijoitustodistuksia (CD).

Vakuudelllinen tukkuvarainhankinta toteutetaan OP-Asuntoluottopankissa. OP-Asuntoluottopankki laskee liikkeeseen kiinteistövakuudellisia joukkovelkakirjalainoja (covered bond).

Pohjola pyrkii ryhmän tukkuvarainhankinnassa laajaan hajauttamiseen, jossa riskiä hajautetaan maturiteettiluokittain, vastapuolittain, tuotteittain ja markkina-alueittain.

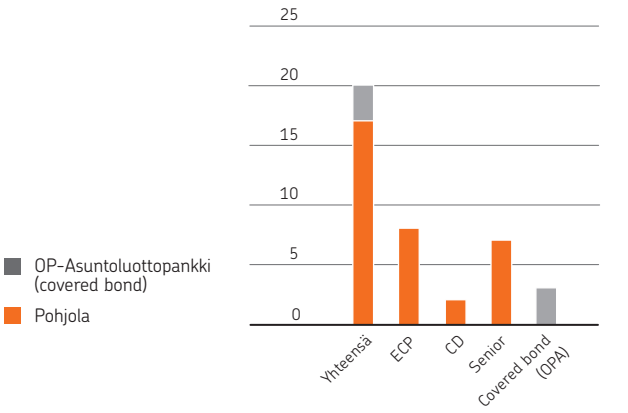
Vuonna 2009 Pohjola ja OP-Asuntoluottopankki pystyivät rahoitusmarkkinakriisistä huolimatta hankkimaan rahoitusta ongelmitta ja ilman valtion takausta. OP-Pohjola-ryhmän rahoitusrakenne on vahva; luotonannosta 64 % on rahoitettu talletuksilla ja loput raha- ja pääomamarkkinoilta.

Luottokelpoisuusluokitukset

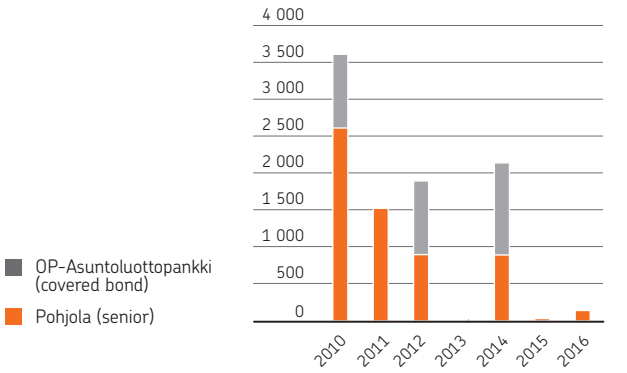
Pohjolan luottokelpoisuusluokitus säilyi hyvänä läpi koko rahoitusmarkkinakriisin. Vain kahdella muulla pohjoismaisella pankilla on AA-tason pitkäaikaisen varainhankinnan luottokelpoisuus kaikilta kolmelta luottoluokituslaitoksilta. Pohjolan lyhytaikaisen varainhankinnan näkymät ovat vakaat. Pitkäaikaisen varainhankinnan näkymät ovat vakaat Standard & Poor'silla ja negatiiviset sekä Moody'silla että Fitchillä. Negatiiviset näkymät heijastavat pääasiassa Suomen kansantalouden heikkenemistä ja sen mahdollisia vaikutuksia Pohjolalle.

Pohjolan strategian mukaisena tavoitteena on AA-tason luokitus vähintään kahdelta luottoluokittelijalta. Pohjolan luottokelpoisuutta arvioidessaan luottoluokituslaitokset ottavat huomioon koko OP-Pohjola-ryhmän taloudellisen tilanteen.

Pohjolan ja OP-Asuntoluottopankin tukkuvarainhankinta lähteittäin, mrd. €

Pohjolan ja OP-Asuntoluottopankin erääntyvä pitkäaikainen varainhankinta, milj. €

Pohjolan luottoluokitukset 31.12.2009

Luokituslaitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta
Standard & Poor's	A-1+	AA-
Moody's	P-1	Aa2
Fitch	F1+	AA-

Luottoluokituslaitosten analyysit löytyvät internet-osoitteesta pohjola.fi > Sijoittajasuhteet > Luottoluokitukset

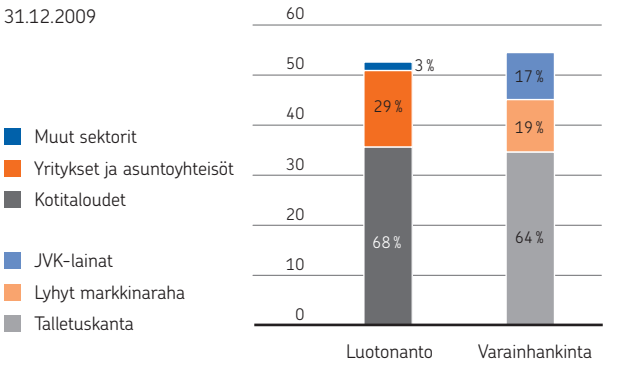
OP-Asuntoluottopankin kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen luottokelpoisuus on sekä Moody'sin että Standard & Poor'sin mukaan AAA.

Yhteisvastuu OP-Pohjola-ryhmässä

Yhteisvastuu OP-Pohjola-ryhmässä perustuu osuuspankkilakiin ja sen mukaisesti OP-Keskus ja ryhmän jäsenpankit vastaavat toistensa veloista ja sitoumuksista.

OP-Pohjola-ryhmään kuuluvia talletuspankkeja (osuuspankit), Pohjola Pankki Oyj:tä, Helsingin OP Pankki Oyj:tä sekä OP-Kotipankki Oy:tä pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Myös sijoittajien korvausrahastoa koskevan lainsäädännön mukaan OP-Pohjola-ryhmää pidetään korvaussuojan osalta yhtenä kokonaisuutena.

OP-Pohjola-ryhmän luotonannon ja varainhankinnan jakauma, mrd. €

Sijoittajasuhteet

Pohjola pitää yllä suhteita sijoittajiin ja analyytikoihin. Pohjolan sijoittajasuhdetyön tavoitteena on varmistaa, että kaikilla sijoittajilla on riittävä, oikea ja ajantasainen tieto Pohjolan taloudellisesta tilanteesta. Sijoittajasuhdetoimintaa ohjaava tiedonantopolitiikka on kokonaisuudessaan luettavissa internet-sivuilla osoitteessa pohjola.fi > Sijoittajasuhteet > Hallinnointi ja johto.

Internet-sivut

Pohjolan internet-sivuilla osoitteessa pohjola.fi > Sijoittajasuhteet > Velkasijoittajat on runsaasti velkasijoittajille tarkoitettua informaatiota.

Sijoittajasuhteiden yhteystiedot

Talous- ja rahoitusjohtaja Jouko Pölönen
puh. 010 252 3405

Sijoittajasuhdejohtaja Tarja Ollilainen
puh. 010 252 4494

Pankinjohtaja Hanno Hirvinen
puh. 010 252 2221

Toimitusjohtaja, OP-Asuntoluottopankki Oyj, Lauri Iloniemi
puh. 010 252 3541

Sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@pohjola.fi

Pitkäaikaisen varainhankinnan luottoluokitukset	Moody's Investors Service	Standard & Poor's	Fitch Ratings
Pohjola	Aa2*	AA-	AA-*
Handelsbanken	Aa2	AA-	AA-
Nordea	Aa2	AA-	AA-
DnB NOR	Aa3	A+	A+
Danske Bank	Aa3	A*	A+
SEB	A1*	A*	A+
Swedbank	A2*	A*	-
OP-Asuntoluottopankki **	Aaa	AAA***	-
Pohjola Vakuutus Oy	A2*	A+	-
If	A2	A	-
Suomen valtio	Aaa	AAA	AAA

*) Luottoluokitusnäkymä on negatiivinen
**) Luokitus kiinteistövakuudellisille joukkovelkakirjalainoille
***) Tarkkailulistalla

YHTEYSTIEDOT

Pohjola Pankki Oyj
Teollisuuskatu 1b, 00510 Helsinki
Postiosoite PL 308, 00013 Pohjola
Puhelinvaihde 010 252 011
Faksi 010 252 3646
www.pohjola.fi
etunimi.sukunimi@pohjola.fi

Pohjola Corporate Finance Oy
Teollisuuskatu 1b, 00510 Helsinki
Postiosoite PL 308, 00013 Pohjola
Puhelin 010 252 011
Faksi 010 252 2600

Pohjola Pankki Oyj:n Pietarin-edustusto
Volinskij pereulok 3A, 10th Floor
R-191186 St. Petersburg
Postiosoite PL 301,
53501 Lappeenranta
Puhelin +7 812 326 1891
Faksi +7 812 326 1890
etunimi.sukunimi@pohjola.com

Pohjola Bank plc Eesti filiaal
Pärnu mnt. 141, EE-11314 Tallinn
Puhelin +372 663 0840
Faksi +372 663 0841
etunimi.sukunimi@pohjola.ee

Pohjola Finance Estonia AS
Pärnu mnt. 141, EE-11314 Tallinn
Puhelin +372 663 0840
Faksi +372 663 0841
etunimi.sukunimi@pohjola.ee

Pohjola Finance SIA
Vienibas Gatve 87, LV-1004 Riga
Puhelin +371 6777 7007
Faksi +371 6777 7006
etunimi.sukunimi@pohjola.lv

UAB Pohjola Finance
Konstitucijos av. 7, LT-09308 Vilnius
Puhelin +370 521 09410
Faksi +370 524 72077
etunimi.sukunimi@pohjola.lt

Pohjola Varainhoito Oy
Eteläesplanadi 12, 00130 Helsinki
Postiosoite PL 1068, 00013 Pohjola
Puhelin 010 252 011
Faksi 010 252 2771

Pohjola Capital Partners Oy
Eteläesplanadi 12, 00130 Helsinki
Postiosoite PL 1068, 00013 Pohjola
Puhelin 010 252 011
Faksi 010 252 3652

Pohjola Kiinteistösijoitus Oy
Lapinmäentie 1, 00013 Pohjola
Puhelin 010 252 011
Faksi 010 252 7826

Pohjola Private Equity Funds Oy
Eteläesplanadi 12, 00130 Helsinki
Postiosoite PL 1068, 00013 Pohjola
Puhelin 010 252 011
Faksi 010 252 7201

Pohjola Vakuutus Oy
Lapinmäentie 1, 00350 Helsinki
Postiosoite Lapinmäentie 1,
00013 Pohjola
Puhelin 010 253 000
Faksi 010 253 3066
Asiakaspalvelu 0303 0303

Vakuutusosakeyhtiö Eurooppalainen
Lapinmäentie 1, 00013 Pohjola
Puhelin 010 253 000
Faksi 010 253 3746
www.eurooppalainen.fi
etunimi.sukunimi@pohjola.fi
Asiakaspalvelu
eurooppalainen.viestit@pohjola.fi

A-Vakuutus Oy
Lapinmäentie 1, 00013 Pohjola
Puhelin 010 253 000
Faksi 010 253 2908
etunimi.sukunimi@a-vakuutus.fi

Seesam International Insurance Co.
Vambola 6, EE-10114 Tallinn
Puhelin +372 628 1801
Faksi +372 631 2109
www.seesam.ee
seesam@seesam.ee

Seesam Latvia
Vienības gatve 87H,
LV-1004 Rīga
Puhelin +371 706 1000
Faksi +371 706 1022
www.seesam.lv
seesam@seesam.lv

Seesam Lithuania
Ulonų 2, LT-08245 Vilnius
Puhelin +370 527 57 370
Faksi +370 527 57 339
www.seesam.lt
seesam@seesam.lt

Graafinen suunnittelu ja toteutus: **Kreab Gavin Anderson**
Valokuvat: **Petri Krook**
Johdon kuvat: **Nina Dodd**
Painotyö: **Edita, Helsinki 2010**